

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Pazartesi 7 Kasım 1977
250 Kuruş

● ADRES
(İstanbul) :Yerebatan Caddesi
Taşsavaklar Sokak No :5-Cağaloğlu
(Ankara) :İzmir Cad No : 20/ 27 -Kızılay
● TELEFONLAR
(İstanbul) : 27 77 12 27 69 09
(Ankara) : 17 65 36 18 36 88

ÖNSEÇİMDE CHP GENEL MERKEZİ AĞIR BASTI

YEREL SEÇİMLER
Haberler...
Bilgiler...
Değerlendirmeler...
Yorumlar...

Bugünden itibaren 4 ve 5. sayfalarımızda

● İstanbul' da İsvan, İzmit' te Köse kaybetti. İzmir' de Alyanak, Antalya' da Tonguç kazandı

● İsvan' ın 1763 oyuna karşı Kotil 2121 oy aldı İzmit' te Köse 17 oy farkla kaybetti..

CHP ' de delegelerin oy kullanmasından sonra tasnif yapılıyor.

HABER MERKEZİ

Yerel Seçimlerle ilgili ön seçimler dün bütün yurtta yapılmıştır. Özellikle CHP'deki önseçimler son derece hareketli ve çekişmeli geçmiştir. CHP'de genellikle "Genel Merkez Kanadı"na yakın adayların kazandıkları görülmektedir. Nitekim İzmit'te favorilerden Erol Köse 17 oy farkla kaybetmiş , İstanbul'da da Aytekin Kotil seçimi kazanmıştır. İzmir'de ise şimdiki Belediye Başkanı İhsan Alyanak'ın önseçimi kazandığı bildirilmektedir.

ISTANBUL'DA KOTİL KAZANDI

Istanbul'da Aytekin Kotil ile Ahmet İsvan arasındaki önseçim yarışı sonderece çekişmeli geçmiştir. Resmi olmayan ancak İSTA Muhabirlerinin sandık başlarında sayım sonuçlarını izleyerek derledikleri sayısal bilgilere göre Istanbul'da Kotil ve İsvan arasında oyların dağılımı şöyle olmuştur:

Eminönü : İsvan 97, Kotil 155, Beyoğlu : İsvan 115, Kotil 272, Beşiktaş : İsvan 108, Kotil 252, Beykoz : İsvan 66, Kotil 55, Üsküdar : İsvan 169 Kotil 155, Kadıköy : İsvan 266 , Kotil 250, Zeytinburnu : İsvan 103, Kotil 106 Şişli : İsvan

(Devamı say. 9 sü. 4 'de)

TÖB DER İstanbul şubesine öğretmenler sokulmuyor

● Talip Öztürk önceki günkü saldırıyı kınarken "Müteşebbis Heyet"de karşı bildiri yayınladı

TÖB-DER İstanbul Şubesinin, Genel Merkez tarafından görevden alınmak istemesiyle başlayan örgüt içi çekiş-

(Devamı say. 9 sü. 3 'de)

2.MC, Mütevelli Heyete, yardımcı olmayacağını bildirmiş

ODTÜ bugün açılıyor

● Mütevelli Heyet sözcüsü Hicri Fişek "silahsız çıkacak olaylara razı olmak durumunda kaldık" dedi

● CHP Genel Sekreteri "eli silahlı zorbaların" açılışta olay çıkaracağını söyledi

Ayrıntılı Haber 4. Sayfada

ERBAKAN "EĞER AP–CHP KOALİSYONU AP İÇİNDE İSTENİYORSA BU AP' NİN KENDİNİ İNKARI OLUR" DEDİ

Başbakan Yardımcısı ve MSF Genel Başkanı Necmettin Erbakan.

ANKARA - (ANKA) - MSP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan, AP içinde İkinci Cephe koalisyonunun bozulup yerine AP-CHP koalisyonu kurulması yolunda bir eğilimin bulunmasının, "AP' nin kendini inkârı olacağını" söylemiştir. Erbakan, dün düzenlediği basın toplantısında, AP'nin seçim öncesi iktidarı sola verilmemesi temasını işlediğini, ancak bugünkü gelişmelerin CHP'ye yanışma şeklinde , gerçekleşmesinin AP'nin iç sorunu olduğunu savunmuş, "Önemli olan ağır sanayi ham -

(Devamı say. 9 sü. 9 'de)

Erbakan, ODTÜ' ye yeni Mütevelli Heyetinin bakanlık müsteşarları arasından seçilerek atanmasına ilişkin kararnamenin , Cumhurbaşkanı' nın onayına sunulduğunu söyledi.

"Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftası" Cuma günü başlıyor

● İGD' nin düzenlediği kutlama haftası boyunca çeşitli sergiler, forumlar ve geceler yapılacak

İSTANBUL-(İSTA) - İlerici Gençler Derneği Genel Sekreteri B. Temel Saçlı, dün bir açıklama yaparak derneklerinin 'Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftası'nı kutladığını belirtmiştir.

Ülkemizde gençlerin öldürüldüğünü, okuma özgürlüğünün sınırlı olduğunu ifade eden Saçlı, açıklamasında şu

(Devamı say. 9 sü. 3 'de)

MSP, AP'nin rotasyon önerisinde devreye girmek için manevralara başladı

● MSP, gücü oranında kendisinin de rotasyona dahil edilmesini istiyor

ANKARA (THA) - Meclis Başkanlığı seçimini sonuçlandırmak amacıyla grup temsilcileri arasında yapılan görüşmelerde ortaya atılan önerilerin durumu kördüğüme doğru götürmekte olduğu anlaşılmaktadır. Sızan haberlere göre, MSP de AP'nin rotasyon önerisine kendisinin de gücü oranında dahil edilmesini istemektedir.

Siyasi Partilerin Meclis Başkanlığı konusundaki tekliflerinin içerikleri şöyledir:

CHP: Meclis Başkanı eski centilmen anlaşmasına göre bu dönemde de CHP'den seçilsin. CHP 15, 20, 25 kişilik bir aday adayı listesi hazırlayabilir. Bu listedekilerden biri üzerinde varılacak mutabakata göre, Meclis Başka-

(Devamı say. 9 sü. 5 'de)

TEK BAŞINA

Gazeteler yazıyor:"İki yeğen bir olup, banka soymuşlar."
Allah allah.
Acaba biz mi yanılıyoruz.
Bu işi, bir yeğen, daha önce tek başına becermemiş miydi?
A.E.

Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Dr. Erdal Atabek ve Konsey üyeleri dünka basın toplantısını : Sağlık Kurumlarına yönelen partizanca baskıları anlattılar.. (Foto: Hüsnü TABUR)

Erdal Atabek, Kastamonu'ya sürülmesi kararı üzerine Danıştay'a başvuruyor

ISTANBUL (İSTA)

Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Erdal Atabek bugün saat 10.30'da birlik binasında düzenlediği basın toplantısında, SSK İstanbul Hastanesi'ndeki görevinden alınarak Kastamonu'ya atanması ile ilgili geliş-

(Devamı say. 9 sü. I'de)

AP'li Bayar'a göre yerel seçim sonuçları hükümeti etkileyecek

Koalisyon sanatçılarının yürüyüşü

● Bayar Yankı' nın sorularını cevapladı

ANKARA - (İSTA)- AP Genel Başkan Yardımcısı Nuri Bayar, yerel seçimlerin toplumun görüşlerini yansıtan yeni bir kamuoyu araştırması niteliğinde bulunduğunu belirtmiş, "Seçim sonuçlarını, AP'de ciddî bir şekilde değerlendirecektir. Bu değerlendirmenin siyasi sonuçları mevcut hükümetin durumunu da etkileyebilir " demiştir.

Bayar, haftalık Yankı dergisinin sorularını cevaplandı -

(Devamı say. 9 sü. I'de)

Bir lise öğrencisi Kürtçe marş söylediği için öldürüldü

ÇERMİK -(THA) Diyarbakır'ın Çermik ilçesinde, sol eğilimli lise öğrencisi Ali Karabaş (16) kürtçe marş söylediği için, sağ eğilimli Fazıl Alpaslan (36) tarafından tabancayla vurularak öldürülmüştür. Fazıl Alpaslan yakalanarak tutuklanmıştır.

IKD ve Barış Derneği, Ekim Devriminin 60. yıldönümünü kutladı

İSTANBUL-(İSTA) - Barış Derneği ve İlerici Kadınlar Derneği yaptıkları açıklamalarla Ekim Sosyalist Devriminin 60. yıldönümünü kutlamışlardır. Barış Derneği, Sovyetler Birliği Barış Komitesine gönderdiği mesajda, Sovyetler

(Devamı say. 9 sü. 8 'de)

Emekli Hava Orgenerali Özaydınlı açıkladı

İtalyan firmasının uçak yapımı ile ilgili teklifi 1973 yılında reddedilmiş

● Özaydınlı, Asiltürk' ün "Uçak sanayiinin kurulmasına kimse karışamaz" sözlerini "görev gaspı" olarak niteledi

ANKARA - (ANKA)- Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nın, uçak yapımı için İtalyan Aer Macchi firmasının teklifini 1973 yılında geri çevirdiği bildirilmiştir. CHP Milletvekili Hava Orgenerali İrfan Özaydınlı, Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nın İtalyan Aer Macchi firmasının , "MB-339" tipi eğitim uçaklarının yapımıyla ilgili önerisini "11 Ocak 1973 tarih ve hv. pp. 6000-62 sayılı yazısıyla uygun bulmadığını" belirtmiştir.

Özaydınlı, Yankı dergisinin bu konudaki sorularını , cevaplandırırken, Hava Kuvvetleri Komutanlığının, öneriyi reddediş nedenlerini de anlatmıştır. Gerçekte, İtalyan yapımı MB-339 uçaklarının henüz birlik uçuşu de -

(Devamı say. 9 sü. 6 'da)

Demirel' den işkencelerin ne zaman sona ereceği soruldu

5 bin 420 liraya satılması gereken televizyonlar, bu fiyatın çok üstünde alıcı buluyor...

Bazı dayanıklı tüketim maddeleri resmi fiyatların üstünde satılıyor

İSTANBUL - (İSTA)-

Normal fabrika çıkışı fiyatının 5 bin 420 lira olması gereken bazı televizyonların, toptancılara bu fiyatın çok üstünde satıldığı belirlenmiştir. İstanbul dayanıklı tüketim malları piyasasında yapılan bir araştırma, bir çok malın belirlenen resmi fiyatlarının üstünde satıldığını ortaya koymuştur.

Bu arada özellikle televizyonların resmi fiyatlarının çok üstünde satıldığı, fabrika çıkışı 5 bin 420 lira olan televizyonların toptancılara 1300 lira farkla satıldığı öğrenilmiştir..

Televizyonda görülen yüksek fiyat uygulamasının aynı şekilde akü, otomobil lastiği, dikiş makineleri ve buzdolabında gerçekleştirildiği saptanmıştır.

● CHP Sivas Milletvekili Köylüoğlu, iskence cilerden ne zaman hesap sorulacağının açıklanmasını istedi

ANKARA - (İSTA)- Sivas CHP Milletvekili Azimet Köylüoğlu, güvenlik kuvvetlerinin işkence yapmayı olağan bir görev haline getirdiklerini belirtmiş, Başbakan'dan, işkencelerin ne zaman sona ereceğini ve işkencecilerden ne zaman hesap sorulacağını açıklamasını istemiştir. Köylüoğlu, Başbakan Süleyman Demirel tarafından cevaplandırılması istemiyle dün Millet Meclisi Başkanlığı' na verdiği önergesinde şöyle demiştir :

"Bugün devr-i iktidarınızda, 12 Mart faşist döneminden kalma yöntemlerle karakollara suçlu zanlısı olarak getirilip ifadeleri alınan vatandaşlardan işkence gören var mıdır?"

(Devamı say. 9 sü. 3 'de)

Sinema emekçilerinin yürüyüşü devam ediyor

Sinema sanatçısı Fatma Girik Istanbul 'da olduğu gibi İzmit 'te de bir megafonla "Siz yüce halkımızın onuruna varaşır filmler yapabilmek için yollara düştük" diye başlayan bildiriyi okudu (Yukarıda), Sansürün kaldırılması için Ankara 'ya yürüyen sinema emekçileri İzmit 'te de halkın sevgi gösterileriyle karşılaştılar. Yol boyunca kalabalık bir halk topluluğu korteji izledi

Ender ERKEK

Sinema emekçilerinin önceki gün İstanbul'dan başlayan "Sansüre hayır" yürüyüşü devam etmektedir.

Sinema emekçileri Yarımca ve İzmit'te büyük sevgi gösterisiyle karşılanmıştır. İzmit'e girişte Belediye Başkanı Erol Köse, ilerici kuruluşlar ile CHP Kocaeli teşkilatı temsilcileri ve DİSK' e bağlı sendikaların işçileri tarafından karşılanan sinema emekçileri sıkı güvenlik tedbiri altında yürüyüşlerini sürdürdüler.

Leyla Atakan Parkı'nda bir lokantada önceden hazırla -

(Devamı say. 9 sü. I'de)

GREVDEKİ MADEN İŞÇİLERİ İLE DAYANIŞMA KAMPANYASI

Genel Toplam

5.808.717,87 Lira

haftalık

Vedat Üner

Bundan tam 60 yıl önce, 7 Kasım (Eski Ortodoks takvimi ile 25 Ekim) 1917'de dünya tarihinin en büyük olayı gerçekleşmişti: Büyük Oktobr Sosyalist Devrimi.

7 Kasım, insanlık tarihindeki en büyük değişikliğin tarihidir. Dünyadaki ilk sosyalist devrimi gerçekleştiren Rus proletaryası bu olayla tarihte yeni bir çağ açtı. Dünya çapında, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağı başladı.

Tarihte çok çeşitli çağlar yaşandı, toplumsal gelişme evrim ve devrimlerle değişik aşamalar sergiledi. Ne var ki, Oktobr Devrimi ile başlayan içinde yaşadığımız yeni çağ, ilk kez sömürünün ortadan kalktığı, toplumdaki tüm insanların uyum içinde, kardeşçe yaşadığı, üreten - yaratan işçi ve emekçi kitlelerin kendi yazgılarını kendilerinin çizdiği böylece de insanlığın, maddi - manevi tüm güçlerinin alabildiğine özgürce geliştiği bir toplumsal düzene tanıklık ediyor. Açılan yoldan sosyalizm dünya çapında serpilip gelişiyor; kapitalizm, yalnızca tarih kitaplarında kalan bir olgu olmaya doğru hızla geriliyor.

Bilim, daha çok önceden, Marks'ın, Engels'in ağzından sosyalizmin kaçınılmazlığını kanıtlamıştı. Bu bilimsel öngörüşleri ilk kez Rus işçi sınıfı gerçekleştirdi. 1917 sonbaharı Rusya'sının bütün karmaşıklığı içinde, yeni tipte bir öncü partiye ve Lenin'in kişiliğinde bir yol göstericiye sahip olan Rus işçi sınıfı bütün engelleri aşarak yeryüzünde ilk kez kendi toplumsal düzeninin, insanın insan tarafından sömürülmesine son verildiği sosyalizmin temellerini attı.

Oktobr Sosyalist Devrimi gökten zembille inmedi. Onun harcında Marks'ın Engels'in bilimsel görüşleri, Lenin'in yeni döneme ışık tutan düşünceleri, yol göstericiliği vardır. Onun harcında, Paris Komünü'nün, «gökyüzünü fethe çıkan» proleter savaşçılarının deneyimleri vardır. Onun duvarlarında, 1905 Rus Devriminin, 1917 Şubat Devriminin savaşçılarının yerleştirdiği temel taşları vardır. O bu temeller üzerinde yükseldi ve böylesi temellere sahip olduğu için de, tüm saldırı ve tertiplere karşın zafere ulaştı. Kendisi bir temel oldu.

Dünyanın üçte birinin düzeni

Oktobr Sosyalist Devrimi yeryüzünde ilk kez bir ülkede sosyalist düzenin kurulmasını gerçekleştirdi. Bugün dünyanın üçte birinden fazlası bu düzende yaşıyor. Sosyalist üretim tarzı, Amerika'nın Küba'sından, Asya'nın Vietnam'ına, Orta Avrupa'nın Çekoslovakya'sından, Orta Asya'nın Moğolistan'ına kadar çok çeşitli topraklar üzerinde egemen oldu.

Batı Avrupa'nın ileri kapitalist ülkelerinden, Latin Amerika'nın, Asya ve Afrika'nın gelişmekte olan ülkelerine kadar dünyanın dört yanında sosyalizm ülküleri, gerçek bir amaç olma yolunda güç kazanıyor. Ücretli emeğin sömürülmesine, tekellerin kâr hırsına, harpciliğe ve silahlanma yarışına, sömürgeciliğe ve ırkcılığa karşı işçi sınıfının, ezilen halkların barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık, toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşımı, geri döndürülemez kalıcı kazanımlar elde ediyor.

Uluslararası işçi sınıfının, ilk kez devlet biçiminde örgütlenen kolu, SSCB işçi sınıfı, Oktobr Devrimi'nden bu yana bu tarihsel ilerlemenin öncülüğünü yapıyor. Kapitalist dünya, işsizlik, hayat pahalılığı, süregen enflasyon, hayatın tüm alanlarında yozlaşma ve derinleşen bunalımlar içinde çırpınırken, 1917 öncesinin geri ve yoksul ülkesi Rusya'da, sosyalizm bugün tüm çalışanlara insanca bir yaşam sağlamış durumda. Sovyetler Birliği, bugün yanlızca, kadın - erkek yüzü aşkın ayrı ulustan yüz milyonlarca insanın dostluk, kardeşlik ve refah içinde yaşadığı bir ülke olmakla kalmıyor, sosyalizmin kapitalizme olan tarihsel üstünlüğünün kendisine sağladığı güçle dünyadaki tüm gelişmelere toplumsal ilerlemeden yana damgasını vuran belirleyici bir etken de oluyor.

Yer yüzünden sömürüyü söküp atmak, tüm ulusların özgürlük ve bağımsızlığını sağlamak, emperyalizmi toplumların yaşamından çıkarmak, savaşların kökünü kazımak, dünyada barışı egemen kılmak, baskı zulüm ve aşağılamaya son vermek için dünyanın dört köşesinde süren savaşımların başta gelen desteği olarak, Oktobr'ın 60 yaşındaki genç yapıtı, tüm insanlığın ilerlemesine katkıda bulunuyor.

60. YILDÖNÜMÜNDE OKTOBR DEVRİMİ

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFININ POLİTİK ÖRGÜTLENMESİ, OKTOBR DEVRİMİ İÇİNDE O'NUN AÇTIĞI SEL YATAĞINDA ŞEKİLLENMİŞ ULUSLARARASI İŞÇİ SINIFININ BİR BİRLEŞENİ OLMUŞ, O'NUN GETİRDİĞİ DENEYLERLE SAVAŞIMINI SÜRDÜRMÜŞTÜR, SÜRDÜRMEKTEDİR,

Burjuvazinin 60 yıldır sürdürdüğü Sovyet düşmanı propaganda bu gerçekleri artık saklayamıyor. İşçiler, emekçiler, aydınlar gerçek sosyalizmi hergün daha yakından tanıyorlar, dünyadaki gelişmeleri daha duruca kavrıyorlar. Burjuvazi bu gün halâ Sovyetler Birliği gerçeğini emekçilerin gözünde çarpıtmak için milyarlar harcıyor. Bunun için radyo, televizyon, basın, her şeyden yararlanıyor. Özel okullar kuruyor, adam yetiştiriyor. Bunun için Maocusunu, troçkistini, goşistini kullanıyor. Sovyetler Birliği'ne karşı çıkan herkesin arkasına geçiyor. Kendi sömürüsünü sürdürebilmek için var gücü ile kitleleri sosyalizmden soğutmaya çabalıyor. Ama gün geçtikce tarihsel gelişme, sınıf bilincine ermiş işçilerin, emekçilerin örgütlü savaşımı, bu yoğun sis perdesini dünyanın dört bir yanında kaldırıyor, gerçekler ortaya çıkıyor.

Ülkemizde de burjuvazi 60 yıldır Sovyetler Birliği düşmanlığını elden bırakmamıştır, bırakmıyacaktır. Çünkü Sovyet düşmanlığı ile sosyalizm düşmanlığı özdeştir. Sovyet düşmanlığı Türkiye burjuvazisinin vazgeçilmez bir ideolojik tavrıdır. Burjuvazi, ulusal kurtuluş savaşında Türkiye'mize yardım elini uzatan, kendisi akıl almaz zorluklar içindeyken herşeye rağmen ülkemizdeki anti-emperyalist savaşıma omuz veren, daha sonra Türkiye'nin sanayileşmesi için bizden yardımını esirgemeyen ve bugün de, gene en büyük temel sanayi tesislerini kuran ve bütün bunları yaparken hiç bir sömürücü-hegemonyacı amaç gütmeyen Sovyetler Birliğini düşman ilan etmiştir. Ama işçi sınıfı kadirşinasdır, ulusunun çıkarlarını burjuvaziden çok daha iyi kollar. Kimin dost, kimin düşman olduğunu iyi bilir.

Oktobr Devrimi'nin Türkiye işçi sınıfının savaşımlarına büyük etkisi olmuştur. Onun sağladığı deneyler, verdiği dersler, ve emperyalizm ve gericilik güçlerinin karşısına sömürü ve baskının tek geçerli tarihsel almaşığı olarak dikilen sosyalizmin varlığı, yeni çağda işçi sınıfının savaşımlarını yeni boyutlara ulaştırmıştır.

Türkiye işçi sınıfının politik örgütlenmesi, Oktobr Devrimi içinde, O'nun açtığı sel yatağında şekillenmiş uluslararası, işçi sınıfının bir bileşeni olmuş, O'nun getirdiği deneylerle savaşımını sürdürmüştür, sürdürmektedir.

Oktobr Devrimi 60 yaşında

2 Kasım 1977 günü Oktobr Devrim'in 60. yıldönümünü kutlama haftasının açılış toplantısında, SBKP Genel Sekreteri Leonid Brejnev, 104 ülkeden 123 işçi sınıfı partisi ve kurtuluş örgütü temsilcileri önünde tarihsel konuşmasını yaparken, tüm dünya kamuoyunun dikkatleri Moskova'ya çevrilmişti. Brejnev, 60 yılın muhasebesini yapar ve tüm dünya halklarına yeni öneriler getirirken, hayata ve evrene burjuvazinin taktığı gözlüklerle bakmayı reddeden her namuslu insan, sosyalizmin, insanlık tarihi açısından çok kısa sayılabilecek bir süre olan 60 yıl içinde ulaştığı buyük başarılar ve yarattığı yeni dünyanın insana yaraşırlığı karşısında saygı duyuyordu.

Tüm dünya gericilik güçlerinin baskı ve saldırılarına karşı sosyalizmi Sovyet ülkesinde geri döndürülemez kılmayı kan ve ter içinde gerçekleştiren; İkinci Dünya Savaşı'nda 20 milyon evladının hayatı pahasına, faşizmin belkemiğinin kırılmasına temel katkıyı yapan, eriştiği ekonomik faşizmin belkemiğinin kırılmasına temel katkıyı yapan, eriştiği ekonomik politik ve askeri güçle emperyalistlerin tüm insanlığı yere serebilecek yeni bir dünya savaşını çıkartmalarını engelleyebilen, barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık, toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşımlarının baş desteği ve insanlığın maddi-manevi kazanım ve ürünlerinin temel bir güvencesi olan; bugün sınıfsız toplumu kurmanın son hazırlıklarına girişirken «Yüz Yılın Bildirgesi» Yeni Sovyet Anayasası ile sosyalist demokrasiyi toplum yaşamına egemen kılan Oktobr Devrimi 60 yaşında!

Politika'DAN MEKTUP

Taraflılık - Tarafsızlık

Belediye seçimleri arifesinde, basında «taraflılık - tarafsızlık» sorunu yine gündeme geldi. «Taraflılık» suçlamasına da en çok gazetemiz maruz kaldı. CHP İstanbul Belediye Başkan adaylarından sayın Kotil, gazetemizin yerel seçimlerle ilgili bazı yayınları üzerine, düzenlediği basın toplantısında Politika'ya bir güzel çattı ve «Politika'nın çizgisi, yönü, taraflılığı açıkça biliniyor» gibi sözler etti. Ardından tüm sağ basında benzeri haberler, yorumlar çıktı. Büyük tirajlı gazetelerin, özellikle büyük illerin CHP adayları konusunda hem nalına hem mıhına bir tavır takındıkları görüldü. Bir yazar birine çatarken bir diğeri başka birinin yolsuzluklarını ortaya döktü. Ve tüm basın, yerel seçimlerle ilgili haberleri kendi çizgisine, meşrebine göre yansıttı.

Taraflılık - tarafsızlık, aslında eski bir tartışma konusudur. Daha dar anlamda kitle haberleşme araçlarının, yani radyonun, televizyonun, günlük ve diğer basının taraflılığı - tarafsızlığı ise, çoğunlukla hep tersinden alınır, hep yutturmacalara konu olur. Birine «sen taraflısın» demek, adeta hakaret etmek anlamına gelir.

Oysa sınıflı toplumda tarafsızlık ne demek? Sınıflı toplumda; sömürülenle sömürenin, ezenle ezilenin olduğu toplumda tarafsızlık demek, ezenden yana taraf olmak demektir. Sınıflı toplumda, «tarafsızlık» diye birşey yoktur.

Açıkça ve korkmadan söyleyelim: Gazetemiz, taraflıdır, hem de sonuna kadar taraflıdır. İşçi sınıfından, emekten, alın teriyle geçinenlerden, ilericilerden, yurtseverlerden, demokratlardan yana taraftır. Bundan çekinmeyiz, utanç duymayız, aksine övünürüz. Evet, biz sonuna kadar taraflıyız. Bu yüzden de, sahte tarafsızlık görünümlerine hiç aldanmayız. Ancak parmak basılması gereken önemli bir nokta var: Gazetemizin, işçiden, emekten yana taraf olmak için gerçekleri, haberleri tahrif etmeye hiç de ihtiyacı yok. Taraflı olmamız gerçekleri yansıtmadığımız, çarpıttığımız anlamına gelmiyor. Çünkü, gerçek de aslında işçi sınıfından, emekten, ilerlemeden yana taraftır. «Tarafsız» olduklarını iddia edenler,bu görünümü verebilmek için hem nalına hem mıhına yayın yapanlar ve gazetemizi «taraflılık»la suçlayanlardır aslında taraflı olanlar. Çünkü onlar hayatın gerçeklerini çarpıtma bahasına emekçi kitlelere karşı, işçi sınıfına karşı ve aslında hayata karşı sermayeden yana taraf olurlar ister istemez.

Sınıflı bir toplumda yaşıyoruz. Ve bu toplumda çevremizdeki olup bitenlerin tümü sınıfsal. Ancak tek bir doğru, tek bir gerçek olabileceğine göre; gerçeğin yanında yer almak; gerçeği, doğruyu yansıtmak, ister istemez bir sınıfın yanında yer almak oluyor. Çağımızda, sermayenin doğru, gerçek ve namuslu olduğunu, buna karşılık işçi sınıfının, emekçi kitlelerin, yalan gerçek dışı, namussuz olduklarını ileri sürebilecek babayiğit bulmak kolay olmadığına göre, işçi sınıfından yana taraf olmak, «gerçekten», «doğrudan», «namusludan» yana taraf olmaktır. Gazetemiz tüm saldırılara rağmen, bu anlamda taraflılığını sürdürmeye ve gerçeği yansıtmaya devam edecektir.

★

Yerel seçimler, 1977 sonbaharında neredeyse genel seçimler kadar önem kazandı: Bazıları hükümetin düşeceği tarihi bile vermeye başladılar 12 Aralık diye. Kuşkusuz bu çıkarımlar fazla ciddiye alınamaz. Ama, 1977 yerel seçimlerinin gerek MC hükümeti gerek CHP gerekse AP için bir dönüm noktası olacağı da bir gerçek. Yerel seçimler öncesinde MC ortaklığında, AP'de ve özellikle CHP'de gözlenen çalkantı bunun belirtisi.

Politika bu önemde bir olayı okurlarına en iyi ve yine en doğru şekilde aktarma çabasında. Bu köşede, bugünden itibaren, 5. sayfamızda, yerel seçimler köşemizi bulacaksınız. Bu köşede yerel seçimlerle ilgili teknik bilgiler, Türkiye ölçüsünde ve il il önceki yerel seçimlerle ve genel seçim sonuçlarıyla karşılaştırmalar, istatistik çözümlemeler yanında, aday tanıtmaları, seçimlere katılan tüm partilerin açıklamaları ve güncel seçim haberleri yer alacak. 5. sayfadaki yerel seçim köşemiz, önümüzdeki günlerin en önemli olayı olan seçim gelişmelerini ve sonuçlarını günü gününe izlemenizi sağlayacak.

★

Son olarak; yine kamçı ve kırbaç benzetmesini hatırlatalım. Ve «topaç bir ay döndü şimdi biraz ağırlaştı, yeni kamçılar gelmek üzere, topaç yine hızlanacak» diyerek, haftaya bir başka sohbette buluşmak üzere iyi haftalar dileyelim.

YAZAN ÇİZEN ENGİN ERGÖNÜLTAŞ

çizgiyle makale

MERHABA ARKADAŞLAR! SINIF KAVGASI HER GEÇEN GÜN KIZIŞMASINI ARTTIRDIKÇA HERKEZİN İPLİĞİ PAZARA ÇIKMAYA BAŞLADI.

1 Valla ben ilerici görüşlü, Liberal bir adamım. İşçide, sermaye..

2 ..de kardeş kardeş ya..

3 !

LOKAVT Hakkında ne düşünüyorsun?

ARTIK ESKİSİ GİBİ KARARSIZ, TARAFSIZ, KALMAK OLANAKSIZLAŞTI.
BU GÜN; İŞÇİ SINIFINDAN, YA DA PARABABALARINDAN YANA, TEKELLERDEN YANA OLMAK, KARAR VERMEK, TARAF TUTMAK, YERİNİ ALMAK GÜNÜDÜR.

? ?

İSVAN'MI? KOTİL'Mİ?

HER YERDE HER ALANDA KARAR VERMEK ZORUNDAYIZ. BİR YANDA İŞÇİ SINIFINDAN YANA İSVAN, ÖTE YANDA TEKELCİ SERMAYENİN DESTEKLEDİĞİ KOTİL.. İSVAN MI? KOTİL MI?
Bu sorunun cevabı da; İşçi sınıfından, ezilen halk tabakalarından yana mı, yoksa tekellerden Parababalarından yana mı olmak? Sorusuyla eşdeğerli oluyor günümüzde..

PEKİ NASIL OLUYOR, İSVAN'DA KOTİL'DE AYNI PARTİDEN DEĞİLMİ?

ŞAŞICAK BİR ŞEY YOK. DÜNYADA DURAĞAN, HEP AYNI KALAN, DEĞİŞMEYEN TEK BİR ÇEŞİT "SOSYAL DEMOKRASİ" DİYE BİR ŞEY YOK. DÜNYADA TEKELLERE KARŞI İŞÇİ SINIFIYLA DİĞER EMEKÇİ GÜÇLERLE BİRLEŞMİŞ YADA TEKELLERLE UZLAŞMIŞ İKİ ÇEŞİT SOSYAL DEMOKRASİ EĞİLİMİ VAR...

BU İKİ ÇEŞİT SOSYAL DEMOKRASİ EĞİLİMİNİ; (TEKELLERE KARŞI OLMAK YA DA OLMAMAK) çizgisi belirliyor. CHP nin de en önemli güncel sorunu bu...

Şimdi Dünyadaki bu iki çeşit Sosyal Demokrasi eğilimini görelim...

1) SAĞ KANAT SOSYAL DEMOKRAT PARTİLER.
2) SOL KANAT SOSYAL DEMOKRAT PARTİLER.

Tabi bunlarında çeşitli oranlarda sağa ve sola kayanları var.

SAĞ KANAT SOSYAL DEMOKRAT PARTİLER

Bu tip partiler seçim zamanları işçilerden yana bol bol nutuklar atıp kendilerini işçilerin, halkın partisi ilan ettikleri halde..

İŞÇİDEN, KÖYLÜDEN EZİLEN HALKTAN YANA, SÖMÜRÜYE KARŞIYIZ. FALAN FİLAN..

Sıra Hükümet kurmaya gelince, kendi sollarındaki işçi Sınıfı Partileriyle birlik kurmaya yanaşmayan, Burjuva Partileriyle uzlaşıp KOALİSYON'lar kuran Partilerdir.

Bu tip partiler SOSYALİST ENTERNASYONAL 'e bağlıdırlar. Bir çoğu SOSYALİZM ismini kullanır. Bu Partiler durmadan Sosyalizmden, işçiden misciden bahsettikleri halde bunların iktidarda bulundukları 1917-1970 yılları arasında tek bir ülkede dahi Programlarındaki « İNSANIN İNSAN TARAFINDAN SÖMÜRÜLMEDİĞİ BİR TOPLUMSAL SİSTEM » gerçekleştirilememiştir.
(Uzun yıllar İngiltere'yi yöneten İngiliz İşçi Partisi, Alman Sosyal Demokrat Partisi, İsveç Sosyal Demokrat Partisi gibi)
BURJUVAZİ BU TİP PARTİLERDEN HİÇ ÇEKİNMEMİŞTİR. ZOR DURUMDA KALDIĞI ZAMAN BUNLARI YARDIMA DAHİ ÇAĞIRMIŞTIR. BUNLAR BURJUVA PARTİLERİ İLE NÖBETLEŞE İKTİDARA GEÇMİŞ, KÖŞE KAPMACA OYNAR GİBİ SIRAYLA İKTİDAR'DA YADA MUHALEFET'TE BULUNMUŞLARDIR.

1 Ekonomik Durum. BURJUVA PARTİSİ. SAĞ sosyal Demokrat Parti.
SIRA BENDE Mİ?
EVET SEN GEL, EKONOMİK DURUMUM ŞİMDİLİK İYİ. HEY SEN! SOSYAL DEMOKRAT BİRAZ MUHALEFETTE BEKLE..

2 Ekonomik Durum.
ŞİMDİK SEN GİT BAKİM EKONOMİK DURUM KÖTÜYE GİDİYO... SOSYAL DEMOKRAT SEN GEL.

Bir zamanlar Dünyayı saran SOSYAL DEMOKRASİ hareketi büyük bir hızla etkinliğini kaybediyor. Kendi sollarındaki işçi Sınıfı Partileriyle birlik kurmaya yanaşmayan. Burjuva Partilerine yanaşan, bu SAĞ SOSYAL DEMOKRAT Partiler, yanlış politikaları nedeniyle gitgide küçülmekte, aldıkları oy oranları hızla düşmektedir.

YAŞASIN SAĞ SOSYAL DEMOKRASİ. YAŞASIN SAĞ SOSYAL DEMOKRASİ.

Bir de bu Sağ Sosyal Demokrat Partilerin tersine bir tutum izleyip, TEKELLERE, EMPERYALİZME karşı kendi Sollarındaki güçlerle birleşip SOL CEPHELER oluşturan Partiler var...

2) SOL KANAT SOSYAL DEMOKRAT PARTİLER

SOL SOSYAL DEMOKRAT PARTİLER, ÇEŞİTLİ ÜLKELERDE KENDİ SOLUNDAKİ PARTİLERLE İKTİDARA GELMİŞLER VE GERÇEKTEN İŞÇİLER VE KÖYLÜLER YARARINA BİR SÜRÜ ATILIM GERÇEKLEŞTİRMİŞLERDİR. BİR ÇOK ÜLKEDE BU TİP CEPHELER İŞÇİLERİN ÜCRETLERİNİ ARTTIRMIŞ, TOPRAKSIZ KÖYLÜYE TOPRAK VERMİŞ. TEKELLERİN SALDIRILARINA KARŞI TEDBİRLER ALMIŞ. BAZI TEMEL ÜRÜNLERİ DEVLETLEŞTİREBİLMİŞLERDİR.
(Finlandiyada, Seylanda, Hindistandaki bazı eyaletlerde, Şilide)

Bu tip cephelere giren SOSYAL DEMOKRATLAR, sağ Sosyal demokrat Partilerin tersine, küçülmemişler, seçimlerde oy oranlarını büyük ölçüde arttırmışlardır.

SONUÇ

Ekonomik durumu hızla çöken ve koşaradım faşizme giden bizim gibi bir ülkede sağ veya Sol Sosyal Demokrat Parti olmak yalnızca bir sosyal Demokrat Parti'nin gelişme, büyüme, yada küçülme sorunu değildir.

Dünyanın hiç bir yerinde ve bizde SAĞ bir SOSYAL DEMOKRAT PARTİ, Faşizmi, tekellerin saldırısını durduramaz.

CHP için tek çıkar yol vardır: KENDİ SOLUNDAKİ GÜÇLERLE BİRLEŞMEK.

Bunun için CHP önce: Kendi içinde ve dışında oluşturulan, (HALKTAN ALINAN OYLARI BASAMAK YAPARAK) CHP'yi tekellerin hizmetine vermeyi düşünen tekelci sermayenin oyunlarını bozmalıdır.

BU; SORUMLU OLDUĞU, OYLARINI ALDIĞI HALK VE KENDİSİ İÇİN ZORUNLUDUR..

1 1973 SEÇİMLERİ CHP
2 CHP
3 1977 SEÇİMLERİ CHP
4 TEKEL HOLDİNG CHP

Çin ve Sovyet Elçileri Tokyo'da bir görüşme yaptı

TOKYO - (THA - UPI)

Tokyo'da yayınlanan "Yomiuri Shimbun" gazetesi, Çin Halk Cumhuriyeti'nin Tokyo Büyükelçisi Fu Hao ile Sovyetler Birliği' nin Tokyo Büyükelçisi Dimitri S. Polanski arasında bir görüşme yapıldığını açıklamıştır.

Gazete iki büyükelçinin Sovyet Büyükelçiliğinde bir saat kadar görüştüklerini bildirmiş, ancak görüşme hakkında ayrıntılı bilgi elde edemediklerini kaydetmiştir. Gazete görüşme hakkında "Fu-Polanski görüşmesi, belki Çin Hükümeti'nin ilişkileri geliştirme isteğini yansıtmaktadır ve belki de aradaki ihtilâfın kaldırılmasına yönelik bir adımdır " diye yazmıştır.

Tokyo diplomatik çevrelerine göre Fu-Polanski görüşmesi 1969 yılında Pekin havaalanında şu anda hayatta olmayan Çin Başbakanı Çu En Lay ile Aleksey Kosigin arasında sınır anlaşmazlığına ilişkin olarak yapılan görüşmeden bu yana ilk kez yüksek düzeyde yapılan bir görüşmedir.

Carillo Amerika'ya gidiyor

MADRİD - (ANKA - DPA)

Ekim Devrimi'nin 60'ıncı yıldönümü törenlerine katılmak üzere gittiği, Moskova'da konuşmasına izin verilmeyen bir İspanyol Komünist Partisi Lideri Santiago Carillo'nun, Yugoslavya Devlet Başkanı Josip Broz Tito ve İtalya Komünist Partisi Genel Sekreteri Enrico Berlinguer ile görüşmelerde bulunmak üzere bu hafta içinde Belgrad ve Roma'ya gideceği açıklanmıştır.

Santiago Carillo'nun Belgrad ve Roma'daki temaslarının ardından çeşitli üniversitelerde ve toplantılarda konuşma yapmak üzere ABD'ye gideceği bildirilmiştir.

Beyrut'ta bir avukatın evine konulan bomba bir kişinin ölümüne yol açtı

BEYRUT - (THA - UPI) -

Beyrut'ta Abdülhamid El Ahdab adlı Müslüman bir avukatın evine yerleştirilen bombanın patlaması sonunda avukatın pencereden sokağa düşen 9 yaşındaki kızı ölmüş, yedi kişi yaralanmıştır.

Yetkililer 10 kilo tnt'den oluştuğu sanılan bombanın patlaması ile evin tamamen tahrip olduğunu, çevrede bulunan 9 otomobilin de hasar gördüğünü belirtmişlerdir. Yukarıda bomba patlaması sonucu yıkılan ev görülüyor..

Sovyetler Birliği öncü "Emek Kahramanı,, Stakhanov öldü

MOSKOVA (THA - UPI) -

Sovyetler Birliği'nde "Emek kahramanı" örneği olan Aleksey G. Stakhanov 71 yaşında ölmüştür. TASS'ın yaptığı açıklamaya göre Stakhanov uzun ve ciddi bir hastalık sonunda ölmüştür.

Stakhanov Sovyetler Birliği'nde emeğin üretkenliğini artırmada kahraman sosyalist işçi olarak uzun yıllar örnek gösterilmiştir.

İşçilerin bir vardiyada yedi ton kömür çıkardıkları bir ortamda Stakhanov 30-31 Ağustos 1935 gecesi 5 saat 45 dakikada 102 ton kömür elde ederek büyük bir rekor kırmış ve bu rekoru Sovyetler Birliği'nde "Stakhanovcu hareketin" başlamasına ve bu hareket ile birlikte emeğin üretkenliğinin artmasına neden olmuştur.

Stakhanov, 1927'de at arabası sürücüsü olarak Donbaş madenlerinde çalışmaya başlamış, 1936-41 yılları arasında Moskova sanayi akademisinde eğitim görerek Ukranya madencilik bölümünde baş mühendis olmuş, 1974 yılında da emekliye ayrılmıştır.

Waldheim, Güney Afrika'ya ambargo konusunu İsrail'le görüşecek

Begin, Pretoria rejimiyle işbirliğini sürdüreceklerini açıkladı

TEL A/İV (THA - UPI) - BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim gelecek hafta New York'ta İsrail delegeleri ile Güney Afrika'ya olan silah ambargosu uygulamasını görüşecektir.

İsrail Radyosu'nun, BM'deki kaynaklara dayanarak bildirdiğine göre, İsrail yasaktan en fazla etkilenecek ülkeler arasında bulunmaktadır.

Radyo, Waldheim'in ambargo ile ilgili olarak BM üyesi diğer ülkelerin temsilcileri ile görüşmeyi tasarlayıp, tasarlamadığını bildirmemiştir.

İsrail Dışişleri Bakanlığı'nın bir sözcüsü İsrail'in ambargoyu uygulayıp uygulamayacağı konusunda yorum yapmaktan kaçınmıştır.

Sözcü, BM kararının incelendiğini ve inceleme sonunda diğer ülkeler gibi karara varılacağını sözlerine eklemiştir.

İsrail'in Güney Afrika ile askeri ilişkilerinin çok sıkı olduğu bilinmektedir.

Kaynaklar İsrail'in Güney Afrika'ya savunma malzemesi sağladığını ve bunların arasında otomatik silahlar, denizden denize "Gabriel" roketleri, hücum botları, elektronik alarm sistemleri ve "Centurion" tankları için çelik kapalı zırhlar bulunduğunu bildirmektedirler. Bundan başka füze gemilerinin kullanılmasını öğrenmek için Güney Afrikalı denizciler İsrail'de eğitim görmüşlerdir.

Bu arada bir Amerikan televizyonunun çeşitli sorularını cevaplayan İsrail Başbakanı Menahem Begin, İsrail'in yabancı ülkelerden uranyum çaldığını inkâr etmiştir. ABD' nin Sovyetler Birliği'yle diyaloga girmesini de eleştiren Begin, FKÖ'nün Cenevre Konferansı'na katılamayacağını da ileri sürmüştür. İsrail'in işgal bölgelerinde yerleşim merkezleri kurmaya devam edeceğini belirten Begin, bu bölgelerin tarihi olarak İsrail'e ait olduğunu iddia etmiştir. Begin son olarak, Güney Afrika ile ilişkiler konusuna da değinmiş, "Bize kollarını açan bir ülkeyi reddedemeyiz" şeklinde konuşmuştur.

Bangladeş'te 830 siyasi tutuklu affedildi

DAKKA-(ANKA) -

Bangladeş'te çıkarılan bir af yasasıyla 830 siyasi tutuklunun serbest bırakıldığı açıklanmıştır. Bangladeş Radyosundan okunan resmi açıklamada af kararının, Askeri Hükümetin iktidarı ele alışının ikinci yıldönümü münasebetiyle alındığı bildirilmiştir. Ancak bırakılan siyasi tutuklular arasında son darbe girişimine karıştıkları gerekçesiyle kitle halinde tutuklanan ve pek çoğu idama mahkum edilen subayların da bulunup bulunmadığı açıklanmamıştır.

Geçenlerde, bilindiği gibi, merkezi Londra'da bulunan Uluslararası Af Örgütü, Bangladeş Devlet Başkanı Ziya Ül Rahman'a çağrıda bulunarak kitle halinde idamlara son verilmesini ve idama mahkum subayların cezalarının hapis cezalarına çevrilmesini istemişti.

ABD, laser ışınlarıyla yeni bir silâh geliştirmeye çalışıyor

ATLANTA (THA-UPI) -

"Atlanta Journal" gazetesi, ABD Başkanı Carter'in bir grup kongre üyesine ABD'nin laser ışınları ile düşman uydularını tahrip eden bir silah geliştirdiğini söylediğini bildirmiştir.

Carter'in bu sözleri ABD'nin Sovyetler Birliği'nin uydularını tahrip edebilen killer (öldürücü) uydularıyla mücadele etmek amacıyla laser, ışınları üzerinde çalışmaya başladığına ilişkin ilk açıklamadır. Amerika'lı yetkililer daha önce Amerikan öldürücü uydularıyla ilgili çalışmaların başladığını söylemişlerdir.

Gazetenin açıklanmayan kaynaklara dayanarak bildirdiğine göre, Carter açıklamasını, Sovyetler Birliği'nin Amerikan uydularına saldıracak güce sahip olması konusu ile bir ilgili soruya cevap verirken yapmıştır.

OLAYLAR VE GERÇEKLER

bilge dicleli

Ekim Devrimi 60 yaşında

Günaydın dedeciğim. Ne kadar da şıksın. Ooo, parlak iğnelerini de takmışsın. Bayram yerine mi gidiyorsun? Beni de götürecek misin şenliklere?

— Günaydın yavrum. Bugünkü bayramda çok önemli bir toplantım var. Çok heyecanlıyım. Sonra gideceğim yere yalnızca büyükler gidiyor. Akşama seninle birlikte şenliklere gideriz, olmaz mı?

— Olur, ama ben şimdi de seninle gelmek istiyorum. Ağabeyim okula gidiyor. Annemle babam da gideceklerini söylüyorlar. Belki onlar beni götürür ama, ben seninle gelmek istiyorum.

— Yavrum, bir gün gelecek, sen de bayram günümüzde benim gittiğim gibi bir toplantıya katılacaksın. Belki de bu parlak iğneler senin de yakanı süsleyecek. Onları taşımaktan sen de gurur duyacaksın. Ama şimdi seni götüremem.

— Peki, o zaman iğnelerinden birini bana ver.

— Veremem çocuğum. Yakana takacağın iğneleri hak etmen gerek. Sonra ben bunların hepsini takmak istiyorum bugün. Çünkü bugün Ekim Devriminin 60. yıldönümü. Evet, hepsini takmak istiyorum bugün. Bu parlak iğneler Ekim Devrimi günlerinden, kalkınma yıllarından, İkinci Dünya Savaşına son verdiğimiz günlerden büyük anılar. Böyle bir günde onları takmadan yapamam yavrum.

— Peki, o halde bana parlak iğnelerin masalını anlat. Sonra gidersin.

— Daha kahvaltımı yapmadım küçüğüm. Çok heyecanlıyım. Geç kalmak istemiyorum. Sen de dedenin geç kalmasını istemezsin, değil mi?

— İstemem tabii. Ama kahvaltıda anlatırsan, geç kalmazsın, değil mi?

— Seni kıramam yavrum. Gel, sen de yanıma otur bakayım.

— Önce birinci ve ikinci iğneyi anlat.

— Birinci ve ikinci iğne yavrum, benim ilk madalyalarım. O zamanlar babandan bile küçüktüm. Babam Bolşevik olduğu için öldürülmüştü, annem ise yine Bolşevik olduğu için tutuklanmıştı. Ben de annemin işlerini yürüttüm. Çünkü hepimiz açtık. Daşa'nın dedesi, bütün dedeler, neneler, çocuklar açtı. Korkunç kış günlerinde, ne karnımızı doyuracak bir lokma ekmeğimiz, ne ısınacak odunumuz, ne oturacak doğru dürüst bir evimiz, ne de üstümüze palto alacak paramız vardı.

Çok zor, acı günler geçirdik yavrucuğum. Milyonlarca insanın bizim gibi yaşamasını isteyenler ve bundan yararlanarak kâr edenler vardı. Onlar güleç yüzlü yavrularımız olmasın, çocuklarımız uçurtma uçurmasın, okula gitmesin ve yalnız onlara çalışan makineler olsun istiyorlardı.

— Ama dedeciğim, bu olamaz. Sen de biliyorsun bunu.

— Tabii olamaz yavrum. Ama o zamanlar böyleydi. Bugün de hala böyle yerler var. Neyse, biz de çocuklar, analar, bacılar, dedeler, babalar el ele verdik. Ekim Devrimi oldu. Sonra aç kalmamızı, üşümemizi ve okula gitmememizi isteyenler savaş çıkarttılar. Onlara karşı da bütünleştik. Ben bu iki iğneyi o zamanlar hak-ketim. O zamanlar çok kişiye böyle iğneler verildi.

— Daşa'nın dedesinin iğnesi de o zamandan mı?

— Evet yavrum.

— Dedeciğim, üçüncü iğne de o zamandan mı?

Yok küçüğüm. Savaşlar, zor günler bitti. Kalkınma yılları başladı. Herşeyi en ince noktasına kadar düşünmek, okumak, öğrenmek ve çalışmak gerekiyordu. Yoksa ayakta durmayı başaramazdık. Ben de babam gibi işçi oldum, fabrikaya girdim. Lokomotif üretiyorduk. Şimdiki gibi değil, «düüt» diye ötenlerden üretiyorduk. Bizim bölümde beş arkadaş anlaştık. Bitirmemiz gereken bir iş vardı. Onu üç ay önce bitirdik. Hepimize bu iğnelerden verildi. Nenenle o zaman yeni ev kurmuştuk.

— Peki o zaman da şimdiki gibi bu evde mi oturuyordunuz?

— Hayır, Şimdiki evimizde oturmuyorduk. Bu eve daha sonra taşındık. Daşa'lar da öyle.

— Bana biraz daha çay koysana dedeciğim.

— Dur bakayım. Ekmek de ye ama. Sonra yavrum korkunç bir savaş patladı dünyada. Yaşantımız, karnımızı doyuracak ekmeğimiz olmadığı günlerdeki gibi olsun isteyenler, ülkemize saldırdılar. Milyonlarca çocuk öldü. Anasız babasız kaldı. Açlık çekti. Ne o ağlıyor musun küçüğüm. O günler bitti ama. Bitsin diye savaşa gittim ben de. Nenen de gitti. Çünkü çocuklar uçurtma uçuramaz, dağlarda çiçekler açmaz olmuştu. Fabrikamız da yerle bir edilmişti. Buna göz yumamazdık. Yine analar, bacılar, dedeler, torunlar el ele verdik. Zorlu ve acılı günler geçirdik. Sonra faşizm denen o kara belayı savurduk. Dördüncü ve beşinci iğneler de işte bu savaşta korkmadığım ve yılmadan savaştığım için verildi bana.

— Nenemin de iğneleri var. O da onları çocuklar uçurtma uçursun diye mi kazandı?

— Evet bebeğim. Nenenin de iğneleri o günlerden.

— Dedeciğim, annemin de bir iğnesi var. Ama o hiçbir zaman senin gibi büyük işler yapmamış, savaşa filan katılmamış. Senin çocuğun değil mi o?

Yavrum, annen de işinde önemli bir buluş yaptı. Onun çalışmaları sayesinde üç günde üretilecek bir şey şimdi bir günde üretilebiliyor. Bu nedenle son 1 Mayıs'da ona da bir parlak iğne verildi. Böyle bir çocuğum olduğu için çok mutluyum. Şimdi izin ver de toplantıya yetişeyim.

— Güle güle dedeciğim. Ben de şimdi Daşa'ya gideceğim. Dedesinin parlak iğnelerini nasıl elde ettiğini anlatacağım ona, çok şaşıracak. Sen nereden biliyorsun, daha okula gitmedin ki diyecek...

dünya'da geçen hafta

1 Nikaragua'da köylüleri toplama kamplarına sürüyorlar.

Meksika'da bir açıklama yapan Nikaragualı ozan Francisko de Asis, ülkesinde altı tane toplama kampı bulunduğunu ve bu kamplarda köylülerin ağır işkenceler gördüklerini açıkladı. De Asis, bu köylülerin, Sendinista Kurtuluş Cephesi'yle ilişkili oldukları ileri sürülerek tutuklandıklarını, fakat bu iddiaların hiç bir zaman kanıtlanmadığını söyledi. Bir süre önce Amerika'ya göç etmiş bulunan bir katolik papaz, Fernando Cardenal da gazetecilere bir demeç vererek, bu kampların varlığını doğruladı ve çoğu Ulusal Muhafız Birliği subayı olan yeni toprak ağılarının, topraklarını kendilerine satmak istemeyen köylüleri aileleriyle birlikte bu kamplara sürdüklerini açıkladı.

2 Ekim Devrimi'nin 60. yıl dönümü kutlanıyor

Ekim Devrimi'nin 60. yıldönümünü kutlama toplantıları başladı. Kasıma kadar devam edecek olan toplantı ve törenlere,, Sovyetler Birliği'nin çağrılısı olarak binlerce konuk katılıyor. 2 Kasım'da başlayan SBKP Merkez Komitesi, Sovyetler Birliği Yüksek Şurası ve Rusya Federasyonu Yüksek Şurası ortak toplantısına ise, 104 ülkeden 123 delegasyon katıldı. Toplantıda konuşma yapan konuklar, Büyük Ekim Devriminin önemini ve Sovyetler Birliği'nin, dünya barışını korumadaki rolünü vurguladılar. Dünyanın çeşitli ülkelerinden gelen komünist ve işçi partileri temsilcileri, Moskova'da sıcak bir sevgiyle karşılandılar. Ortak toplantıda SBKP Merkez Komitesi Birinci Sekreteri ve Yüksek Prezidyum Başkanı Leonid Brejnev'in yaptığı konuşma, bütün dünyada geniş yankılar yarattı. Özellikle dünya barışıyla ilgili bölümler ve yapılan somut öneriler, ABD de dahil olmak üzere bir çok ülkede ilgi uyandırdı.

3 Portekiz IMF'den borç para alacak

Portekiz Başbakanı Mario Soares, ülkenin içinde bulunduğu bunalıma çözüm bulmak amacıyla düzenlediği görüşme ve toplantıları, sağ partilerle kısıtlamayı tercih etti. Yakında IMF' den borç para alacağı bildirilen Portekiz'de, emekçi kitleler büyük bir huzursuzluk içindeler, IMF'den alınacak paranın bunalımı hafifletmeyeceği gibi, hükümetin bu günkü politikası sürdüğü takdirde, sorunları daha da arttıracağı sanılıyor.

4 ABD, Uluslararası Çalışma Örgütü'nden ayrıldı

ABD Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'dan çekilme kararı aldı. ILO'nun İsrail Devletinin sürdürdüğü ırkçı ve saldırgan politikayı kınayan bir karar alması, ABD'yi tedirgin etmiş ve bu örgütten ayrılabileceğini belirtmesine neden olmuştu. Karar bu hafta içinde açıklandı. Gerekçe olarak ILO'nun büyük ölçüde sosyalist ülkelerin ve Üçüncü Dünya ülkelerinin denetimine girdiği ve politikayla çok uğraştığı gösteriliyor.

5 Belgrad Konferansı'nda Batı ülkelerinin temsilcileri, içişlerine karışma kampanyasını yoğunlaştırdılar

Belgrad Konferansında bu hafta içinde önemli gelişmeler oldu. Batı ülkelerinin Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkelere karşı başlatmış oldukları kampanyanın yoğunlaştırılması üzerine bir konuşma yapan Sovyet heyeti temsilcisi Vorontsov, ülkesinin içişlerine karışılması halinde Konferansın dağılabileceğini söyledi. Vorontsov ABD temsilcisinin kendi ülkesinde insan haklarının çiğnenmesi konusuna ağırlık vermesi gerektiği sözlerine ekledi.

6 Hindistan'da işsizlik, pahalılık ve enflasyonu protesto gösterileri yapılıyor

Hindistan'da işsizliği, pahalılığı ve enflasyonu protesto eden kitlelere polis müdahele etti. Başbakan Moraji Desai'in evinin önünde toplanan göstericiler, bunalımdan hükümeti sorumlu tuttular.

7 Başkan Carter ABD dış yardım tasarısını imzaladı

Başkan Carter 134 milyar liralık dış yardım yasasını imzaladı. Bilindiği gibi bu yasa daha önce meclislerde görüşülmüş ve Küba, Vietnam, Laos ve Kamboçya'nın da içinde bulunduğu bazı ülkelere yardım yapılmaması kararlaştırılmıştı. Amerika böylece, Vietnam'a vermesi gereken savaş tazminatlarını ödemediği gibi, bu ülkenin yeniden inşası için gereken yatırımları yapmaktan da kaçındığını göstermiş oldu.

8 İsrail'de grevler ve gösteriler başladı

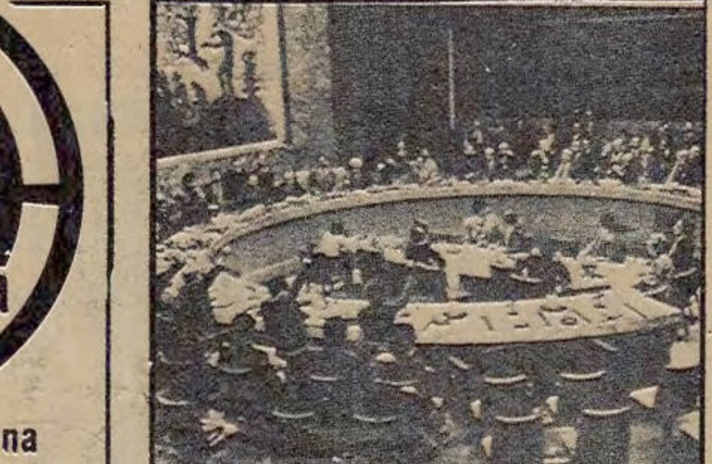
İsrail'de bunalımın büyük boyutlara ulaşması üzerine, ülkenin bir çok işyerlerinde grevler başladı. Sağcı Likud koalisyonu, dış politikadaki saldırgan tutumunu sürdürürken ülke ekonomisini de, emekçileri iki kat ezecek bir yöne sürüklüyor. İşçiler geçtiğimiz hafta içerisinde bir çok kentte yarım günlük bir greve gittiler. Ayrıca Tel Aviv'de 25 bin kişinin katıldığı büyük bir gösteri yapıldı. Bu arada baş gösteren yiyecek ve tüketim maddeleri sıkıntısı, halkın dükkanlara hücum ederek, mümkün olduğu kadar mal almaya çalışmasına yol açtı.

9

ABD nötron bombasına 242 milyon dolarlık fon ayırdı

ABD Temsilciler Meclisi nötron bombası yapımı için 2 4 2 milyon dolar ayrılmasını öngören bir tasarıyı tartışmadan onayladı. Meclisten geçen nükleer savunma bütçesinin tutarı 60 milyar lira. Öte yandan Leonid Brejnev'in nükleer denemelerin yasaklanmasını isteyen konuşması hakkında görüş belirten Dışişleri Bakanı Cyrus Vance, Brejnev'in girişimini olumlu bulduğunu söyledi.

10 BM Güvenlik Konseyi Güney Afrika'ya ambargo kararı aldı

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi 15 e karşı 0 oyla, Güney Afrika Cumhuriyetine zorunlu silah ambargosu uygulanması kararı aldı. Birleşmiş Milletler tarihinde ilk kez bir ülke böyle bir kararla cezalandırılmaktadır.

Karara, Güney Afrika Cumhuriyeti iktidarı sert bir tepki gösterdi. Bu arada ABD'nin Birleşmiş Milletler Daimi Temsilcisi Young da bir zenci olmakla suçlanıyordu.

KISA HABERLER

● PHİLADELPHİA - Philadelphia'daki özgürlük parkyonunu gezen turistlere hitaben İran Şahının tutumunu kınayan bir konuşma yapmak isteyen yüzleri örtülü dört İranlı öğrenci, konuşmalarına izin verilmeyince kendilerini özgürlük çanının kaidesine zincirlemiştir. Bir süre sonra gerekli araçlarla olay yerine gelen güvenlik yetkilileri zinciri keserek gençleri parktan uzaklaştırmıştır.

● PARİS - Ünlü "Asterisk" karikatür dizisinin yaratıcısı Rene Goscinny Paris'teki bir hastanede kardiyogramının alınması için sabit bir bisikletin pedallarını çevirirken kalp krizi geçirerek ölmüştür.

"Asteriks" fikrini ilk kez 1959'da ortaya atan ve karikatür dizisinin yazılarını yazan Goscinny, aynı diziyi resimlendiren karikatürist Uderzo ile çalışmaktaydı.

● DAKKA - Bangladeş ile Hindistan, Ganj Nehri sularının paylaşılması konusunda beş yıllık bir anlaşmayı resmen imzalamışlardır. Anlaşmanın iki komşu ülke arasındaki ilişkilerin bozulmasına yol açan Ganj Nehrinin sularının paylaşılması sorununun sürekli çözümüne doğru önemli bir adım olduğu belirtilmektedir. İki ülke Ganj sularını ocak ve Mayıs aylarında paylaşacaklardır.

ODTÜ bugün öğrenime açılıyor

DEMOKRATİK ÖRGÜTLERDEN HABERLER

● IGD, lokavt uygulanan işçilerle dayanışma kampanyası başlattı

İlerici Gençler Derneği Genel Başkanı A. Muhtar Sökücü yaptığı bir açıklamayla MESS'in lokavt uygulamalarına karşı İGD İstanbul Şubeleri'nce yaygın şekilde bir yardım kampanyası başlatıldığını bildirmiştir.

İGD'nin Türkiye Gençliğinin işçi sınıfı yolundaki örgütlü birliğini sağlamak amacıyla kurulduğunu belirten Sökücü, "Temel ilkelerinin işçi-gençlik dayanışmasını hayata geçirmek ve demokrasi savaşımının ilerlemesine katkıda bulunmak olduğunu kaydetmiştir. Kampanya sonunda en fazla yardımı toplayan İGD şubesinin ödüllendirileceğini de söyleyen Sökücü, toplanan paraların ailelerle birlikte 30 bine ulaşan 5000 işçiye dağıtılacağını sözlerine eklemiştir.

Öte yandan Edirne'de son günlerde öğrenci ve işçi gençlik üzerinde faşist baskıların doğduğunu geniş boyutlar kazandığını ve dolayısıyla gençliğin bireysel terörizme çekilmek istendiği bildirilmiştir.

Konu ile ilgili olarak basına yazılı bir açıklamada bulunan İGD Edirne şube sekreteri Savaş Özgün, Liselerde dışarıdan gelen faşistlerin öğrenim özgürlüğünü ve can güvenliğini her geçen gün daha fazla tehlikeye soktuğunu, en son olarak da okula gitmekte olan 3 İGD sempatizanının faşistlerin taşlı, sopalı, silahlı saldırısına uğrayarak yaralandığını söylemiştir.

● Diyarbakır Ziraat Odası çiftçi borçlarının ertelenmesini istedi

Diyarbakır Ziraat Odası Başkanı Mehmet Kaba, çiftçilerin banka ve diğer kuruluşlara olan borçlarının ertelenmesini istemiştir.

Güneydoğu Anadolu bölgesinin hububat ambarı durumunda olan Diyarbakır'da binlerce çiftçinin, Ziraat Bankası'na olan borçları nedeniyle ellerindeki arazilerini satma tehlikesi ile karşı karşıya kaldığını belirten Ziraat Odası Başkanı Mehmet Kaba, borcun ertelenmemesi halinde takside bağlanması gerektiğini savunmuştur.

Bölge çiftçisinin Ziraat Bankası ile diğer kamu kuruluşlara olan borçlarının, bu yıl bölgede hububat ekimini önemli ölçüde etkileyeceğini de ileri süren Kaba, ayrıca, çiftçilere işletme kredisinin verilmesini de istemiştir.

● TÜM-PERSON-KON; "Hiç bir hükümet memuru bu kadar baskı altında tutmamıştır"

Tüm Kamu Personeli Haklarını Koruma Kuruluşları Konfederasyonu (TÜM-PERSON KON) Genel Başkanı Sakıp Hiçerimez, kamu görevlileri ile emeklilerin yaşamını etkileyen güncel sorunların görüşüleceği toplantıda yaptığı açış konuşmasında, "Kamu görevlileri Cumhuriyet tarihimizin hiç bir döneminde, hükümet edenlerce, bu derece baskı altında tutulmamıştır" demiştir.

Hiçerimez şunları söylemiştir.

"Bugün 400 bini aşkın kamu görevlisi kadrosuzluk nedeni ile üst derecelere yükseltilmemekte ve yıllarca aynı dereceden aylık almaya zorlanmaktadır.

Kamu İktisadi Teşebbüslerinde çalışan 200 bini aşkın kamu görevlisi parlamentonun gereğince çalışmaması nedeni ile ve daha önemlisi 2102 sayılı yasaya sıkıştırılan bir fıkra yüzünden en az 1981 yılına kadar, yasal hakları ikramiyelerini alamamakla karşı karşıya getirilmişlerdir.

BULMACA

SOLDAN SAĞA : 1- Daha yüksek, daha elverişli-"Arkadaş Islıkları" adlı romanın yazarı (Orhan ön adlı). 2- Bir gezegen-TERSİ, Beyaz-Ünlem. 3- TERSİ, Bir telli çalgı (eski dilde)-Bir sanat dalı-TERSİ, Yoksulun filmlerde gördüğü kahvaltılık. 4- Binek hayvanı-Portakal renginde bir cins havyar-TERSİ, İlkel bir silah. 5 Ağzı yayvan bir ilkel zaman tüfeği. 6- Dumanın bıraktığı-Yurtla ilgili-Bir ünlem. 7- Sene-Mektup (eski dilde)- ODTÜ'ye işçi adı altında komandoları yerleştirerek düzenli öğrenime son veren rektörün soyadı. 8- Gaye-TERSİ, Yemek-Sadece, sırf.

YUKARDAN AŞAĞI : 1- Gecekondu yıkımında 11 kişinin öldürüldüğü Örnek mahallesinin bağlı olduğu ilçe. 2- Zaman gösteren alet-Gizli tutulması gereken şey. 3- Türkiye'de bir kitle haberleşme sistemini yöneten kurum-TERSİ, Yabancı. 4- Askerî dayanak bölgesi-İşlenecek bir nesnede bulunması gereken durum. Saban izi. 6- Bir devlet teşkilâtına İsmail Cem'den sonra yasalara aykırı olarak atanan, sonra istifa eden ikinci genel müdür. 7- ABD'de bir eyalet. 8- Bir kadın adı. 9- Genişlik-Birden. 10- Bir uzaklık ölçüsü bir birimi Uzaklık gösterir. 11- Adamak eylemi-Durum. 12- Deney vb işlerinde çalışan kimse (yabancı dilde)

ÖNCEKİ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ :

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	İ	Ş	V	E	R	E	N	■	E	L	İ	T
2	S	A	İ	T	■	Z	A	N	G	O	Ç	■
3	V	İ	T	A	M	İ	N	■	O	N	■	S
4	A	R	O	M	■	L	E	K	■	D	M	O
5	N	■	M	İ	N	E	■	İ	L	R	İ	K
6	■	O	■	N	A	N	E	R	■	A	D	R
7	A	T	İ	■	R	■	M	A	T	■	A	A
8	S	O	S	Y	A	L	İ	Z	M	■	S	T

● Mütevelli Heyet sözcüsü Hicri Fişek "silahsız çıkacak olaylara razı olmak durumunda kaldık" dedi

● ODTÜ 'ye bağlı Gaziantep Mühendislik Fakültesi yurt binası tamamen yandı

● CHP Genel Sekreteri "eli silahlı zorbaların" açılışta olay çıkaracağını söyledi

HABER MERKEZİ

Ortadoğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Mütevelli Heyet'in kararı ile bugün öğretime açılacaktır. Mütevelli Heyet sözcüsü Hicri Fişek tarafından yapılan açıklamada hükümetin "Mütevelli Heyet'in CHP' iktidarı döneminde atanmış olduğu" gerekçesi ile ODTÜ'deki güvenlik önlemlerine herhangi bir şekilde yardımcı olmayacağı [illegible] ... Fişek, "silahsız çıkacak olaylara razı olma durumunda bırakıldık" demiştir.

CHP Genel Sekreteri Orhan Eyüboğlu ise ODTÜ'nün açılışında silahlı zorbaların olay çıkaracağı haberini aldıklarını açıklamış ve "gerekli önlemi almadığı takdirde hesap sorulacağını" kaydetmiştir.

Bu arada, ODTÜ'ye bağlı Gaziantep Mühendislik Fakültesi'nin yurt binası dün gece tamamen yanmıştır. Yangınla ilgili ilk soruşturma "sabotaj" olasılığını güçlendirmektedir.

FİŞEK' İN AÇIKLAMASI

ODTÜ Mütevelli Heyetinin kararı üzerine bu gün öğretime başlayacak olan ODTÜ'nün Mütevelli Heyeti Sözcüsü Hicri Fişek işbaşına geldikleri günden bu yana okulun açılması için çaba gösterdiklerini, ancak çeşitli zorluklarla karşı karşıya bırakıldıklarını belirtmiş, "Türkiye'de normal bir düzen kurulsaydı ODTÜ de kurulur" demiştir.

ODTÜ'ye bu yıl kayıt yaptıranların Şubat ayına doğru okula başlayacakları, geçen yılın eksiğinin ise bir yıllık bir süre içinde tamamlanacağı öğrenilmiştir.

Haftalık Yankı Dergisinin sorularını yanıtlayan Fişek, CHP Hükümeti döneminde göreve alınmaları nedeniyle hükümet tarafından kendilerine hiç bir yardım yapılmayacağının belirtildiğini açıklamış, üniversitede Hasan Tan döneminde alınan MHP'li işçiler içinde geniş çaplı bir çıkarma olmayacağını söylemiştir.

Fişek işbaşına geldiklerinden bu yana ODTÜ'nün boş olan idari ve akademik kadrolarının atamalarını yaptıklarını, 1976 Eylülünden bu yana birikmiş işlemleri tamamladıklarını belirtmiş, üniversitenin öğretime açılmasından sonra çıkabilecek olaylar için [illegible] ... üniversitenin özelliklerini de dikkate alarak genel üniversiteler yasasına bağlanmasının sorunu çözüme kavuşturacağına inandığını söylemiştir.

CHP GENEL SEKRETERİ NE DİYOR ?

CHP Genel Sekreteri Orhan Eyüboğlu Mütevelli Heyetin kararıyla bugün öğretime açılacak olan Orta Doğu Teknik Üniversitesinde eli silahlı zorbaların olay çıkaracaklarını öğrendiklerini, gereken önlemin alınmadığı takdirde bu olayların sorumlularından TBMM'den, yargı organlarında ve kamuoyu önünde hesap sorulacağını belirtmiştir.

Eyüboğlu, dün verdiği demeçte bugün CHP'li parlamenterlerin çocuklarını ODTÜ'ye götürerek durumu yerinde inceleyeceklerini de ifade etmiş şunları söylemiştir.

"Orta Doğu Teknik Üniversitesinin 7 Kasım 1977 Pazartesi günü öğretime açılacağı bildirilmiştir.

Bu üniversitede, çok önceden belli amaçlarla göreve alınmış tabancalı, bıçaklı sopalı zorbaların eğitime tabi tutularak, öğretimin başlayacağı gün de kanlı olaylar çıkarmaya yeltenecekleri çeşitli kaynaklardan öğrenilmiştir. Sözkonusu haber kaynakları son derece de ciddidir. ODTÜ'de zuhur edebilecek hadiselerde birçok kişinin ölmesi veya ağır şekilde yaralanmasının bu koşullar içinde kaçınılmaz olduğu ortadadır.

İlgililerin, özellikle Sayın İçişleri Bakanının durumu nazari dikkate alarak ODTÜ'nün açılış günü gençlerimizin emniyetini kesin şekilde sağlaması zorunludur.

Kendisi de eski bir ODTÜ mensubu olan, okuma çağında çocukları bulunan Sayın Bakanın gerekli önleyici tedbirleri alacağı umudunu besliyoruz.

Bu arada Cumhuriyet Halk Partisi de bu konuda hissesine düşen tedbirleri almaya kararlıdır. Açılış günü birçok parlamenter çocuklarını bizzat okula götürecekler ve durumu yerinde değerlendireceklerdir.

Cumhuriyet Halk Partisi ODTÜ'de çıkması muhtemel kanlı olayların sorumlularından hem TBMM'de, hem yargı organlarında hem de kamuoyu önünde hesabını sormaya kararlıdır."

KİLİS KAMPUSÜNDE YANGIN

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Gaziantep Mühendislik Fakültesinin yeni yapılan ve önümüzdeki aylarda hizmete konulacak olan yurt binası ile lisan hazırlık labaratuvarı gece çıkan bir yangın sonucu tamamen yanmıştır.

Gaziantep İl Jandarma Alay Komutanlığından verilen bilgiye göre, Orta Doğu Teknik Üniversitesinin Kilis yolu üzerindeki kampüsünde bulunan bin öğrencinin kalacağı modern yurt binası ile lisan hazırlık laboratuvarlarında dün gece yangın çıkmıştır.

Kısa zamanda büyüyen yangın, Gaziantep İtfaiyesinin müdahalesine rağmen söndürülememiş, Kilis ve Nizip ilçelerinden de yardım istenemiştir. Civar ilçelerden de gelen itfaiyelerin yardımı ile yangın gece saat 01 30 sıralarında kontrol altına alınmış ve daha sonra da söndürülmüştür.

İlk tespitlere göre yangında 30 milyon lira zarar meydana gelmiş, önümüzdeki aylarda hizmete konulacak olan her iki binanın yıkılıp yeni baştan yapılması gerektiği bildirilmiştir.

Yangın söndürme çalışmalarını Gaziantep Valisi Erdoğan Şahinoğlu, İl Jandarma Alay Komutanı Albay Kenan Ersöz, Emniyet Müdürü İbrahim Kızıltan yerinde izlemişler, bu arada çevrede geniş güvenlik tedbirleri alınmıştır.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Gaziantep Mühendislik Fakültesinde tamamlanmak üzere olan iki büyük binanın tamamen yanmasına yol açan yangının çıkış nedeni araştırılmaya başlanmıştır.

Öteyandan, yangının çıkış nedenini kesin olarak belirlemek ve varsa sabotaj ihtimalini ortaya koyacak delilleri tespit etmek amacıyla bir uzman kurulu oluşturulmuştur. Kurul da yaptığı ilk incelemelerde sabotaj ihtimalini belirlemiştir.

ÖZGÜÇ :" POLİS DE ÇÖZÜM DEĞİL"

Öteyandan Ankara Üniversitesi Rektörü Tahsin Özgüç de ilginç bir demeç vermiştir.

Tahsin Özgüç Üniversitelerin öğretime başlamasıyla birlikte okullarda polis sayısının artırılmasının olaylara bir çözüm getirmediğini belirtmiş, "bütün bunlara rağmen yeni ders yılının neler getirebileceğini geçmişin ışığında, şüphe ve endişe ile izliyor, tasadan sıyrılamıyoruz. Yasaların eşit ve tarafsız uygulanması ile kuruluşlar arasındaki gerçekçi işbirliği tehlikeli gelişmeleri etkisiz kılacak en etkin güçtür" demiştir.

Haftalık Yankı Dergisinin sorularını cevaplayan Özgüç, Atatürk Devrimlerinin inancının, insan yaşantısına daha yerleşik bir duruma getirilmesi gerektiğini belirtmiş, üniversitelerde öğrenim özgürlüğünü ve can güvenliğini tehlikeye sokanların şeriat düzeni gönüllüleri ve mezhepçilik kışkırtıcıları olduğunu kaydederek özetle şunları söylemiştir:

"Ülkenin sosyo ekonomik şartları, ideolojik ve sosyal görüş ayrılıkları, kültürel yapı bozukluğu, şeriat düzeni gönüllüleri, mezhepcilik kışkırtıcıları etnik ayrılık sürdürmek isteyenler ve ülke çapında bozulmuş asayiş vardır."

YURT HABERLERİ... YURT HABERLERİ... YURT HABERLERİ...

Diyarbakır' da 45 binden fazla konut imar planına aykırı

Köyden şehre akın oranı yüzde 18'le Türkiye'de ilk sırayı alan ve çoğrafi yönden bölgenin merkezi kenti olan 300 bin nüfuslu Diyarbakır'da 45 binden fazla konutun imar planına aykırı olduğu bildirilmiştir.

Belediye Başkan Yardımcısı Kamil Akan, köy, bucak ve mezra gibi kırsal yerlerden şehre akın eden dargelirli ailelerin parasal sorunlar nedeniyle plansız yerleşerek şehir imar planını olumsuz yönden geniş ölçüde etkilediklerini söylemiştir.

Belediye Başkan Yardımcısı Akan, son 10 yıl içerisinde kırsal alanlardan şehre akın eden dargelirli ailelerin gecekondu niteliğinde konutlar yaparak 5 yeni mahalle meydana getirdiklerini de belirterek şöyle konuşmuştur.

"Diyarbakır gibi merkezi bir kentle nüfusun giderek artması bir çok sosyal ve ekonomik sorunlar doğurmaktadır. Dargelirli yurttaşlara plansız yerleşmeleri nedeniyle belediye hizmetlerini arzu edilen düzeyde götüremediğimiz için üzülüyoruz. Tüm çabamız elektrik, yol, su ve kanalizasyon gibi alt yapı hizmetlerinden halkın eşit şekilde yararlanmasını sağla-

Pancar üreticilerinin tepkileri sürüyor

Hükümetin belirlediği pancar taban fiyatını protesto etmek için geçen hafta içinde bir yürüyüş ve miting düzenleyen Taşköprülü üreticiler, fiyatların yeniden ayarlanması yolundaki istekleri sürdürmektedirler.

Bu yıl ilân edilen pancar taban fiyatının kendilerini zor durumda bıraktığını ve zarara uğradıklarını belirten üreticiler, fiyatların yeniden ele alınmaması halinde Ankara'ya yürümekte kararlı olduklarını kaydetmektedirler.

Taşköprülü pancar üreticileri, son fiyat artışlarının gözönüne alınarak pancar taban fiyatının en az 90 kuruş olarak ayarlanmasını, istemektedirler.

Eskişehir' de belediye fırınlara el koydu

ESKİŞEHİR (İSTA)-

Eskişehir'de fırın ve ekmek fabrikalarının ekmek fiyatına zam isteklerinin İl Koordinasyon Kurulu'nca kabul edilmemesi üzerine fırıncıların boykota gittiği, ancak Eskişehir Belediyesi'nin kentteki 15 fırın ve ekmek fabrikasına el koyarak çalıştırmaya başladığı bildirilmiştir.

Konuyla ilgili olarak bir basın toplantısı düzenleyen Belediye Başkanı Selâmi Vardar : "Fırın işvereni kurdukları örgütleri vasıtasıyla tüm Türkiye'de ekmek fiyatlarını kontrol altına alarak halkın sırtından daha çok kâr etmek istemektedirler. Bu amaçla Eskişehir bir hedef olarak seçilmiştir. Bakanlar Kurulu kararı uyarınca % 5 kârlarını almakta ancak birbirleriyle rekabet ederek dağıtımcılara daha çok kâr verip kendi haklarını azaltmaktadırlar. Haksız zam isteklerine belediye karşı çıkmış, belediyenin kararlı tutumu karşısında fırıncılar halkı ekmeksiz bırakmaya kalkmışlardır. Biz belediye olarak yasal yollarla fırınlara el koyduk. Halen 18 kuruş olan dağıtımcı kârı fırıncıların rekabeti ile 30 kuruşa çıkarılmış ve kendi kârlarını düşürmüşlerdir. Sözcü aracılığıyla bakkalların halkı sömürmesine göz yumamam, ekmekçi yığınları soyduramam. Şu anda 1 ay süreyle fırınlara el koyduk. Halkı ekmeksiz bırakmamak için gerekirse bu süreyi uzatacağız. Kamu çıkarlarına aykırı hareket edenleri teker teker saptayarak mahkemeye vereceğiz. Halen 665 gr. ekmek Eskişehir'de 3 TL'dir. Aslında bu fiyatın karşılığı 680 gr. olmalıdır. Fırın işverenleri ise ekmeğin yine 3 TL satılmasını fakat 620 gr ' a düşürülmesini istemektedirler." demiştir.

Fırıncıların boykotu nedeniyle belediye'nin el koyduğu fırınlarda iki vardiye üretim sürdürülürken, çevre ilçelerden Eskişehir'e 20 bin ekmek getirildiği bildirilmiştir.

Güneyde sıcaklar devam edecek

● 10 GÜN İÇİNDE YAĞIŞ BEKLENMEDİĞİ BİLDİRİLİYOR.

Adana ve Çukurova bölgesinde geçen yıllara oranla yüksek olan hava sıcaklıklarının 10 gün daha devam edeceği ani hava soğumasının beklenmediği bildirilmiştir.

Adana Meteoroloji Bölge Müdürlüğü ilgililerinden alınan bilgiye göre, 27 dereceye kadar yükselen hava sıcaklığı önümüzdeki 10 gün içinde de devam edecektir. Bu süre içinde yağış beklenmediğini de bildiren ilgililer, "Şimdilik halkı tedirgin edecek bir soğuk hava akımı beklemiyoruz" demişlerdir.

Kapıkule' de TIR kontrolleri sıklaştırıldı

Kapıkule'de kontroller sıklaşmış ve TIR'lar aranmak için sökülmeğe başlanmıştır. Uzun yoldan geldikleri için yorgun olan TIR şoförleri Kapıkule'de lokanta ve kahvehane bulunmamasından ve aranmaları için uzun süre beklemekten yakınarak "Aranalım ama [illegible] süz bekliyoruz" demektedirler.

Öte yandan, geçen yıllarda Kapıkule gümrüğünden günde en az 350 TIR'ın geçmesine karşın, bu yıl bu sayının 100'e indiği belirtilmiştir. Fotoğrafta TIR'lar aranırken görülüyor..

"Ödemeli bal" servisi yapıyorlar

Fethiyeli arıcılar tarafından kurulan ve 5 yıldan beri çalışmalarını sürdüren Fethiye Arıcılar Kooperatifi yurdun dört köşesine ödemeli bal göndermektedir. 25 liradan satılan bal için kooperatif yurdun dört köşesinden teklif almaktadır. Artan hayat pahalılığı ve bal üretiminin güçlüğü nedeni ile, ortaklarından 17,5 liradan aldıkları balın kilosunu 22,5 liraya çıkartan ve tüm masraflar dahil 25 liradan "Ödemeli servis" yapan kooperatif yetkilileri, yurt dışından da sipariş aldıklarını belirtmişlerdir. Fotoğrafta, hazırlanan paketler görülüyor....

Tezeğe de zam geldi

● Bir römork tezek 2 bin lira

Doğu Anadolu'nun Çukurova'sı şeklinde adlandırılan ve köyleri ile birlikte nüfusu 150 bini bulan Iğdır ilçesinde bir römork tezeğin fiyatı 2 bin liraya yükselmiştir. Halkın yakacak gereksinmesini karşılayan kömürün tonunun 2250 liraya satıldığı Iğdır'da odunun kilosu 220 kuruşa yükselince çözümü tezek yakmakta bulan yurttaşlar tezek de 2 bin lira olunca ne yapacağını şaşırmışlardır. Fotoğrafta tezekle yüklü kamyonlardan biri görülüyor.

Kağıda yapılan zam, davetiyeleri de etkiledi

Kağıda yapılan son zam, yeni evlenecek olanları da etkilemeye başlamış ve Bursa'lı davetiyecilerin iddiasına göre evlenmeler azalmıştır. Bursa'lı davetiye toptancılarından Zafer Öktem " Son zamlardan sonra en ucuz davetiyenin fiyatı 4,5 en pahalısının fiyatı ise 10 liraya yükseldi. Tabii bu durum da evlenecek olanların sayısını da azalttı.." şeklinde konuşmuştur. Fotoğrafta, zamlı davetiyelerin önünde zamlar konusunda bilgi veren toptancı Zafer Öktem görülüyor..

YEREL SEÇİMLER
BİLGİLER... DEĞERLENDİRMELER...

11 ARALIK SEÇİMLERİNDE KİŞİ TERCİHLERİNDEN ÇOK PARTİ TERCİHLERİ AĞIRLIK KAZANACAK

Dün partilerin yerel seçimler için aday yoklamaları yapıldı. Yarından sonra adaylar kesinleşecek. Türkiye, 5 Haziran 1977 genel seçimlerinden kısa bir süre sonra, yeni bir seçim ortamına girdi.

1977 11 Aralık yerel seçimlerinin özelliği, bugüne kadarki yerel seçimlere oranla, çok daha büyük bir siyasal öneme sahip olmaları. 11 Aralık seçimleri sonuçları, gerek mevcut iktidar koalisyonunu, gerekse iki büyük parti AP ve CHP'yi büyük ölçüde etkileyecek AP'deki önemli bir oy kaybı, Demirel'in rakipleri tarafından, bir AP-CHP koalisyonu karşısındaki en büyük engel olarak görülen Demirel'i yıpratma fırsatı olarak kullanılacak. CHP'nin oy kaybı ise genel merkez'e karşı muhalefet kanatlarının belli bir haklılık elde etmelerini getirebileceği gibi, parti içindeki çalkantıları da artıracak.

11 Aralık yerel seçimlerinin bir başka özelliği de, bu seçimlere, ülkemizde ilk kez üç sosyalist partinin birden katılması. Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ve Sosyalist Devrim Partisi seçimlere katılacaklarını resmen açıkladılar.

1973 yerel seçim sonuçlarının da gösterdiği gibi, Türkiye'de eskiden daha çok yerel adayların kişiliğinin etkilediği seçmen yönelimleri, giderek, kitlelerin siyasal bilinç kazanmaya başlamalarıyla birlikte, kişiler arası bir yarışma olmaktan çıkıp, siyasal, kanatlar, partiler arası bir mücadele haline geliyor. Önümüzdeki 11 Aralık seçimlerinde de, belli istisnalar bir yana, seçmenler, özellikle büyük kentlerde, kişilere değil, partilere oy verecekler.

Yerel seçimlerde alınacak sonuçların, önceki Belediye Başkanlığı, Belediye Meclisi ve İl Genel Meclisi üyeliği seçimleri sonuçlarıyla karşılaştırılabilmesi için 1968 ve 1973 yerel seçimlerinde partilerin oy dağılımına göz atmakta yarar var.

Öte yandan İl Genel Meclisi Seçimleri oy dağılımının, genel seçimler oy dağılımına, benzer sonuçlar verdiği, İl Genel Meclisi'ne oy kullanımında, kişilere yönelik tercihlerden çok siyasal partilere yönelik tercihlerin ön plâna çıktığı biliniyor. Bu yüzden 1973 İl Genel Meclisi seçimlerindeki, oy dağılımını, bir karşılaştırma imkânı vermesi bakımından 1977 Genel Seçimlerindeki oy dağılımıyla birlikte aşağıda, tablo 2'de veriyoruz.

Tablo 1

1968 VE 1973 YEREL SEÇİMLERİNDE PARTİLERİN BELEDİYE BAŞKANLIĞI OY DAĞILIMI

	1968	1973
	1.509.774	1.480.778
	995.963	1.716.111
	-	166.863
	-	35.693
	102.402	60.259
	-	300.656
	30.730	1.671
	54.061	-
BAĞ.	439.978	598.456

Tablo 2

1973 İL GENEL MECLİSİ SEÇİMLERİ İLE 1977 GENEL SEÇİMLERİ OY DAĞILIMI

	1973 İl Genel Meclisi	1977 Genel Seçimleri
	3 233 365	5 457 649
	3 708 687	6 117 280
	620.140	1 271 620
	133 089	942 606
	289 683	277 059
	1 075 304	273 426
	41 092	58 319
	-	20 683
BAĞ.	890 873	367 172

Siyasi Partiler adaylarını dün yaptıkları yoklamalarla belirlediler

11 Aralık Pazar günü yapılacak olan yerel seçimlere katılacak olan siyasi partiler, Belediye Başkanlıkları ile Belediye Meclisi ve İl Genel Meclisi üyelikleri için adaylarını dün yaptıkları aday yoklamaları ile belirlemişlerdir.

Siyasi partiler aday yoklamaları ile belirledikleri adaylarla merkez adaylarını en geç 8 Kasım Salı günü saat 17.00'ye kadar ilgili seçim kurulu başkanlıklarına bildireceklerdir. Seçimlere bağımsız olarak katılanlar da en geç 8 Kasım Salı günü saat 17.00'ye kadar ilgili seçim kurulu başkanlıklarına bizzat başvuracaklardır.

Aday listeleri 10 Kasım Perşembe günü geçici olarak ilân edilecek, bu listelere yapılacak itirazlar ise en geç 1 gün içinde seçim kurulu başkanlıklarına bildirilecektir. Kesin aday listeleri ise yapılan itirazların incelenmesinden sonra 19 Kasım Cumartesi günü ilân edilecektir.

Seçmen listeleri askıya çıkarıldı

Yeniden düzenlenen sandık seçmen listeleri 3 Ekim'den itibaren askıya çıkarılmıştır. Tüm seçim çevrelerinin mahalle ve köylerinde yetkililerin uygun gördükleri yerlere asılan seçmen listeleri, 7 gün süreyle askıda kaldıktan sonra 10 Kasım Perşembe günü saat 7'de indirilecektir.

Listelerde adı bulunmayan veya yanlış yazılı bulunan seçmenler, bu süre içinde ilçe seçim kurullarına itiraz edebileceklerdir. 13 Kasım-15 Kasım tarihleri arasında yapılan itirazlar incelenecek ve gereken düzeltmelerden sonra listeler 16 Kasım günü kesinlikleşecektir.

"tırmık"
AYDIN ENGİN

Zamlı haraçlar ve deve kuşları

Seçim heyecanı sardı dört bir yanı. Belediye Başkanları, Belediye Meclisi üyeleri, İl Genel Meclisi üyeleri muhtarlar seçilecek. Toplumsal ilgi yığışımı doğrudan seçime, seçimden ilgili haberlere, gelişmelere yöneldi.

12 Mart sonrasında bir süre mecburi konukluğa tabi tutulduğumuz Maltepe Askeri Cezaevinde, o hayhuy arasında siyasilerle birlikte konmuş bir profesyonel hırsız anlatmıştı:

-Abi bizim meslekte en iyi iş yılbaşı geceleri tutulur. Herkes eğlenmeye daldığından o gece işe çıkan vurur vurgunu, demişti.

Seçim hayhuyu arasında vurgun vuranlar, ya da hırsızlama kurdukları merdivenleri hızla tırmananlar var.

İstanbul'da mısınız? Çarşıkapı'dan başlayıp, Aksaray'dan geçip şöyle bir Fındıkzade, Şehremini, Pazartekke'ye kadar sağlı sollu dükkanlara bir uzanın bakalım. Ankara'da iseniz, Dışkapı'dan Aydınlıkevler'e kadar bakkalı ile, halıcısı ile, nalburu ile rastladığınız esnafa bir sorun bakalım. Hepsi size yana yakıla ve "korka, korka" komando tosuncukların kendilerini nasıl haraca kestiklerini anlatacaklardır.

Üstelik bir yandan seçim hayhuyu, bir yandan 2. MC nin "istikrar önlemleri" yüzünden geçtiğimiz hafta içinde haraç miktarları arttırıldı. Yani tosuncuklar da zam yaptılar...

Uzak Anadolu kentlerine, kasabalara gelince... Gelmeyin daha iyi Oralarda "haraç" haraç olmaktan çıkıp "vasıtasız vergi" haline dönüşmüş. Osmanlının vergi tahsildarı mültezimlerinin yerini komando tosunlar almış. İsteyene makbuz bile veriliyormuş. Üstünde uluyan kurt resmi ile...

Dahası gazete sütunlarında var. Eğitim Enstitülerine ya da İstanbul Üniversitesinin Fen ve Edebiyat Fakültelerine kaydolmak istiyorsanız eğer, sizin puanınıza değil, Ülkü Ocaklarından alınmış üye kayıt fişlerinize ve bilmemne bankasının bilmemne şubesindeki "özel" hesaba yatırılmış makbuza bakılacaktır. Son iki şartı yerine getirdiyseniz kaydınız tamamdır. Yoksa nafile üstelemeyin. Bir de dayak yersiniz...

Bu illegal örgütlenme değil midir? Burada işin kolayına kaçıp, sırf bir "espri" uğruna konuyu hafife alma yoluna gidenler var.

-Ne illegali kardeşim. Herifler açık açık, yani legal örgütleniyorlar... deniyor.

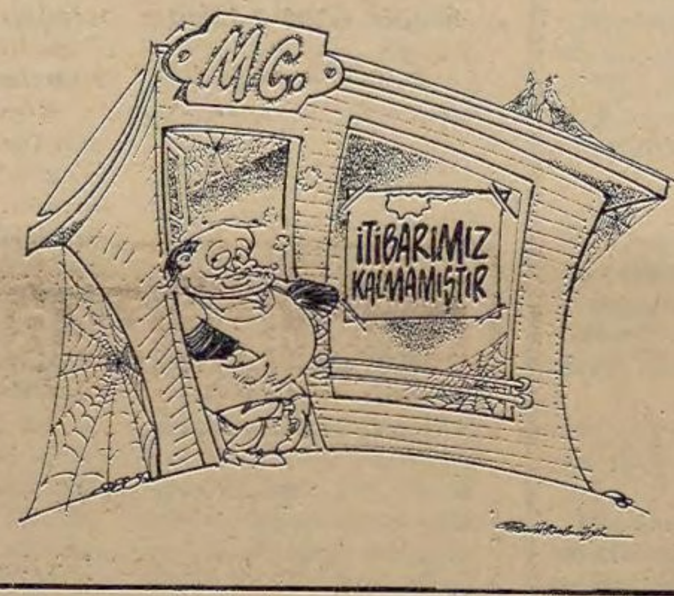
Hayır, biz suyun üst yüzüne yansıyan, görünen örgütlenmeden söz etmiyoruz. Bugün faşist kadrolar, iktidarın bir kıyısına oturmuş olmanın avantajlarını kıyasıya kullanarak illegal örgütlenmelerini pekiştiriyorlar.

Üsküdar meydanında "Politika Gazetesi" okuyanlara dayak atılmıyor, olmasına bakıp, "işte canım, işinin ehli bir Emniyet Amiri çıkıp da Hööt' deyiverdimi pısıyor bunlar" diye yürek serinletmenin de anlamı yok. Faşizm aslında illegal tırmanıyor. Ve bu rezil tırmanışın karşısında utanılası bir suskunluk duvarı örülmüş. Seçim "sathı maili" ne girdiğimiz şu günlerde, işçi sınıfının siyasi örgütüne konan yasağın sürüp gittiğini akıllarına bile getirmeyen demokrasi şampiyonları var. Haydi diyelim ki böyle bir bacağı eksik demokrasinin topallayışına alışmışlardır, rahatsız olmuyorlar, ya peki topal demokrasinin öteki bacağının böylesine sistemli bir şekilde kemirilmesine nasıl susarlar? Ya da susarlarsa, kendilerine nasıl "demokrat" derler?

Sokakta bu kadar "kanlı" olan bir örgütün, parlamentoda "kuzu"kesilmesinin bir yanı da bu. Onlara gerekli olan zamandır. Bu zaman süresince CHP ile de, AP ile de "dostça" ilişkiler içinde olmak yararlı ve gerekli onlar için. Bütün amaç, bu süreyi becerebildiğince uzatmak ve faşist kadroların "illegal" örgütlenmesini pekiştirmek, pekiştirmek, pekiştirmek...

Sorunun cevabını, sorunun sorulduğu ve yöneldiği kuruluş ve güçlerin vermesi gerekir. Suskunluk duvarının arkasına gizlenmekle, avcıdan kaçan devekuşunun kafasını kuma sokması arasında fark yok.

Hitler ve SS'leri Almanya'da tırmanırken de böyleydi bu...

Semih Balcıoğlu'nun "I. MC" albümünden görülen lüzum üzerine yeniden yayınlanmak üzere alınmıştır. (A. E.)

AÇIKLAMA

İsmail Gezmiş"ten bir açıklama aldık aynen sunuyoruz:

1-20-10-1977 tarihli Politika Gazetesinin "TIRMIK" köşesinde yer alan "bize bir çay bahçesini verdi" başlıklı yazınızda sözünü ettiğiniz "Gezmiş" benim.

Ancak 12 Mart döneminde, "Deniz Gezmiş ile soyadı benzerliğinden başka ilişkim yoktur" diye hiçbir ilan vermedim. Gerçekten de böyle bir yakınlığımız söz konusu değildir.

2-İhsaniye mahallesinde oturmadığım gibi o mahallenin delegesi de değilim.

3-Deniz Gezmiş akrabamdır diye sözünü ettiğiniz keskin solcularla ilişki de bulunmadım.

Ben, programına inanmış tüzüğüne saygılı olduğum CHP'nin demokratik yollarla halk iktidarını kuracağına inanarak bu yolda mücadele vermenin bilinci içindeyim.

Saygılarımla...
İsmail Gezmiş.

parlamentoda geçen hafta

NAHİT DURU

Genel görüşmeler başlıyor

Şu AP'lilerin ne zaman ne şekilde davranacakları hiç belli olmuyor. Hani bazan insana «bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu» bile dedirtiyorlar.

UCUZAL KÜRSÜDE

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulu'nda «asayiş ve can güvenliği ile ilgili genel görüşme açılması»na ilişkin önerge görüşülürken AP Grup Başkanı Ömer Ucuzal, kürsüye gelerek, CHP'yi af yasası çıkarmakla, bunun sonucu olarak da anarşiyi yeniden hortlatmakla suçladı. Ucuzal, genel görüşmeye gerek bulunmadığını da söyledi. Ancak, Ucuzal, görüşleri ileri sürdükten sonra da, «biz de genel görüşme açılması için oy vereceğiz. Sonra demeyin ki, AP olayların aydınlanmasını istemiyor» dedi.

Oylama yapıldı ve bir iki çekimsere karşılık oylamaya katılanların büyük çoğunluğu «asayiş ve can güvenliği ile ilgili genel görüşme açılması'nın lehinde oy kullandı.

Bu genel görüşme önergesi, meclislerin açıldığı gün olan 13 Haziran 1977 tarihinden bu yana ilk denetim yolunun açılması anlamına yorumlanırken, CHP TBMM gruplarının aldığı kararın da ilk uygulaması oluyordu.

TBMM CHP grubu, bir süre önce yaptığı toplantıda, Millet Meclisi Genel Kurulu'nun hala çalışmaya başlamaması nedeniyle, bazı konuların Cumhuriyet Senatosu'nda ele alınmasını kararlaştırmıştı.

Şimdi, bu genel görüşme Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulu'nun ilk üç birleşiminde ele alınacak ve sonuçlandırılacak.

Öyle bir istifa ki

Cumhuriyet Senatosu'nda bu gelişmeler olurken, Millet Meclisi de bir hayli hareketli dakikalar yaşadı.

Kocaeli CHP Milletvekili İbrahim Akdoğan bir süre önce CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'e bir mektup yazmış ve İzmit Belediye Başkanlığı için yapılacak olan ön seçimde, büyük oyunlar döneceğini, delege listelerinin doğru olmadığını, bazı kurulların sudan nedenlerle feshedildiğini bildirmişti. Akdoğan mektubunun son bölümünde de bir hafta içinde olumlu bir yanıt alamadığı takdirde CHP'den istifa etmiş muamelesi yapılmasını istemişti.

Ne var ki, Akdoğan, Salı gününe kadar olumlu bir yanıt alamayınca TBMM Basın Bürosunda bir basın toplantısı yaparak, partiden istifa ettiğini açıkladı. Aradan henüz üç-dört saat geçmişti ki, basın bürosunda Ecevit'in Akdoğan ve İzmit Belediye Başkanı Erol Köse ile görüştüğü haberi yayıldı.

GÖZLERİ YAŞLI

Bir saate yakın süren görüşmeden sonra, İbrahim Akdoğan gözleri yaşlı bir biçimde CHP Genel Başkanının TBMM'deki odasından ayrılırken, «istifamı geri aldım Sayın Ecevit durumu düzelteceğine dair söz verdi» dedi.

Böylece Akdoğan üç saat bağımsız milletvekili kalmış ve sonra yine CHP'li olmuştu.

AP'lilerin gösteri hareketi

Cumhuriyet Senatosu'nun Salı günkü toplantısında ise yeni dönemin başlaması nedeniyle, Başkanlık Divanı seçimleri yapılacaktı. Ne var ki, Cumhuriyet Senatosu Danışma Kurulu, yeni seçimlere gerek olmadığı yolunda bir karar almış ve eski Başkanlık Divanının göreve devamını önermişti. Danışma Kurulu önerisi, AP'lilerin ve bazı kontenjan senatörlerinin karşı oylarına karşın kabul edilince, AP'li Divan üyeleri başkanlığa görevlerinden çekildiklerini bildirdiler.

AP Senatörlerinden biri bu konuda bilgi verirken, "Bu hareket bir gösteri hareketidir. Yürürlükteki yasalar gereğince Cumhuriyet Senatosu Başkanlık Divanının 1 Kasım'da yenilenmesi gerekir. Biz AP olarak, yasalara ters bir işlem yapmamak için, eski üyeleri yeniden seçtik ve önümüzdeki birleşimde başkanlığa adaylarımızı bildireceğiz" dedi.

Perşembe günkü birleşimde gerçekten AP'liler yeni adaylarını bildirdiler. Ne varki, divanın boş üyelikleri için yapılan seçim sonunda salonda yeterli çoğunluk bulunmadığı anlaşıldı. Ve Cumhuriyet Senatosu Başkanlık Divanının tamamlanması bu haftaya kaldı.....

Gruplar

Millet Meclisi'nde grubu bulunan siyasi partiler ayrı ayrı toplanarak grup yöneticilerini seçtiler. CHP grup başkanvekilliklerine Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal ile Ankara Milletvekili Altan Öymen seçilirlerken, AP grup başkanvekilliklerine de İlhami Ertem ve İlhan Ersoy getirildiler.

Millet Meclisi AP grubunda Çarşamba günü, yeni grup yöneticilerinin seçildiği gün hükümetle ilgili genel görüşmeye devam edilecekti. Ne varki, AP Genel Başkanı bu konuda da zamanlamayı iyi yapmış ve seçimleri uzatmayı başarmıştı. Halbuki o gün Ankara Milletvekili Oğuz Aygün çok sert bir konuşma hazırlamış ve kendisine söz verileceğini ummuştu.

İyiye doğru mu?

Aylardır sürüncemede kalan Millet Meclisi Başkanlığı sorunu için bazı olumlu adımlar atıldı. 31 Ekim Pazartesi günü CHP ve AP grup başkanvekilleri ilk kez bir araya gelerek başkanlık sorununu tartıştılar. AP Grup Başkanvekili İlhami Ertem'in odasında yapılan görüşmede, Ertem, rotasyon usulü önerdi. Bu usule göre başkan 2 yıl CHP'den, 2 yıl da AP'den olacaktı. Uysal ise bu görüşü kabul edemeyeceklerini bildirdi ve mecliste sayısı en çok olan partiden başkanın seçilmesinin en doğru yol olacağını söyledi. Gerçi bu görüşmeden olumlu bir sonuç alınmamıştı. Ancak, bu iki grup başkanvekili de Çarşamba günü yeniden bir araya gelmeyi kararlaştırdılar.

İLHAMİ ERTEM

Fakat, Çarşamba günü İlhami Ertem, yeni grup başkanvekili seçilmediğini, Uysal'ın yeni yetkililerle görüşmesinin daha doğru olacağını söyledi ve böylece ikinci toplantı ertelendi.

Perşembe günü sabahı saat 09.45'de CHP grup başkanvekilleri ile AP grup başkanvekilleri arasındaki ikinci görüşme gerçekleşti. Bu toplantıya AP'den İlhami Ertem ile İlhan Ersoy, CHP'den de Hayrettin Uysal katıldılar. AP rosatyon usulünde ısrar ediyor, CHP ise bunu kabule yanaşmıyarak liderlerin bir araya gelmesini öneriyordu.

Sonuç olarak, AP ve CHP grup başkanvekilleri Meclis Başkanının yerel seçimlerden önce seçilmesi konusunda görüş birliğine varıyorlar. Fakat nasıl bir çözüm bulunacağı konusunda karar veremiyorlardı.

CHP-AP grup başkanvekilleri arasında yapılan toplantıda, meclis'te grubu olan siyasi yaptilerin yöneticilerinin, geçici başkan başkanlığında bir toplantı yapması konusunun kabulü ise olumlu bir gelişme olarak niteleniyordu.

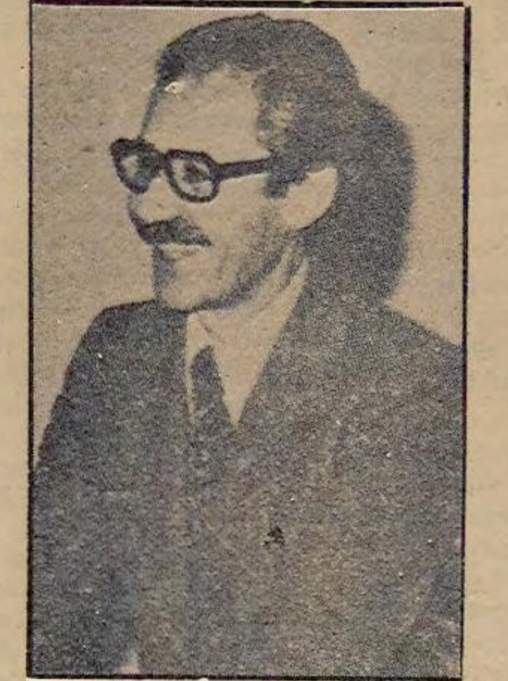
Perşembe günü saat 14.00'de başlaması gereken, grup başkanvekilleri toplantısı, MSP'lilerin her zamanki gibi zamanında gelmemeleri nedeniyle saat 14.30'da başlayabildi. Bu toplantıdan sonra Kinyas Kartal, basın mensuplarına şu açıklamayı yapıyordu:

KİNYAS KARTAL

— «Toplantımızda olumlu gelişmeler olmuştur. Şimdi Meclis Genel Kuruluna ineceğiz. Grup başkanvekilleri ortak bir önerge verecekler ve meclis çalışmalarına Çarşamba gününe kadar ara verilmesini isteyecekler. Ben de meclisi açıp kapatacağım. Çarşamba gününe kadar grup başkanvekilleri sürekli toplanacaklar. İnşallah o güne kadar Meclis Başkanlığı konusuna çözüm bulacaklardır.»

Ve Millet Meclisinin Perşembe günkü birleşiminde Kartal grup başkanvekillerinin önergesini okuyarak 33'üncü tur oylamayı yapmadı. Meclis çalışmalarını 9 Kasım Çarşamba gününe kadar erteledi.

HAYRETTİN UYSAL

CHP'nin yeni Grup Başkanvekillerinden Altan Öymen: Meclis Başkanlığı sorunu öyle bir kör düğüm ki, acaba nasıl çözülecek.

Erdem adaylıktan çekildi

Meclis Başkanlığı konusunda siyasi parti yetkilileri toplanmadan önce, Salı ve Çarşamba günleri 31 ve 32 'inci tur oylamalar yapıldı. CHP'li Kaya Bengisu 31'inci turda 190, 32'inci turda da 193 oy alırken, AP'li Ali Naili Erdem 31'inci turda 171, 32'inci turda da 182 oy alabildi. Ve 32'inci tur sonunda da adaylıktan çekildiğini bildirdi.

Meclis Genel Kurulu'nun Çarşamba günkü birleşiminde 32 inci tur oylama yapıldıktan sonra, Kinyas Kartal 33'üncü tur oylamaya geçileceğini bildirdi. Bu arada, katip üyeler kendisini Ali Naili Erdem'in adaylıktan çekildiğini bildiren önergesinin geldiğini hatırlattılar. Kartal, Erdem'in önergesini okuttuktan sonra birden ilk kararını değiştirdi ve birleşimi kapattı.

CHP'li Milletvekilleri -nin gülerek karşıladıkları, Kartal'ın bu hareketi, "Kartal'ın Demirel'den icazet almak için birleşimi kapattığı" şeklinde yorumlandı.

ALİ NAİLİ ERDEM

Damga vurulacak

Parlementoda geçen hafta verilen en ilginç yasa önerisi kuşkusuz, AP'li Ömer Ucuzal'ın verdiği seçimlerle ilgili olanı idi. Ucuzal, yasa önerisinde, seçmenlerin ellerinin oy kullandıktan sonra çıkmaz bir boya ile boyanmasını istiyor. Böylece mükerrer oy kullanılmasının önleneceğini savunuyordu.

Türkiye'deki sendikalara mektup gönderen İCEF, bağlılıklarını bildirmelerini istedi

HABERİN YORUMU

Ülkemizde gelişen sınıf savaşımı, her geçen gün ilginç boyutlara ulaşıyor. Demokratik sınıf ve kitle sendikacılığının son yıllarda serpilip gelişmesi yeni sonuçlar doğuruyor. DİSK'e bağlı sendikaların ülke içindeki savaşımları pekiştirken, uluslararası sendikal hareket karşısındaki tavırlarını yeniden gözden geçirmeye başlamaları bunlardan biridir.

Bilindiği gibi DİSK sendikalarının çoğunluğu Türk-İş'ten ayrılmadır. Yine bilindiği gibi Türk-İş Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu'na bağlıdır. UHSK dünyada uzlaşmacı sendikacılığı savunan bir örgüttür. Türk-İş'e üye sendikalar da UHSK'nın işkolları düzeyindeki uluslararası federasyonlarına bağlıdır.

DİSK Konfederasyon olarak hiç bir uluslararası sendikal örgüte üye değildir. Ne var ki, bir çok DİSK üyesi sendika, Türk-İş'ten ayrıldıktan sonra UHSK'nın işkolu federasyonları ile olan bağlarını koparmamıştır.

Fakat güçlenen sınıf sendikacılığı, UHSK'nın ve işkolu federasyonlarının uzlaşmacı niteliğinin, buna karşılık Dünya Sendikalar Federasyonu'nun işçiden yana olumlu çalışmalarının bilincine çabuk varmıştır. İlk olarak DİSK'e bağlı Maden-İş son genel kurulunda DSF'ye bağlı Metalurji işkolundaki uluslararası sendikal örgüt olan UMSB' (Uluslararası Metal Sendikaları Birliği)ye katılma kararı almıştır.

Bu gelişmenin bir devamı olarak, DİSK'e bağlı birçok sendikada da DSF'ye bağlı iş kolları örgütlerine bağlanma eğilimleri güç kazanmıştır. DİSK sendikaları en çok Kimya, Genel Hizmetler ve Enerji Federasyonu ICEF'e bağlıdır. Tekstil, Lastik-İş, Devrimci Toprak İş, Turizm-İş, Keramik-İş ve daha birçok DİSK üyesi sendika İCEF üyesidir.

İşte yan sütunlarda yer alan son ICEF Genelgesi, uluslararası plandaki uzlaşmacı sendikacılığın yeni bir tertibini belgeliyor. ICEF, DİSK'e bağlı üyelerine bir yazı göndererek, DSF'ye karşı olduklarını ilan etmelerini istiyor. Tersi durumda üyelikten çıkarma tehtidinde bulunuyor. Maden-İş'in UMSB'ye katılmasıyla IMF'nin kendisini üyelikten çıkarması üzerine gerici basında yapılan Maden-İş ve DİSK aleyhtarı kampanyanın, böylece nerelerden kaynaklandığı, içinde CİA ajanlarının fink attığı İCEF'in tavrından iyice anlaşılıyor.

İCEF, DSF'nin sürekli güçbirliği çağrılarını reddeden, bağlı sendikaların DSF ile olumlu bir diyalog içine girmesine bile tahammül edemeyen bölücü bir örgüttür. İşçi sınıfının birlik eğilimlerine kulak vereceğine, birlik ve dayanışma girişimlerine tehditle karşı çıkılmaktadır.

Üye sendikaların İCEF'ten ayrılıp, DSF'nin işkolu sendikalarına katılmaları, tüm olarak DİSK'in DSF içinde yeralmasına yolaçacağı için, şimdi bu gelişme önlenmek isteniyor. Ama işçi sınıfı artık ak koyunu kara koyundan ayıracak bilinçte. Bugünlerde toplanan DİSK'e bağlı Keramik-İş Genel Kurulundan da DSF'ye katılma kararının alınması bekleniyor. Bu gelişme devam edecektir.

ISTANBUL -(İSTA)

Kısa adı İCEF olan Uluslararası Kimya, Enerji ve Genel Hizmetler İşçileri Federasyonu Türkiye'de üyesi bulunan sendikalara bir mektup göndererek Sendikalardan bağlılıklarını bildirmelerini istemiştir.

İCEF'in mektubunu yayınlıyoruz.

Bu konuda daha önceki yazışmalarımıza atıfta bulunmak isterim. Bu konu, bazı DİSK sendikalarının, DSF ve üye örgütleriyle çok yanlı ve uluslararası ilişkilerde bulunmasıyla özellikle ilgilidir.

IMF, DSF'nin metal işkolu kısmına üye olduğundan Maden-İş'i ihraç etmiştir. İCEF üyelerinin aynı şeyi düşündükleri bize gayri resmi olarak bildirilmiştir.

Gelecek Yönetim Kurulu toplantımız, 10, 11 Kasım 1977 tarihlerindedir. Toplantıdan önce resmen cevabınızı rica ederim.

ICEF örgütünüzü zor günlerde yıllarca desteklemiştir. Sorumluluklarımızı, hem ilke, hem de sizleri muhaliflerinize karşı maddi yardım vererek desteklemek yoluyla yerine getirdik. Bunu şu inançla yaptık. Her türlü, sol veya sağ kanat totaliterlik ve faşizm biçimlerine karşı, ikimizin de hür ve demokratik sendikacılığında bağlı olduğumuza inanıyorduk.

Geçmiş ilişkilerimize göre, ICEF'e üye olma ve onun statü ve politikalarını kabul etme veya etmeme hususunda sizden resmen cevap rica ediyorum.

C. Levinson
Genel Sekreter

Keramik-İş'in 4. olağan Genel Kurulu toplandı

İSTANBUL -(İSTA)

DİSK'e bağlı Keramik-İş Sendikasının 4. Olağan Genel Kurulu Mustafa Aktulgalı'nın açış konuşmasıyla çalışmalarına başlamıştır. Mustafa Aktulgalı açış konuşmasında dünyanın içinde bulunduğu şimdiki durumu değerlendirerek, Sovyetler Birliği ve Ekim Devrimi'nin dünya gelişimindeki etkilerine değinmiştir. Türkiye'nin içinde bulunduğu durumu da değerlendiren Genel Başkan Mustafa Aktulgalı, emekçilerin, işçilerin, öğrencilerin, memurların, esnafların ve tüm sosyalist güçlerin ağır bir baskı ve sömürü altında olduğunu söylemiştir.

Mustafa Aktulgalı'nın açış konuşmasından sonra gündemin ikinci maddesine geçilerek Divan Heyeti seçilmiştir. Başkanlığa Selim Mahmutoğlu, Başkan Vekilliğine Necdet Ceylan katip üyeliklerine de Abdullah Küçükgüzel, Cem Gedik ve Yakup Çakmak'ın seçildiği Divan Heyeti toplantı salonunda bulunanları bir dakikalık saygı duruşuna davet etmiştir.

60 delegenin katıldığı Genel Kurul Toplantısında konuklar arasında Rıza Güven, Fehmi Işıklar, Ali Kaya, Kenan Budak, Özcan Keskeç, Dinçer Doğu, Can Açıkgöz'ün yer aldıkları görülmüştür.

Mahkeme Borusan'da referandum kararı verdi

BURSA (İSTA)

Gemlik'te kurulu Borusan Fabrikasında yetkili sendikayı saptamak amacıyla açık oy, açık sayım usulüyle referandum yapılması mahkemece kararlaştırılmıştır.

Bölge Çalışma Müdürlüğünün Türk Metal'e yetki vermesine karşın Gemlik İş Mahkemesi, DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikasının sahtecilik itirazını haklı bulmuş ve Türk Metal'e verilen yetkiyi iptal ederek, referandum yoluyla yetkili sendikanın saptanmasını kararlaştırmıştır.

300 işçinin çalıştığı işyerinde Bölge Çalışma Müdürlüğü tarafından yetkinin Türk Metal'e verilmesinden sonra Gemlik İş Mahkemesinde yapılan duruşmada Maden-İş Avukatı Bahattin Aydın, karşı sendikanın duyurmada ve üye fişlerinde sahtelik yaptığını ve dosyada bazı evrakların eksik olduğunu söylemiştir. Bunun üzerine Yargıç Ahmet Şeritçi yetkili sendikanın saptanması için referandum yapılması sahtecilik olayının da bilirkişi tarafından incelenmesi kararını vermiştir.

Sakatlar işe yerleştirilmiyor

İstihdam edilmeleri konusunda, yasal madde bulunmasına karşın, Türkiye'de, sakatların yarısından çoğunun işe yerleştirilemediği saptanmıştır.

İş ve İşçi Bulma Kurumu Çalışma Raporunda belirtildiğine göre, yönetmelik kapsamına giren 10 bin sakatın ancak 4942'si kendilerine uygun birer işe yerleştirilebilmiştir.

PTT Teknisyenleri Sendikal hakların sağlanmasını istedi

ANKARA (ANKA)

PTT Teknisyenleri Genel Başkanı Turgut Sevim, kamu kuruluşlarında çalışanların sendikal haklarını kısıtlamak amacıyla 1897 sayılı yasanın yürürlüğe konulmadığını söylemiş ve PTT teknisyenlerinin maddi sıkıntı içinde bulunduğunu belirtmiştir.

Turgut Sevim, düzenlediği basın toplantısında, PTT teknisyenlerine sorunlarını anlatmış, tüm PTT teknisyenlerinin maddi sıkıntı içinde olduğunu, fiyatların yüzde 150 arttığı dönemde PTT teknisyenlerinin aldığı ücretlerin çok "komik" olduğunu söylemiştir. Sevim, grevli ve toplu sözleşmeli hakları elde edinceye kadar mücadele edeceklerini belirtmiş ve özetle şunları söylemiştir:

"TRT'nin ve basın organlarının yayınlarını tüm yurt sathına naklini teleks, telefon, telefoto irtibatı ile yurt sathında derlenen haberlerin bu kuruluşlarda toplanmasını sağlayan, bütün Dünya ile TRT ve basın kuruluşlarının haber alışverişini ve televizyon yayınlarının alınması ve naklini sağlayan bizleriz.

Bütün bu güç koşullar altında çalışan PTT teknisyenlerinin eline yan ödemeleriyle birlikte 3500 lira geçmektedir. Böyle bir görev yapan PTT teknisyenlerinin en az yan ödemeleri 2500-3000 lira olması gerekmektedir. 8 saat ağır şartlar altında çalışan bizlere zorunlu olarak ilaveten yaptırılan 3-4 saatlik fazla mesai için, 1977 yılı bütçe kanununda 10.20 lira olan saat ücreti, kanunun yürürlüğe girişinden 6 ay sonra, 16.8.1977 günü ve 7/13858 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla 716 kuruştan 895 kuruşa çıkarılmıştır."

Yüksekova Et Balık Kombinasında işçiler direnişe geçtiler

HAKKARİ -(THA)

Yüksekova ilçesindeki Et-Balık Kurumu kombinasında 4 memur ile 6 işçi, maaşlarını alamadıkları gerekçesiyle direnişe geçerek iş yerlerini terketmişlerdir.

Yüksekova Et-Balık Kombinasında dördü memur 10 kişinin direnişe geçerek işyerini terketmesinden sonra canlı hayvan alımlarının durduğunu doğrulayan Hakkari Valisi Durmuş Yalım, yaptığı açıklamada, direnişe katılan 4 memur hakkında 657 sayılı devlet memurları yasasına göre işlem yapılacağını ayrıca haklarında savcılıkça soruşturma açıldığını söylemiştir.

Öte yandan, Et-Balık Kurumu Genel Müdürlüğünün, Hakkari bölgesindeki hayvan sahiplerine toplam 4 milyon 800 bin lira borçlu bulunduğu bildirilmiştir

Yahya Demirel'in fabrikasında 30 işçi açlık grevine başladı

İSKENDERUN(THA)

Yahya Demirel sahibi bulunduğu İskenderun'da kurulu Akala Tekstil Fabrikasında işten çıkarılan 30 işçi açlık grevine başlamışlardır.

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası üyesi olan 30 işçi işten çıkartılmalarına hiçbir gerekçe gösterilmediğini kendilerine bu konuda ihbar yapılmadan kıdem tazminatları verilmeksizin işlerine son verildiğini söylemişlerdir.

Kısa Kısa...

Lastik-İş 4 yerde grev kararı aldı

DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikası toplu iş sözleşme görüşmelerinden doğan uyuşmazlık sonucu dört iş yerinde almış olduğu grev kararı henüz yürürlüğe girmemiştir.

Lastik-İş Trabzon'da kurulu Erdoğan Lastik, İzmir'de kurulu Erol Ambalaj, Mersin're kurulu Sözmen Zirai İşletmeler ve Samsun'da kurulu Seval Lastik işyerlerinde toplu iş sözleşme görüşmelerinden doğan anlaşmazlık sonucu almış olduğu grev kararı prosedüre uygun olarak bekletilmiş, şimdiye kadar bu iş yerlerinde karar yürürlüğe konmamıştır.

Tekstil 8 işyerinde çağrı yaptı

DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası bu zamana kadar çeşitli zamanlarda yedisi İstanbul'da kurulu, birisi de Edirne'ye bağlı Çerkezköy de kurulu toplam 8 işyerinde sözleşme çağrısı yapmış, bu işyerlerinde bu zamana kadar görüşmelere başlanmamıştır.

Tekstil Sendikasının sözleşme çağrısı yaptığı işyerlerinde yaklaşık olarak toplam 300 işçi çalışmaktadır.

Petrol-İş 7 işyerinde sözleşmeyi sürdürüyor

Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikası 7 işyerinde toplu iş sözleşmesi görüşmelerini devam ettirmektedir.

Petrol-İş Sendikasının toplu iş sözleşmesi sürdürdüğü işyerleri, Ankara, Batman, İzmir, Çekmece ve Gölcük'te kuruludur.

Öte yandan Petrol-İş Sendikasının çeşitli zamanlarda toplu iş sözleşme görüşmelerinden doğan anlaşmazlık sonucu grev kararı aldığı iş yeri sayısının ise onüç olduğu bildirilmiştir.

Ekim Devrimi'nin güncelliği

Enrique Pastorino (DSF Başkanı)

Dünya Sendikalar Federasyonu Başkanı Enrique Pastorino Ekim devriminin 60. yıldönümü vesilesiyle yaptığı konuşmada şöyle diyor :

En önde işçiler olmak üzere, ilerici insanlık, Sovyet halkının yanında, Sosyalist Ekim Devriminin 60. yıldönümünü kutlamaya hazırlanıyor.

Bu olayın tarihsel önemi hiç şüphe götürmüyor, çünkü insanın insan tarafından sömürüldüğü ve halklara zulmedildiği bir düzenin çöküşü ve ulusal bağımsızlık, özgürlük, iyi yaşam, barış ve toplumsal ilerleme çağının başlangıç noktasını oluşturuyor.

Ekim Devriminin, dünya proleteryasının bilincinde ve doğal olarak da sendikal hareketin bağrındaki görkemli yankısı işte böyle anlaşılıyor. Emperyalist güçler tarafından tehdit edilen ve çarlık rejimi ile savaşın yıkıntılarından yükselen Sovyet Cumhuriyetiyle dayanışma, bütün dünyada milyonlarca işçi için savaşım sloganı oldu.

Dünyada, işçilerin ve köylülerin ilk devletinin yaratılması, yeni toplumun kurulmasındaki ilk başarılar, bütün ülkelerin işçi hareketi savaşımları için güçlü bir uyandırıcı oldu. Aynı zamanda devrimcilerin yeni canlılığı, ve onların pratiğe geçirilişi, çalışan kitleleri savaşım vermeye yönelterek bilinç düzeyini yükseltti.

7 Kasım 1917'de "Aurora" nın tarihi top atışlarından günümüze kadar, Sovyetler ülkesi, işçi sınıfı ve sendikaları, dünyada yeni güçler dengesinde, işçilerin birliği ve uluslararası dayanışmada etkin bir öğe oldu.

İlk beş yıllık planlar, ırkçılığın yolunu kesmek için SSCB'nin diplomatik gayretleri, kana boyanmış İspanya ile dayanışma, İkinci Dünya Savaşı ve bütün ulusların özgürlüğü için dövüşenlerle dirsek dirseğe, 20 milyon Sovyet insanının hayatları pahasına faşizmi bozguna uğratmalarının kahramanlık dolu yılları nasıl hatırlanmaz?

Sendikal hareket içinde, Sovyet sendikalarının kapitalist ve bağımlı ülkelerdeki sınıf kardeşleriyle dayanışmadaki rolü, uluslararası düzeydeki gayretleri, 1945'te DSF'mizin kurulmasıyla sonuç bulan birlik çalışmaları nasıl hatırlanmaz?

İkinci Dünya Savaşından sonra, sosyalizm dünya çapında bir sistem oldu. Avrupa'dan. Asya'dan yeni ülkeler, 1917'de çizilmiş yolu kendi özel koşullarına uygulayarak takib ediyorlar. Emperyalist güçler tarafından kişileşen geçmişin güçleri "soğuk savaş" sürdürüyorlar. Sosyalist ülkeler, emperyalizme ve çokuluslu şirketlere karşı barış için, halkların bağımsızlığı, özgürlük ve ilerleme için verilen evrensel savaşımda kesin rol oynuyorlar.

Dünya sosyalist sistemi nin yaratılması sonucunda ortaya çıkan yeni güçler dengesi, İkinci Dünya Savaşından sonra, eski imparatorlukları sarsan ve özellikle Asya ile Afrika'da yeni bağımsız devletlerin doğuşunu getiren sömürgeciliği yıkma yönteminin hız kazanmasına sağlıyor.

Sosyalizm fikirleri geniş kitleleri kucaklıyor ve bu fikirleri stratejik amaçları arasına yerleştiren özellikle sömürgecilikten yeni kurtulmuş ülkelerin gelişmesini belirliyor.

Amerika kıtasında ve emperyalizmin tırnakları arasında sosyalizm alanını genişleten Küba Devrimi'nin zaferi, Vietnam ve diğer Hindiçini halklarının emperyalizmin baskı mekanizması üzerindeki zaferleri ve daha da yakın bir geçmişte Angola'nın düşmanlarının fesat birliğine karşı zaferi, 60 yıl önce Ekim Devrimi zafere ulaşmasaydı mümkün olmayacaktı.

Bugün, "işsizlik" kelimesinin bilinmediği, bütün alanlardaki gelişmenin tüm halkın ve onun yaşam düzeyinin sürekli gelişmesinin yararına olduğu bir avuç kapitalistin kârlarını arttırmak için olmadığı sosyalist ülkeler, milyonlarca işsizin bulunduğu sosyal güvenliğin olmaması, enflasyonun, hayat pahalılığının sefaletin ve açlığın egemen olduğu kapitalist dünyanın durumuyla tam bir tezat meydana getiriyor.

Bugün, sosyalist ülkelerin işçileri ve sendikaları, kapitalist ülke işçileriyle karşılaştırılamayacak derecede üstün haklara ve özgürlüklere sahipler. Çalışma hakkından, adil bir ücrete, sağlığın korunmasına, eşit koşullarda eğitime, ekonomik yönetime ve devlet işlerine doğrudan katılmaya kadar bütün bu haklar burjuva demokrasisi ile yönetilen ülkelerin hiçbirindekilerle karşılaştırılamayacak kazanımlardır.

İnsanlığın bütün ilerici güçlerinin yanında bulunan sosyalizm güçleri bugün dünyada barışın önemli bir ögesidir. Onlar sayesinde, bugün faşizmi başarısızlığa uğratmak, dünya çapında termo-nükleer bir savaşı önlemek ve işçilerin yararına ve kapitalist sistemin bunalımının etkilerine karşı toplumsal önlemlerin daha da iyileştirilmesi için daha iyi koşullarda savaşım vermek mümkündür.

Avrupa'da barış ve güvenlik üzerine Helsinki kararları, 1917'den beri dünyada temel eğilimin, halkların yararına geliştiğini ve savaş ve zulüm güçlerinin gerilemekte olduğunun bir delilidir. Doğal olarak, emperyalizm, tersine çevrilmeyecek bu süreci kabul etmiyor, her çeşit yolu deneyerek, dünyadaki güçler dengesini kendi lehine çevirmeye çalışıyor, yaşamı yokeden, ama daha sonra yağmalanabilmesi için zenginlikleri sağlam bırakan "temiz" nötron bombası gibi korkunç yeni silahlara başvurarak caydırıcı gücünü yetkinleştirmeye çalışıyor.

Bu yüzden saldırılarının esas hedefini Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler oluşturuyor. Ekim Devriminden beri, bozgun halinde olan emperyalizm, sosyalist devleti yıkmak için karanlık planlarla entrikalar çevirmekten vazgeçmedi. Bu mümkün olmayınca da her çeşit iftirayla en azından onu soyutlamayı, prestijini düşürmeyi hesaplıyor.

Tarih bizi, halklar arasında uluslararası yumuşama, barış ve işbirliği için savaşımımızı yoğunlaştırmaya çağırıyor. Dün olduğu gibi, bugün de, Sovyetler Birliği, SSCB işçi sınıfı, SSCB sendikaları ve diğer sosyalist ülkelerdekiler, barış ve anti-emperyalist dayanışmanın güçlü birer kalesidirler.

Politika'nın grevdeki Maden işçileri ile dayanışma kampanyası

Dünkü Toplam : 5.771.079,37 lira

İzmir SSK Çınarlı Dispanseri çalışanları	2.000-
İzmir Şenkaya işçileri	1.700-
Manisa TÖB-DER üyeleri	975-
Has-İş Ege Üniversitesi işçileri	1.140-
Aydın TÖB-DER üyeleri	605-
Karabağlar emekçileri	500-
İzmir Huba Fermuar işçileri	1.415-
İzmir Termo işçileri	350-
Teknik İş Sendikası MMO işçileri	650-
Çeşme Oteli işçileri	140-
Tınaz Plastik işçileri	510-
TÜS-DER İzmir Şb. üyeleri	1.018
İzmir Şafak Motor işçileri	520-
Tek Ges İş Sendikası	
Gaz Tribünleri işçileri	700-
İzmir'den bir grup emekçi	460-
Foça Kültür ve Dayanışma	
Derneği üyeleri	750-
Şirinyerli emekçileri...	245-
İzmir Devlet Hastanesi personeli	520-
Çocuk Ceza ve İslahevi işyeri işçileri	150-
Aydın TÜTED üyeleri	200
Mustafa Işık	100
Aydınlı ilerici yurtseverler	85 -
İzmir Lastik-İş Etap işçileri	8.900-
İlhan Güller	100-
Ege Ün. Tıp Fak. çalışanları	250-
İzmir Lastik-İş Ege Yıldız işçileri	435-
İzmir Köy-Koop Birliği üyeleri	730-
İzmir Şenkaya işçileri	2.500-
Famil Filiz	100 -
Yakup Sayman	40-
Turizm-İş Ege Bölge Temsilciliği	767,50
Mehmet Salih Yılmaz	50-
Hüseyin Hamidi	15-
Osman Özgüven	320-
Karşıyaka İGD üyeleri	1.300-
İzmirli bir yurtsever	1.00-
İzmir gelgeçen işçileri	6.450
Şerife Takan	50-
Aydın TÖB-DER üyeleri	900-

Bugünkü Toplam : 37.638,50 lira

Genel Toplam :5.808.717,87 lira

Süleyman ÜSTÜN

Gültepe'nin gülü

Taksim - Beşiktaş - Kadıköy - Şişli - Aksaray. Cennet Mahallesi - Gültepe - Esenler - Kuştepe - Çeliktepe.

İstanbul'un bazı semtlerinin isimlerini sıraladık. Birinci sıralamada yazılı yerler İstanbul'da, merkezi yerleşim yerlerinin, diğerleri de kenar semtlerimizin isimleridir.

Taksim de, Beşiktaş da, Şişli, Aksaray, Kadıköy de merkezi yerlerdir. Buraları, bu düzende olabildiğince düzgün, düzenli semtlerimizdir. Suları akar, kanalizasyonu vardır. Yolları düzgündür, elektrikleri yanar, sokakları, parkları, bahçeleri, bulvarları bakımlıdır. Marketleri, şarküteri, kasabı, manavı temizdir. Eczanesi, dispanseri vardır, iyidir.

Kenar semtleri, Gültepe, Kuştepe, Çeliktepe, Esenler, Cennet Mahallesi böyle değildir. Doğru dürüst bir kanalizasyon yoktur buralarda. Çoğu zaman lağımlar açıktan akar ve çocuklar yalınayak geçerler içinden ve oynarlar pislik birikintilerinde. Su yoktur, yollar, sokaklar mezarlık gibidir. Park, bahçe, hak getire. Diğer sosyal hizmetlere ilişkin yerler de bunlardan iyi değildir.

İsimlerine ve durumlarına bir kez daha bakalım buraların. Taksim Beşiktaş, Kadıköy, Şişli, Aksaray. Durum nasıl burada?

— İyi. Bu düzende olduğunca, olabildiğince iyi.

İsimleri Nasıl?

— Sade, iddiasız. Beşiktaş, Taksim... Kadıköy...

Diğer yerlerde, kenar semtler, Cennet Mahallesi, Gültepe, Çeliktepe, Esenler, Kuştepe, buralarda nasıl durum?

— Berbat - sefalet - bakımsızlık...

İsimleri nasıl?

— Şatafatlı iddialı... Kanalizasyon açık, yollar köstebek yuvası gibi, adı Cennet Mahallesi... Sevsinler Cennetini. Adına bakarak sanırsın, kuş cenneti birisi, gül, çiçek bahçesi diğeri. Ne kuşu, ne gülü, ne çiçeği? Adı Kuştepe ama; karga sesi bile duymak ne mümkün? Yeşillik, çiçek adına eşek çalısı bile yok, Gültepe koymuşlar adını.

Safra Köyün adı da «Sefa Köy» olmuş. Sefalar getirsin sakinlerine. Nasıl da gerçekçi halkımız. Safra köy demiş buraya. Sefalı bir yer olsaydı, Sefa Köy diyemez miydi hiç? Taşlıtarla da, Gaziosmanpaşa oldu. Ne güzel yakışıyordu, Taşlıtarla, Taşlıtarla'ya. Hiç aldatmacasız, somut, gerçek neyse o.

Niçin böyle bu, amaç nedir bundan?

İçi beni, dışı seni yakacak da onun için. İsminle avunacaksın. Gerçek, sahte ile örtülüyor. Çirkin, kirli, pis, kötü... güzel bir ambalaja alınıyor. Göz boyacılığı, sahtekârlık. Özden biçime çekmek insanları. Sihirli, hoş, fakat içi boş söz ve kavramlarla kandırmak, kazıklamak yoksul halkı.

«Büyük sanayi hamlesi» nedir? «Nurlu ufuklar» niçin söyleniyor? «Böyük Türkiye» nasıl «Böyük?»

Gültepe ne kadar güllü ise, sanayi hamlesinin, hamlesi... de o kadar işte. Kuştepe ne kadar «kuşlu» ise, ufuklar da o kadar nurlu.

Sömürü ağına düşürüldüğümüz yerlere avuç açıyor, heyet olup giderek, heyetleri buraya çağırarak «aman ne olursunuz biraz borç verin» diyoruz. Ulusal bağımsızlığımıza kara leke düşmesi pahasına IMF'nin ekonomimizi denetlemesine izin veriyor, başkalarına teftiş de oluyoruz ve sonra da;

«Büyük sanayi hamlesi, görülmemiş kalkınma» diyoruz. «Büyük Türkiye» naraları atıyoruz. Gözler önüne, olmayan uçaklar, tanklar, traktörler, fabrikalar diziliyor. Öyle bir sanayi ülkesi çiziliyor, öyle bir kalkınma edebiyatı yapılıyor ki; insan, bir süre sonra, «fabrika»dan kendisine mezar yeri kalmayacak sanıyor.

Açılıverirse kapılar, göç serbesttir denilse Almanya'ya, Fransa, Hollanda, veya Libya'ya işçi olmak için zorluk yoktur, isteyen herkes gidebilir denese, fakirsiz kalıverecek ülkemiz. Orta Asya'dan başlayan tarihi göç, Anadolum'dan devam edecek, Avrupa, Afrika içlerine doğru.

Büyük Türkiye bir yanda, Kuştepe, Gültepe öbür yanda ama...

«Hür demokratik düzen», «hür teşebbüs», aynı şeyler değil mi? Al, «Böyük Türkiye»yi vur, «Hür demokratik düzene». Al, hür teşebbüsü, sal Kuştepe'nin kuşları arasına.

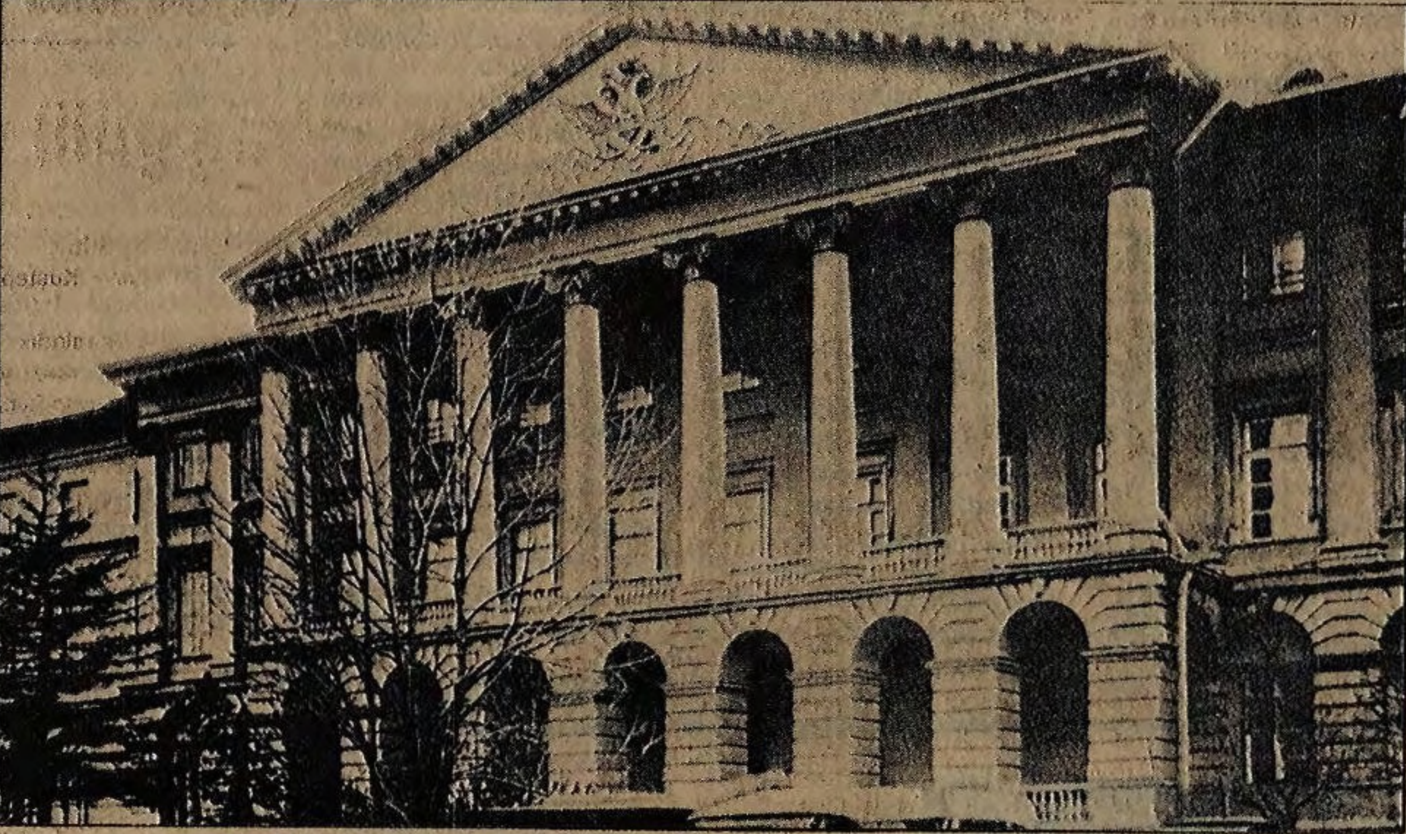
Kuştepe, Gültepe, Sefaköy ne kadar benziyorsunuz «Büyük sanayi Hamlesine ve de Böyük Türkiye'ye... Görenler «ikiz kardeş» sanırlar sizi.

Bir aldatmaca, bir kandırmaca, bir yutturmaca ki değme gitsin. Herşeyin ne kadar da tersi söylenip gösteriliyor. Nice 'iyi', «kötü», nice 'güzel', «çirkin» belletiliyor. Bu kadar çarpıtmayı, 'doğru'yu «eğri» gösterme cabalarını görünce insanın aklına, onların «Demirperde»si takılıyor. Öyle ya, Sosyalist ülkeler için, bu, gerçek çarpıtıcılar «Demirperde gerisi ülkeler» demiyorlar mı? İyice anlaşıldı. Dediklerinin tersi doğrunun ta kendisidir. «Demirperde» yüzde yüz İpekperde'dir... Evet, oraları ipekperde gerisi ülkelerdir.

1917-1977 EKİM DEVRİMİ (Fotoğraflarla)

29

Ekim devrimi başlıyor ve başarıya ulaşıyor

1 Lenin, 6 Kasım gecesi Petrograd'da kaldıgı evden ayrıldı ve Smolni'ye geldi. Devrim hareketinin yönetimini ele aldı. RSDİP (B) Merkez Komitesi, ve Devrimci Askeri Komite tüm üyeleriyle burada hazır bulunuyordu. Smolni, devrim hareketinin merkezi ve nabzının attığı kalbiydi.

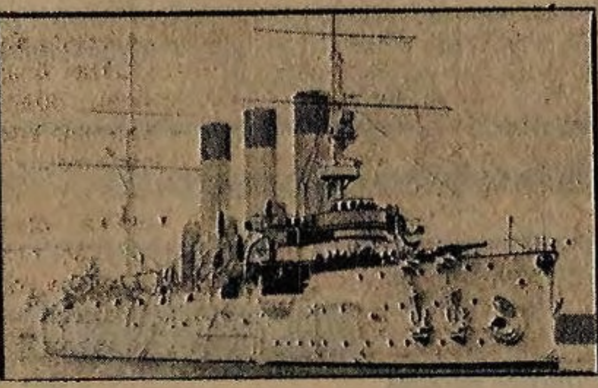
2 Smolni, Kızıl Muhafızlar, askerler, denizciler ve işçiler tarafından korunuyordu. Kerenski, Smolni'yi basma emri vermişti. Ancak bu, gerçekleştirilemedi.

3 İşçiler, işletmelerin güvenliğini sağlamak için aralarında müfrezeler kurdular. Karşı-devrimcilerin fabrikaları ve işyerlerini sabote etmelerini önlemek istiyorlardı.

4 Petrograd garnizonu devrime katılacağını açıkladı. 15. Bölük 2. Makineli, taburu tam kadro, Bolşevikti.

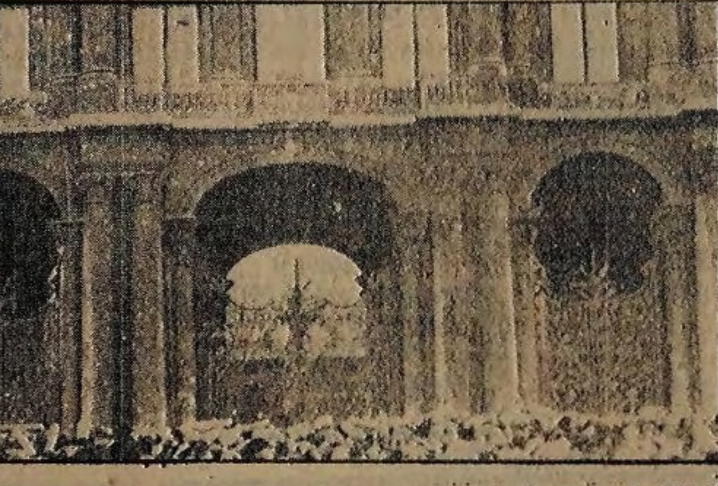
5 7 Kasım sabahı, ünlü «Aurora» zırhlısı, Nikolayevski köprüsünün oraya gelmiş, demir atmıştı. Zırhlı, Kışlık Saraya yapılacak baskın sırasında devrimcileri koruyacaktı. Ekim Devriminin ilk işareti Aurora'dan birkaç pare top atışıyla verildi. Tarih: 7 Kasım 1917, saat: 21.40.

6 Devrimci Askeri Komite'nin emriyle, Kışlık Saraya hücum başladı.Askerlerin büyük bir çoğunluğu Bolşeviklerin yanına geçmişlerdi. Bu nedenle Kerenski hükümetini, subay okullarında okuyan öğrenciler koruyorlardı. Çarpışmalar uzun sürmedi. 8 Kasım gece yarısı, Kışlık Saray ele geçirilmiş ve Geçici Hükümet tutuklanmıştı.

7 Başlayan devrim hareketi, halk kitlelerinde büyük bir heyecan yaratmıştı. Kışlık Saraya hücuma katılan askerler, kısa zamanda halk arasında büyük kahramanlar olarak nitelendirildiler.

8 Ertesi gün Petrograd halkı, Kışlık Saray önünde toplandı. Büyük bir sevinç gösterisi başladı.

9 Petrograd, Kızıl Muhafızların kontrolündeydi. Tek bir kuş bile uçurtulmuyordu.

10 Savaşlar sona erdi. İşçiler ve askerler, kazandıkları zaferi korumak ve soğuk kış günlerinde nöbet beklemek zorundaydılar.

Devam edecek

Cengiz Aytmatov

DENİZ KIYISINDA KOŞAN ALA KÖPEK

29

İstedikleri gibi de oldu, önsezileri gerçekleşti. Kirisk daha doğmamışken erkek olacağı kesin gibiydi. O gün gittikçe yaklaşıyordu. Karısı, Emrayin'in eski mi eski, yama üstüne yama vurulmuş deri pantolonunu giymeye başlamıştı. Açıklamasına göre, kocası balığa çıktığı zamanlar evde erkek ruhu eksik olmasın, dünyaya gelecek oğlu tam gelişsin diye yaparmış bunu. Kendi pantolonunu giydiği zamanlar en güzel, en alımlı kadın oydu. En güzel, en alımlı!

Onları anne-baba yapacak varlığın kim olacağını düşündükleri o günler en coşkulu, en mutlu, en güzel günlermiş.

O varlık Kirisk'miş...

Kirisk'ten ve onunla ilgili her şeyden ayrılması gerekiyordu şimdi.

Kirisk daha küçükken bir gün annesini kızdırmış, annesi de ona, o olmadığı zamanlar daha rahat yaşadığını söylemişti.

Çok alınmıştı çocuk buna.

Babası eve döner dönmez,

— Ben bu eve nerden geldim? diye sormuştu.

Gel de gülme! Karı-koca bakışarak gözleriyle gülmüşlerdi. Emrayin'in, oğluna ne karşılık vereceğini bilemediği için apışıp kalması karısına hazların en büyüğünü tattırmış olmalıydı.

Şimdi olsa oğluna, dünyada yokken kendi içinde yaşadığını; kendi kanından, belinden annesinin karnına aktığını; o dünyaya geldikten ve kendisi yok olduktan sonra kendinin onun benliğinde süreceğini, onun çocuklarının çocuklarında varlığını sürdüreceğini söylerdi.

Ona işte böyle derdi; ölmeden önce bunları söyleyebildiği için de mutlu olurdu; oysa sonu geliyordu artık, soyu tükenmek üzereydi. Oğlunun topu topu bir gün, en çok iki gün daha yaşayacağı apaçık ortadaydı. Bütün mutsuzluğu, felâketin büyüğü işte bundaydı. Yoksa oğlu uğruna kayığı seve seve terkederdi.

Kirisk'e iletmek istediği başka bir şey de, kalan zamanında Orhan Dede'siyle Mılaun Amca'sı hakkında şükran duyguları beslemesiydi. Onlar yoktu artık, onları birileri iyilikle anmış - anmamış, farketmezdi, fakat insanın kendisi için böyle davranması gerekirdi. Ölümden önceki birkaç saniyede bile böyle yapılmalıydı. İnsan başkalarını düşünerek ölmeliydi.

Ama sonra, oğlunun bunları kendi kendine anlayabileceğine karar verdi....

★

Kirisk gözlerini açtığında geçen gecelerden daha rahat uyuduğunu anlayarak şaşırdı. Üstünde babasının deri ceketi örtülüydü. Başını kaldırıp baktı: Babası yoktu sandalda. Hemen fırladı yerinden, sandalın içini kolaçan etti, babasını bulamayınca sislerin kapladığı sessiz deniz çölünde çın çın yankılanan bir çığlık koyverdi. Ondan sonra acı ile, umutsuzlukla dolu öksüz çığlıklarının ardı arası kesilmedi. Kendinden geçercesine, hıçkırıklardan boğulurcasına ağlıyordu. Sonra dövünerek, soluğu kesilerek kayığın ortasına düştü. Ondan ayrılan büyüklerine karşı sevgi, elem, ağıt borcuydu bütün bu çırpınışları...

Yerinden kıpırdamaksızın, gözlerini açmaksızın kayığın dibinde yatmaktaydı. Zaten ne gidilecek bir yer, ne de bakılacak bir şey vardı çevresinde. Dört bir yanını saran sis koyu koyu bozarmakta, belli-belirsiz kımıldanan deniz, sandalı sallayarak olduğu yerde döndürmekteydi.

Kirisk uyuyakaldığı için kendini suçluyor, üzüntüden durmadan ağlıyordu. Uyumamış olsa babasını bırakmaz; elleriyle, dişleriyle sımsıkı tutunarak kayıktan gitmesini engellerdi. Bu korkunç, bu kahredici boşlukta yalnız başına kalmaktansa açlıktan, susuzluktan can çekişe çekişe ölmek daha iyiydi. Geceleyin sandalın sert bir itilişle sarsılıp oynadığını hissettiği zaman uyanmadığı, ayağa fırlayıp bağırmadığı için kendini kahrediyor, gözyaşları arasında kendine sövgüler yağdırıyordu. Babasının denize atlamasını önleyemez miydi? Daha olmadı, onunla birlikte bu karanlık uçuruma o da atlayamaz mıydı?

Sonra ağlaması, hıçkırıkları azaldı, yavaş yavaş uykuya daldı. Biraz geçince de, sanki başka elemler karşısında gerileyen susuzluk duyusu bunun acısını çıkarırcasına abandı çocuğun üzerine. Zavallıcak uykusunda bile susuzluktan kıvrandığını, acı çektiğini hissediyordu. Susuzluk gene baskın çıkmış; küçük gövdesini kasıp kavurmaya başlamıştı. O zaman uykulu uykulu fıçıya doğru süründü. Şaşılacak şey! Kolay açılsın diye fıçının tıpası gevşetilmiş, tas da yanına konmuştu. Kirisk tasa su doldurdu, başka bir şey düşünmeksizin kana kana içti. Bu sırada, birbirine yapışmış olan dudakları açılmış, kuruyan boğazının kasılması durmuştu. Tası bir kez daha doldurup içmek istediyse de güçlükle durdurabildi kendini. Çünkü fıçıda ancak iki içimlik daha su kalmıştı.

Sonra babasının kendine bir şey söylemeden gitmesine akıl erdirmeye çalıştı. Neden öyle yapmıştı? Yalnızlıktan, korkudan eli - kolu bağlı beklemek, ya da denize atlamak için kendini zorlamaktansa birlikte sulara gömülmek daha iyi değil miydi? Gene de gücünü toplar toplamaz yapacaktı bunu...

Belki öğleydi, belki öğle sonrası. Sisin aydınlanış durumuna göre Kirisk bu kanıya varmıştı. Demek, güneş tam tepede bir yerde parlıyor olmalıydı. Bununla birlikte güneş ışınları denizin üstünde donup kalan Ulu Sis'i delemiyordu. Sis biraz aralanmış, kuru odun dumanı gibi bozarmıştı. Gene de yirmi beş - otuz kulaç ötesini görmek olanaksızdı. Görülen yerlerde ise kıpırdanan koyu denizden başkası seçilemiyordu.

Devam edecek

Sibirya Şafağı

Kemal BAYRAM

16

Taşkent şirin bir kent

Taşkent caddelerinden birinde bir büyük devlet mağazası.

Taşkent, Özbek Sovyet Sosyalist Cumhuriyetinin başkentidir. 220 km. karelik genişliği ve bir buçuk milyon nüfusuyla Sovyetler Birliğinin dördüncü büyük kentidir. Makina sanayii, gelişmiş olduğundan özellikle tekstil ve tarım makinaları yapımı kentin endüstriyel yönden ilerlemesine katkıda bulunmuştur. Özbekistan bu makinaların dışında endüstri ürünü olarak ekskavatörler, yük kaldırma ve istifleme makinaları, buzdolabı, elektrik gereçleri, porselen ve pamuk toplama makinalarını yapmakta ve ihraç etmektedir.

Taşkent'te ve diğer Sovyet kentlerinde insanın en çok ilgisini çeken şey parkların çokluğudur. Çağımızda «kentlerin soluk alan ciğerleri» denen bu yeşil serinlik alanları, komşumuz Sovyetler Birliğinde ayrı bir özenle ve dikkatle çoğaltılıyor.

Rehberimiz Elinor Bakıeva Taşkentin turistik ve görülmesi gereken eserlerini gezdirirken sorularımızı da cevaplıyor:

— Özbekistanda hangi dillerle eğitim yapılıyor?

— Özbekistanda uygulanan eğitim sistemini üçe ayırabiliriz. Birincisi Özbek dilinde yapılan eğitimdir. Bu ortalama okullarda yüzde 76'dır. İkincisi Rusça yapılan eğitimdir. Bu da yüzde 12 civarındadır. Üçüncüsü ise diğer dillerde, diğer milliyetler için yapılan eğitimdir. Tüm Özbekistanda 6 dilde eğitim sürdürülür. Özbekçe ilkokul birinci sınıftan üçüncü sınıfa kadar zorunludur. Üçüncü sınıftan sonra ikinci dil olarak Rusça girer araya. Onuncu sınıfa kadar Rusça ve Özbekçe birlikte gider. Ayrıca yüksek okul ve enstitülerde İngilizce, Fransızca gibi diller de var.

Kenti gezdirmekte olan otobüs bir alanda duruyor. Bakıeva elinde mikrofon anlatıyor:

«Türkistanda devrim hareketi 1917 den çok önce başlamıştır. 1917 devriminden sonra 14 Türkistanlı Komiser öncü, ülkenin özerkliğini ilan etmişlerdir. Yalnız başlangıçta bu öncüler 14 değil 15 kişi idiler. Bir tanesi onlara ihanet ederek bir karşı devrim oluşturuldu. Karşı devrim sırasında devrimci hareketin ilk nüvesini teşkil eden 14 kişi öldürüldü. Bu anıt onların anısına dikilmiştir. Öldürülenler şunlardır: Garziev, Durbunski, Kaçuriner, Nogin, Malkof, Kierşin, Figelski, Troeski, Fingilşteyn, Çirvikov, Şumilov, Çipilgov, Fayemgen..»

— 1917'den sonra Cumhuriyet neden kurulmadı da 1924'ü buldu?

— 1917'den 1924'e kadar çeşitli sorunlar ortaya çıktı. Sınırların tesbit edilmesi söz konusuydu. Örneğin Stalin büyük bir Rusya kurulmasını istiyordu. Fakat Lenin bölgelerin ve milliyetlerin bulunduğu her yerin nüfus yapısına göre haritasının çıkarılmasından yanaydı. Nitekim sonuç öyle oldu ve saptamalar yapıldı. 1924'de kurulan Özbekistan 15 Cumhuriyetin dördüncüsü oldu.

— Taşkent'te bir su sorunu var mı?

— 1918'de ilk planlamalar yapılırken Lenin Taşkent'in su sıkıntısını göz önünde bulundurarak o sıkışık dönemde 50 milyon Ruble ayırttı. O zaman yeni tesisler kuruldu. Fakat kent nüfusu sanayileşmenin sonucu olarak gün geçtikçe çoğaldı. Fabrikalar, iş yerleri arttı. Suya elbette gereksinme duyulur. Bir küçük nehir yetersiz. Sibirya'dan bir nehrin buraya kanal açılarak aktarılması için 25. Parti Kongresi karar verdi. O nehir Özbekistana akıtılırsa pamuk üretimi daha çok artacak. Tarım ürünleri ve sanayi alanları yararlanacak.

— Özbek topraklarının yüzde kaçı çöldür?

— Özbek topraklarının yüzde atmışı dağlık, yüzde yirmisi çöldür.

— Özbekistan pamuk üretiminde dünyada kaçıncıdır?

— Pamuk üretimi bakımından dünyada ikinci sıradayız. Fakat kuru toprakların sulandırılması yani İrtiş nehrinin Sibirya'dan Özbekistana aktarılmasıyla dünyada mutlaka birinci sırayı alacağız.

— Geçen yılki pamuk üretimi ne kadardı?

— Tüm Sovyetler Birliğinde üretilen pamuk 10 milyon civarındadır. Bunun yüzde seksen beşi Özbekistanda üretilir. Geçen yılki üretim miktarımız 5 milyon 300.000 tondur.

— Taşkent'te mesken sıkıntısı var mı?

— Evet. Çünkü burada çok çocuklu aileler var. Dört çocuktan 12 çocuğa kadar.

— Onbir çocuklu aileye ne kadar mesken verilir?

— Onbir çocuklu ailenin dokuz odası vardır. Aile isterse ev satın alabilir. Yani özel mülk sahibi olur. Miras yoluyla bu evi istediği kişiye ya da çocuklarına bırakabilir.

— 10-12 çocuklu ailelerin, bu işin dışında işleri var mı?

— Evet gene çocukları için çalışırlar.

— Sağlık yönünden dünle bugün arasındaki önemli ayrım nedir sizce?

— Eskiden ölüm oranları yüksekti. Sağlık hizmetleri yoktu. Tüm ülkede 64 hastane vardı. Bunlardaki yatak sayısı bini geçmiyordu. Bu hastaneleri zengin Ruslar kurmuşlardı. Bugün 5 tıp enstitüsü 50 hastane sadece Taşkentte var. Yaş ortalaması 72'ye çıktı. Ölüm oranı çocuklarda yüzde yetmişten yüzde beşe indi. Kadınlar arasında tıp ilgi gören bir meslek oldu. Doktor sayısı büyük ölçüde arttı.

— 1966 yılı depremi Taşkent'e çok zarar verdi mi?

— 1966 yılında 7.5 derecede bir deprem oldu. Çok hasar yarattı. 70 bin kişi evsiz kaldı. Kentin üçte biri yıkıldı. Arkasından iki bin sarsıntı daha kaydedildi. Ancak iki yıl içinde imar edilip tamamlandı. Depremden en çok zarar görenler kerpiçten yapılan evlerdi. Yeni evler depreme karşı dirençli. Evleri yıkılanlar blok apartmanlara taşındılar. Bu blokların bir çoğu üç bin kişiyi barındıracak şekilde planlandı. Yeni yapılarda anti sismik tedbirler alındı.

Taşkent'in içini adım adım dolaşıyoruz. Kukildaşı, müzeleri, camileri ve en önemlisi Şairler Alanını. Ali Şir Nevai'nin, Abdullah Kadiri'nin, Hamit Alimcan'ın, Gafur Gulam'ın, Aybek'in, Nadire hanımın, Mükimi ve Firkat'ın heykellerinin bulunduğu havuzlu alanı. Taşkentliler iyi insanlar. Taşkent şirin bir kent.

Devam edecek

Taşkentte 16. yüzyıl Orta Asya mimarisinin iyi korunmuş örneklerinden Kukeldaş Medresesi.

İstanbul'daki büyük mücadelede tek gol var 1-0

VE FENERBAHÇE YİNE LİDER

HAKEMLER: Hilmi Ok xx Atila Aral xx Coşkun Uygun xx,
FENERBAHÇE: İvançeviç xx-Coşkun xxx, Cem xxx, Emin xx, Yenal xx-Engin xx, Antiç xxx, Önder xx-Tuna xxx, Cemil xx, Şevki xx.
BEŞİKTAŞ: Rasim xxx-Mustafa xx, Ali xx, Yaşar xxx, Zekeriya xxx-Mithat xx; Mehmet xx, Kemal xxx-Reşit xx, Paunoviç xxx, Şaban xx,

MEHMET ERHAN

İstanbul'daki üç büyüklerin karşılıklı mücadelesi düne kadar "nefis" diye nitelendirilirdi. Ancak Anadolu'ya kayan futbol heyecanı, eski günleri aratır oldu.

Dünkü Fenerbahçe-Beşiktaş maçında özlenen futbol yine gözler önüne sergilenemedi. Gerek Beşiktaş, gerekse Fenerbahçe, bırakınız alınan sonucu ortaya koydukları futbolda da amaçsız hareketlerle göz boyamaya büyük çaba harcadılar.

Karşılaşmanın bütünü içerisinde elde edilen sonucun futbol adına yeterli olduğu söylenemez. Fenerbahçe ligdeki, puan sıralamasının kendisine, sağladığı avantajı, "Kaybedecek neyim var" diyen bir Beşiktaş karşısında bocalaya bocalaya korumaya çalıştı.

Orta sahayı ilk yarıda Mithat'ın çalışkanlığı ile ele alan Beşiktaş ilk yarı gol atamadıysa bunu Paunoviç'in şanssızlık ve beceriksizliğine bağlamalıdır.

3. dakika'da Cemil'in hatalı geri pasını yakalayan Kemal daldı ancak Cem tehlikeyi önledi.

12. dakika'da Kemal'in derinleme pası ile Paunoviç ceza sahasına girdi İvançeviç'le karşı karşıya kaldı. Şaban İvançeviç Paunoviç'in ayaklarına yatarak tehlikeyi önledi.

20. dakika'da Reşit'in çektiği nefis frikiği İvançeviç köşeden çıkarmayı başardı.

23. dakika'da Paunoviç yine karşı karşıya boş duruma, bir fırsattan yararlanamadı.

İkinci yarıya Fenerbahçe ilk yarıya oranla daha derli toplu başladı ve nitekim 50 dakika'da gole kavuştu, bu dakikada Antiç'in frikiğini Rasim elinden kaçırınca yetişen Cemil boş kaleye topu plaseliyerek Fenerbahçe'yi 1-0 öne geçirdi.

63. dakikada rakibine sert giren Coşkun sarı kart gördü. 68. Dakika'da Mithat yerini Mustafa 2'ye bıraktı 75. dakikada Reşit'in sağdan kornerini İvançeviç yumrukladı kısa düşen topu Mustafa kaleye doldurdu. Mustafa 2'nin altı pastan vurduğu kafa şutunu İvançeviç bloke etmeyi başardı.

85. dakika'da Ali sarı kart gördü. 86. dakika'da Engin çıktı yerine Ömür girdi. 89. dakika Cemil'in şahane şutu üst direkten döndü ve maçta Fenerbahçe'nin 1-0 galibiyeti ile sona erdi.

NOTLAR

İstanbul, büyük maça kendini en iyi şekilde hazırlamıştı. Hava koşulları futbol oynamaya elverişliydi. Maçın heyecanına hafta ortasında kendisini kaptıran binlerce kişi, enerjik birikimiyle dolup sanki boşalmaya gelmek için stada koşmuştu. Takımlar sahaya kır çiçekleri gibi dizilmiş, futbol topu, sanki bal yuvası örneği sahip bekler gibiydi. Ama ne yazık ki Cemil'in attığı gol dışında yukarıda göze görünen gerçekler elle tutulur olamadı. Futbolcular, sanki birbirleriyle mücadele etmeyi amaçlamış gibi topu bırakıp, aralarındaki trafiği sıkıştırmak için ellerinden geleni yapılar.

CEMİL FENERBAHÇE'Yİ 1-0 ÖNE GEÇİREN GÖLÜ ATIYOR

Ankaragücü Altay'ı 3-0 yenmeyi başardı

ANKARA (THA) - İlk yarıda 41. dakikada Sadık'ın golüyle 1-0 öne geçen Ankaragücü ikinci yarıya da süratli girdi. 46. dakikada Mustafa'nın şutu Altay defansından döndü, geri gelen topu Nurettin kaleye gönderdi, ancak meşin yuvarlak üst direğe çarparak kurtuldu.

67. Dakikada Mustafa'nın ortasını A. Osman Oktay'a bıraktı. Altay defansının müdahalesi olmayınca Oktay penaltı noktası üzerinden sert bir şutla farkı 2'ye çıkardı.

80. dakikada A. Osman soldan kaçtı topu kale içine ortaladı Mustafa Erol'u güzel bir hareketle ekarte ederek sert bir şutla Ankaragücü'nün üçüncü golünü yaptı.

Oyunun bundan sonraki dakikaları başkent takımının baskısı altında geçti ancak başka gol olmadı ve maç 3-0 Ankaragücü'nün galibiyeti ile sonuçlandı.

M. İ. Yurdu: 0 Adanaspor: 0

MERSİN - Adana mücadelesinde beklenen heyecan ve kaliteli futbol yoktu. Adana ekibi bir puan için kademeli defans uyguladı ve başarı sağladı. Orta sahada Selahattin ve İsa'ya ileri adamlar ayak uydurabilseydi, Adanaspor bir yerine belki de iki puan çıkaracaktı. Mersin de ise ne yaptığını bilen bir tek Selçuk vardı. Onun gayreti Mersin'in bir puandan daha fazlasını almasına yetmedi.....

Meysu Yenişehir: 82 Eczacıbaşı: 75

Meysu Yenişehir çekişmeli geçen bir maçtan sonra Eczacıbaşı'nı 82-75 yendi.

Baştan sona kadar büyük bir çekişme içinde geçen maçta seyircilerin gozu skor levhasından ayrılmadı. Oyuna iyi başlayan Meysu Yenişehir, ikinci dakikaya 5-2 önde girdi. Ancak daha sonra Mehmet ve Efe'nin basketleri 5. dakikada Eczacıbaşı'nı, 10-9 öne geçirdi.

Eczacıbaşı'nın yorgunluğu ikinci yarıda kendini göstermeye başladı. Bundan yararlanan Meysu Yenişehir, Benjamin ve Erman'ın akıllı oyunuyla üstünlüğü ele aldı, 30. dakikaya 63-59, 36. dakikaya 72-64 önde girdi. Yeşil beyazlı takım bundan sonra farkı korudu ve maçı 82-75 kazandı.

2. ve 3. ligde sonuçlar

Türkiye İkinci Ligi ve Üçüncü ligine dün yapılan maçlarla devam edilmiştir. İstanbul'da oynanan Alibeyköy-Sebat Gençlik maçı haftanın olaylı maçı olarak nitelendirilebilir. Bu maçta taraflar oyun boyunca sinirli bir futbol sergilemişler ve bunun sonucu olarak da maç bitince birbirlerine girmişlerdir.

Karşılaşmanın orta hakeminin bitiş düdüğünü çalmasıyla birlikte her iki takım tüm futbolcuları, aralarında kavga etmeye başlamışlardır. Kısa zamanda gelişen olaylar, tribünlere, hatta stad dışına taştı. Uzun süre devam eden arbede güvenlik kuvvetlerinin araya girmesiyle bastırıldı.

İkinci ligde alınan sonuçlara gelince, Kırıkkalespor, Düzce engelini iki golle aşmayı başardı. Deplasmanda ise Gaziantep, Konyaspor ve Sarıyer rakiplerinden puan almayı başardılar.

Üçüncü ligde haftanın en farklı galibiyetini Ödemişspor'u 4-0 yenen Erzurumspor aldı.

İKİNCİ LİGDE SONUÇLAR

Balıkesirspor:1-Gaziantep:1, Karabük:0-Urfaspor 0, Eskişehir Demirspor: 2-Denizlispor:0 Giresunspor:2 Bandırmaspor:1, Kırıkkalespor: 2-Düzcespor:0, Kocaelispor:1-Sarıyer:1, Manisaspor:1-Konyaspor:1.

ÜÇÜNCÜ LİGDE SONUÇLAR

Alibeyköy:1-Sebat Gençlik:0, Erzurumspor:4 Ödemişspor:0. Kütahyaspor:0-Çorumspor:0, Tarsus:0-Hatay:0, Tokat,2-Karagümrük:1.

Diyarbakırspor: 2 Trabzonspor: 1,

DİYARBAKIR - (THA) - Dün Diyarbakır'da oynanan birinci Türkiye ligi maçında Diyarbakırspor, kendi saha ve seyircisi önünde maçın ilk yarısını 1-0 yenik kapadı.

HAKEMLER: Orhan Cebe 1, Oğuz Özden 1, Yener Soysal 1,
DİYARBAKIRSPOR: Kahraman 1, Turan 2, Muhittin 2,, Faruk 2, Tuncay 2, Ayhan 3, Vahdet 3, Recai 3, Baykul 2, Hüseyin 2, Vehbi 1.
TRABZONSPOR: Şenol 3, Turgay 3, Necati 3, Kadir 2, Cemil 3, Orhan 2, Faruk, 2, Şener 2,- Kemal 3, Cengiz 3, Ahmet 2.

Adana D.Spor: 3 Eskişehirspor: 1

24. dak da ceza sahasına giren Sinan Bilal tarafından düşürülünce hakem tereddütsüz penaltı noktasını gösterdi. Raşit penaltı atışını gole çevirdi. Adana Demirspor 1, Eskişehirspor 0.

34. Dak. da kaptan İsmail'in köşeyi bulan şutunu Eser iki hamlede önledi. 41. dak da rakibine sert giren Ömer sarı kart gördü. 43. dak da Halil'in korneri atışından da yararlanamayan Eskişehirspor devreyi 1-0 yenik kapattı.

İkinci yarıya da hızlı giren Adana Demirspor, Başarılı oyununu bu yarıda da devam ettirdi ve ardı sıra gelen iki golle sonucu ilan etti: 3-0.

Bursaspor: 1 Boluspor: 1,

İlk yarısı golsüz geçen karşılaşmanın ikinci yarısında Bursaspor Kemal'in yerine Çeki'yi alarak başladı.

55: Dakikada Sedat (2) 'nin yerine Recai oyuna girdi 65' inci dakika' da Bursaspor galibiyet golüne ulaştı. Boluspor müdafasından dönen topu Feridun 25 metreden sık bir vole ile kaleci Talip'in müdahalesine rağmen gole çevirdi.

74. dakikada Boluspor Mustafa'nın ayağından beraberlik golüne kavuştu bu dakikada İbrahim'in soldan şutunu kaleci Osman çeldi. Yetişen Mustafa sert bir vuruşla beraberliği sağladı. 87. dakikada Boluspor'lu Mustafa yerini Ahmet'e bıraktı.

BOKS dünyasından

Ağır siklet boks karşılaşmasında Norton Young'ı sayı ile yendi

LAS VEGAS (THA) - Dünya ağır siklet Boks şampiyonu Muhammed Ali'nin "Galibiyle oynayacağım" dediği boks karşılaşmasında Ken Norton, Jimmy Young'u sayı ile yenmiştir.

Maçtan önce ringlere atlayan Muhammed Ali, seyircilerin büyük tezahüratı içinde "Kazanan ile oynamaya hazırım" diye bağırmıştır.

Ali, Young'un, Norton'u yeneceğini umduğunu söylemiş ve Norton ile değil Young ile karşılaşmak istediğini belirtmiştir. Ali'nin menaceri Herbert Muhammed ise yaptığı açıklamada Ali'nin Norton ile dördüncü kez karşılaşmak istemediğini, şubat ayında Leon Spinks ya da Alfio Rignetti ile yapacağı 20. ünvan maçından sonra boksu bırakabileceğini belirtmiştir.

Dünya Boks Konseyi Ali'nin altı ay içinde karşılaşma yapmaması halinde Norton'u şampiyon ilan edeceğini bildirmiştir.

Young: Norton maçından önce de yapılan başka bir karşılaşmada da eski ağır siklet isimlerinden Jerry Guarry, İtalyan Lorenzo Zenon'u 9. raundda nakavtla yenmiştir.

Valdez dünya yarı ağır boks şampıyonu oldu

Kolombiyalı Rodrigo Valdes, Amerikalı Bennie Briscoe'yu 15 raundluk karşılaşma sonunda sayı ile yenerek dünya yarı ağır siklet boks şampiyonu olmuştur.

Arjantinli Ünlü Boksör Carlos Monzon'un boksu bırakması üzerine boşalan şampiyonluk için yapılan, maçta Valdes teknik olarak daha üstün görünmüştür.

1976 Montreal Olimpiyat şampiyonu Amerika'lı Ray "Şeker" Leonard, o tarihten bu yana çıktığı beş karşılaşmada da rakiplerini yenmiştir. 63,5 kilo boksörü "Şeker" Leonard, dün gece Las Vegas'da rakibi Meksikalı Augustin Estrada'yı, 8 raundluk bir maçın altıncı raundunda nakavt etmiştir.

MARACAY-63,5 kilo Dünya Şampiyonu Kolombiyalı Antonio Cervantes "Kid Pambele", dün Maracay'da Dominikli Adriano "nani" Marrero'yu sayı ile yenerek Dünya Şampiyonluğunu korumuştur

Dün gece Las Vegas'da cereyan eden maçın sekiz raundunda da üstün dövüşen Zanon, dokuzuncu raund başlar başlamaz Guarry'nin bir dizi sağı ve vücuduna ve çenesine inen kroşelerle yere düşmüş, "8"de güçlükle kalkmış, fakat Guarry'nin yumruk yağmuruna, fazla dayanamayıp yeniden düşmüştür. Zanon bu kez de kalkmaya başarmış fakat Guarry, onun daha fazla ayakta kalmasına imkan bırakmamıştır. Zanon, bu üçüncü düşüşünde nakavt olmaktan kurtulamamıştır. Üstte Zanon bir maçta görülüyor..

TİYATROLAR

İSTANBUL

Şehir Tiyatroları

HARBİYE 40 77 20
"Coriolanus", Pazar, Pazartesi, Salı dışında her gece 21.00 C.tesi, Pazar, 15.30-"Hadi Öldürsene Canikom", Salı 21.00 Pazar 18.30

FATİH 26 53 80
"Yolcu" -C.tesi 15.00-21.00-Pazar 15.00-18.00

ÜSKÜDAR 33 03 97
"Yorgun Savaşçı" P.tesi, Salı dışında her gece 21.00 C.tesi, Pazar 15.30

KADIKÖY 36 31 21
"Büyük İkramiye" Çarş. Perş. Cuma 21.00-"Hülleci" C.tesi 15.30-21.00, Pazar 15.30-21.00

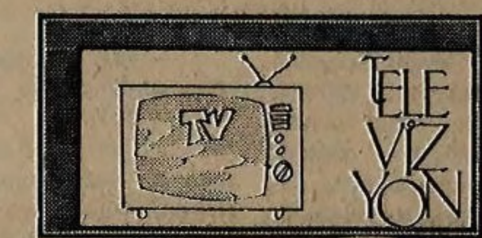
Özel Tiyatrolar

DOSTLAR TİYATROSU (Küçük Sahne) 49 56 52
"İkili Oyun", Çarş.-Cuma 18.30 Perş. C.tesi 21.15 Pazar 15.15 "Gün Dönerken" Çarş. 15.15 Cuma 21.15 C.tesi, Pazar 18.30

ÇEVRE TİYATROSU 25 01 78
"Işıklar Neden Karardı" P.tesi dışında her gün 21.30 Çarş. C.tesi Pazar 15.00

G. ÖZCAN-G. ÜLKÜ 46 80 91
"Yalancının Mumu" P.tesi dışında her gün 21.00 C.tesi, Pazar 16.00

KENT OYUNCULARI 46 35 89
"Çöl Faresi" Perş. Cuma 21.15, C.tesi 18.15-21.15 "Seneye Bugün" Çarş. 21.15 Pazar 15.00-18.15

18.30 - Beyaz Yunus:

Sürekli filmin 8. bölümünde sevimli Marina avladığı bütün balıkları yedirir, üzgündür ama yapacak şey kalmamıştır. Daha sonra tekrar avlayıp yunusları yemeğe davet eder, hep birlikte havuzu kazmaya devam ederler, ama kuvvetli bir fırtına hepsini telaşa düşürür.

18.45 - Dönmedolap:

Televizyon Çocuk Yayınları Şubesince hazırlanan programda, Kitap Haftası, Atatürk Müzesi ve çocuklarla ilgili konuları içeren magazin program yayınlanacak.

19.15 - TRT Spor:

TRT Haber Merkezi Spor Şubesince hazırlanan programda, Türkiye futbol, basketbol ve voleybol lig karşılaşmalarından görüntüler, çeşitli röportajlar ve dış kaynaklı çeşitli maçlardan görüntüler yer alıyor.

20.00 - Haberler ve Hava Durumu

20.40 - Sanatçının Dünyası:

Televizyon Kültür Yayınları Şubesince hazırlanan programda, İzmir Resim-Heykel Müzesi Müdürü olan heykeltraş Turgut Pura'nın tanıtıldığı programda, sanatçının günlük yaşantısından görüntülerin yanında, özgeçmişi ve sanat çalışmaları anlatılıyor. Ayrıca sanatçının eserlerinden örnekler veriliyor.

21.15 - Klasik Türk Müziği Korosu:

İstanbul Televizyonunca hazırlanan ve Nevzat Atlığ'ın yönettiği koro olduğunu şu eserleri söylüyor: SÖYLETME BENİ CANIM EFENDİM KEDERİM VAR, BİR DİLBERE DİL DÜŞTÜ Kİ, BEN SANA MECBUR OLMUŞUM GEL YAVRUCAĞIM, BİR DİLBERDİR BENİ YAKAN, YANDIM DEMİNDEN AYAR ELİNDEN, DÜN GECE SEN DE DERT MENDE.

21.45 - Kaptanlar ve Krallar:

Sürekli filmin 8. bölümünde Rory Armagh başkan olmak için son adımını atar ve seçimlere katılır.

23.15 - Güne Bakış:

SİNEMALAR

İSTANBUL

BEYOĞLU:
ATLAS: (44 08 35) Sakindi Oranın Şafakları - Yön: A. Tarkovski. Oyn: İ. Chevtchouk O. Ostroumova.
DÜNYA: (49 93 61) Kumarbaz - Rİ.
EMEK: (44 84 39) Suspiria. 9. hafta.
FİTAŞ: (49 93 61) Keoma - F. Nero, 2. Hafta.
LALE: (44 35 95) Sakar Şakir - K. Sunal.
YENİ MELEK: (44 42 89) SaraJova Köprüsü - C. Marvin - RT.

ŞİŞLİ:
AS: (47 63 15) Cehennem Treni - K. Takakura - Rİ.
İNCİ: (40 45 95) 1. Sev Dedi Gözlerim - O. Gencebay. 2. Adsız Cengaver - C. Arkın.
KONAK: (48 26 06) Banko - L. Mercende. Rİ.
SİTE: (47 69 47) Lanetliler Gemisi, 9. hafta.

AKSARAY:
BULVAR: (21 35 78) Sakar Şakir - K. Sunal.
PİEK: (22 25 13) 1. Üç Dev Adam - A. Akkaya. 2. Cesur - Y. Güney.

KADIKÖY:
KADIKÖY (37 15 97) 002 Sokakların Belası - RT.
REKS: (36 01 12) Sakar Şakir - K. Sunal.
SÜREYYA: (36 06 82) Aslan Yürekli - B. Lee, RT.
SÜREYYA CEP: (1. Kirli Adam - C. Eastwood. 2. Yaz Günü - J. O'Neal.)
ÜSKÜDAR: (33 24 75) 1. Ölüm Yolu - İ. Atasoy. 2. Vahşet - Y. Köksal.

ANKARA

Çağdaş Sahne Kavaklıdere (26 77 01)
Film Hudutların Kanunu (Yn. Lütfi Akad)
Sinematek (Mavi Yıldızdaki Cinayet,' Çekoslavakya
Hababam Sınıfı Uyanıyor (r) M. Özkul-A. Naşit 12, 14, 16, 18, 15, 20.45
Sinama Batı 18 83 23
Kurtların Pençesinde (2. hafro) C. Heston 12.15-14.30-16.45, 19, 21.15
Dilek 17 16 54
K.dere Çankaya
Çankaya 28 07 80
Hababam Sınıfı Uyanıyor M. Özkul-A. Naşit 12.15-18-21.
Talip 28 00 39
Vahşi Melez (ro) M. Özkul-A. Naşit 12.15-14.15-15.16.18 15-21.15
Bahçelievler
Arı 13 48 73
Alçaklar (ro)
M. Caine 14-16.15-18.30-21.

RADYOLAR

TRT 1

05.00 Açılış, Program ve Kısa Haberler
05.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.30 Haberler
07.40 Sabahtan Sabaha
09.00 Kısa Haberler
09.02 Kadın Dünyası
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
11.00 Kısa Haberler
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
13.00 Haberler
13.15 Oyun Havaları
14.32 Müzik Bahçesinden
15.00 Kısa Haberler
15.01 Sizlerle Birlikte
16.05 Okul Radyosu
17.02 Akşama Doğru
18.00 Kısa Haberler
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 Haberler
20.15 Hafif Batı Müziği
20.40 Mediha Şen Sancak-oğlu'dan Şarkılar
20.55 Çocuklar İçin
21.00 Haberler
21.02 Aldı Sazı Eline
21.20 Hafif Batı Müziği
23.00 Haberler
23.10 Beraber ve Solo Şarkılar
23.40 Türküler Geçidi
00.02 Eserlerin Dili
00.55 Kısa Haberler
01.00 Program ve Kapanış

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Haberler
09.15 Hafif Müzik
09.30 Türküler
09.45 Olağanüstü Yorumlar
10.30 Şarkılar
10.50 Türküler Geçidi
11.10 Klasik Batı Müziği
11.30 Şarkılar
11.45 Hafif Müzik
12.00 Türküler
12.40 Türküler Geçidi
13.00 Haberler
13.15 Hafif Müzik
13.30 Şarkılar
14.35 Şarkıların Dili
16.00 Şarkılar
16.20 Arkası Yarın
17.00 Büyük Eserler
18.00 Tarih ve Biz Türkler
19.00 Haberler
19.30 Oyun Havaları
19.45 Küçük Koro
20.30 Hafif Müzik
21.00 Şarkılar
21.35 Melodiler Geçidi
22.02 Yay-Kur Saati
23.00 Hafif Müzik
23.30 Haberler
23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
07.30 Sabah İçin
08.30 Pazartesi Konseri
09.15 Bizden Besteler
09.45 Beraber Şarkılar
10.15 Diskoteğimizden
11.15 Halk Ozanları Bölge Sanatçıları
11.45 Öğleye Doğru
12.45 Kadınlar Topluluğundan Seçilmiş Eserler
13.15 Müzik Şöleni
14.45 Türk Halk Oyunlar
15.00 Türk Bestecilerinden
17.00 Deyişler ve Ezgiler
17.30 Bir Solist Konseri
18.00 Plak Albümünden
19.00 Müzikli Dakikalar
20.00 Müzik Takvimi
21.00 Çağdaş Müzikte Folklör
21.45 Dilden Dile Anadolu
22.15 Küçük Koro
23.00 Ayın Operası
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve Kapanış

Politika

SAHİBİ Türkiye Maden-İş Sendikası adına Kemal TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: Aydın ENGİN
Müessese Müdürü: Haluk YETİŞ

Yazışleri Müdürü: Aydın ŞENESEN
Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (Süleyman COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın AŞ. IBM ve Lynotip Tesisleri
BASKI: İstanbul Matbaası Tesisleri
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A. Ş.

Abone koşulları
Yurt içi Yıllık 750. TL. - 6 aylık 400. TL. - 3 aylık 200. TL.
Yurt dışı Yıllık 350 Mark - 6 aylık 180 Mark - 3 aylık 90 Mark

İLAN TARİFESİ
Sütun Santimi 3. Sayfa 110 TL. İlan Sayfası 100 TL.
İstanbul Baskısı 70 TL. Kitap İlanları 50 TL.

Sayı: 1583 Yıl: 3

ERDAL ATABEK

(Baştarafı I'de)

meleri anlatmıştır. Atabek kararın henüz kendisine tebliğ edilmediğini, kararı alır almaz, Danıştay'a başvuracağını söylemiştir.

Türk Tabipler Birliği ikinci Başkanı Esat Eşkozan, Merkez Konseyi üyelerinden Dr. Şükrü Güner ve Dr. Sedat Çoloğlu'nun katıldığı basın toplantısında konuşan Dr. Erdal Atabek, Cumhuriyet tarihinde ilk defa, partizanlığın ve kıyımın sağlık kurullarında bu ölçüde uygulandığını belirtmiş, özetle şunları söylemiştir:

"Beni görevimden almak ve Kastamonu'ya sürmek kararı, Birliğin işlerliğini önlemek ve birliği dağıtmak için alınmıştır. Şöyle ki, 6023 sayılı yasanın emir hükmü gereğince, Merkez Konseyi üyelerinin seçimle geldikleri görevi yapabilmeleri için İstanbul'da oturmalarını açıkça ifade etmiştir. İkinci MC bu kararla yasayı çiğnerken, birliğimizi dağıtmak amacını gütmüştür. Bunun nedeni ise, birliğimizin son zamanlarda, hükümeti, özellikle kolera, pahalılık, ilaç yokluğu gibi güncel ve önemli konularda şiddetle eleştirmesidir."

Basın toplantısı sonunda Erdal Atabek kararın kendisine tebliğ edilmediğini, kararı alır almaz Danıştay'a başvuracağını, Tabipler Birliği olarak ise siyasi partilere, milletvekillerine, sendikalara, demokratik kuruluşlara ve tüm tabip odalarına birer telgraf çektiklerini ve durumu takip etmelerini istediklerini belirtmiş, yasal yollardan bütün güçleri ile mücadele edeceklerini açıklamıştır.

AP'Lİ BAYAR'A

(Baştarafı I'de)

rırken, AP tüzüğüne göre, Hükümet'ten çekilmeye AP Genel İdare Kurulu'nun karar vereceğini hatırlatmış, ancak genel idare kurulunun grupların eğilimini dikkate alarak karar verme durumunda bulunduğunu söylemiştir.

Hükümetin yaptığı zamlar konusuna değinen Nuri Bayar, yerel seçimler öncesinde ekonomik önlemler alan 2'nci MC Hükümeti'nin "Yüksek vazife şuuru gösterdiğini" iddia etmiştir.

Bayar, AP'nin tabanının MHP'ye kaydığı iddialarını paylaşmadığını da belirtmiş, özetle şunları söylemiştir:

"Bu seçimlerin sonuçlarına göre bütün partilerde olduğu gibi AP'nin de ciddi bir değerlendirme yapacağı ve bu değerlendirmeye göre vaziyet olacağı eğilimdir. Bu değerlendirmenin siyasi sonuçları mevcut hükümetin durumunu da etkileyebilecektir."

SİNEMA

(Baştarafı I'de)

nan kumanyayı topluca yiyen sanatçılar, geceyi yürüyüşün önemini belirten konuşmalar yaparak geçirmişlerdir. Bu arada sanatçılar, TRT'nin televizyonda yürüyüşten görüntü vermemesini ve Ümit Utku'nun kendilerini [illegible] sını protesto etmişlerdir.

TÖB—DER

(Baştarafı I'de)

ne önceki gün, İstanbul Şube binasına, aralarında öğretmen olmayan pek çok kişinin de bulunduğu bir grup tarafından baskın yapılmasıyla daha da sertleşmiştir.

Nitekim dün bu konuda Genel Merkez'e yakın olan ve halen işgal ederek İstanbul Şube binasının yönetimini elinde bulunduran grup ile Genel Merkez tarafından görevden alınan grup da birer bildiri yayınlamışlar ve karşılıklı olarak birbirlerini suçlamışlardır.

Bilindiği gibi TÖB-DER Genel Merkezi bir süre önce "temelsiz" gerekçelerle İstanbul ve Adana Şube Yönetim Kurullarını görevden almıştır. Gerek İstanbul, gerekse Adana şubeleri, Genel Merkezin bu tasarrufunun temelsizliğini kanıtlamışlar ve İstanbul Şubesi mahkemeden, bu işlemin durdurulması yönünde karar almıştır. Bu dönem içerisinde Genel Merkez tarafından atanan "müteşebbis heyet" İstanbul şubesinde yönetimi ele alabilmek için çeşitli girişimlerde bulunmuş, ancak başarılı olamamıştır.

Fakat geçtiğimiz günlerde TÖB-DER Genel Merkezi bir başka yolla "durdurma kararını" iptal ettirmiştir. İstanbul Şubesi yönetim kurulu üyeleri ise henüz bu kararı tebellüğ etmediklerini bildirmişlerdir.

İSTA muhabirlerinin derlediği bilgiye göre önceki gece saldırıda öğretmen olmayan çok sayıda kişinin de bulunduğu grup TÖB-DER İstanbul şubesini basmış ve içeride bulunan Yönetim Kurulu üyelerini, tabanca kabzaları ve sopalarla yaralayarak bina dışına çıkarmıştır. Bu arada başta Yönetim Kurulu Başkanı Talip Öztürk olmak üzere, üç öğretmen yaralanmıştır. Ayrıca anda polis de olaya müdahale ederek saldırıya uğrayan öğretmenlerden birkaçını gözaltına almıştır. Polisin bu yolla desteğini sağlayan saldırganlar da bina yönetimini tam olarak ellerine geçirmişlerdir.

KARŞILIKLI SUÇLAMALAR

Öteyandan TÖB-DER'in dünkü saldırıda yaralanan Şube Başkanı Talip Öztürk, dün basına yazılı bir açıklama yaparak önceki günkü saldırıyı kınamıştır. Öztürk açıklamasında özetle şöyle demiştir:

"Öğretmenin demokratik iradesi ile göreve getirilen yönetim kurulumuz, genel Merkezin anti-demokratik uygulamalarına alet olmak istemiyordu. Ancak, öğretmen çoğunluğu kendi iradesine sahip çıkarak, şubemizi ve yönetimini savundu. Bu, aynı zamanda TÖB-DER'de demokratik geleneğin sürdürülmesi savaşımıydı. Durum mahkemede ve TÖB-DER genel başkanı Gültekin Gazioğlu'nun istemiyle görüşmelerle çözümlenmeye çalışılırken, öğretmenin ağırlığı olduğu bir sırada, dış güçlerle baskın gerçekleşti. Onlar, bugüne kadar TÖB-DER'in İGD'lilerce işgal edildiği yalanını kullanırken, Basım böyle kandırmay- çalıştılar. Oysa, yaşanan olay, örgütten öğretmenleri atanların ve yerine maocuları, goşistleri, sürüyle karanlık unsuru dolduranların kimler olduğunu gösterdi. Kazdıkları tuzağa düştüler.

Biz bugüne kadar olduğu gibi aynı şeyi söylüyoruz: İstanbul öğretmenleri demokratik iradelerini savunacak ve kazanımlarını hiç bir dış güce terketmiyecektir. TÖB-DER'i nice çileli uğraşlarla bugüne getiren öğretmenler, onu savunmaya sonuna dek kararlıdırlar. Bu kararlılığı kongremizde gösteren öğretmenler gericiliğe ve faşizme olduğu gibi, kendi içine sızmış uzantılarına da geçit vermiyecektir."

Buna karşılık Genel Merkez tarafından İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu olarak atanan ekip de bir basın bildirisi yayınlayarak çeşitli suçlamalarda bulunmuştur.

Bu açıklamada da özetle şöyle denmektedir:

"TÖB-DER Genel Merkezinin 14.9.1977 tarih ve 109 sayılı kararı gereği İstanbul Şube Yönetim Kurulu yayın yönetmeliğinin 6,7,8,10 şubeler Yönetmeliğinin 23. maddesinin ihlali nedeniyle işten el çektirilmiştir. Kararın üzerinden 23 gün geçmiş olmasına rağmen işten el çektirilen yönetim kurulu karara uymayarak TÖB-DER'i işgal etmişlerdir. Önce kendilerine gelen kararı kabullenmemişler. kendileri ne kararı getiren üyemizi yönetim odasında döğmüşlerdir. Yani, tüzüğümüzün 13. 14, 22, 28, 41, 43, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52'ci maddelerini çiğnemişlerdir.

Bütün bu somut gerçeklere rağmen işgalci ve bölücü tutumunu sürdüren bu grup bir de üye toplantısı yapmıştır.

Bu toplantı öğretmenin birliğini ve merkezin kararını savunan öğretmenlerce protesto edilmiştir. Belirtilim ki, Merkezin kararı öğrenildiğinden bu yana TÖB-DER lokali sabahları kendileri çoğunluk sağlayıncaya kadar öğretmenlere açılmamıştır.

Öğretmen tabanı tüm bu gelişmeleri TÖB-DER'in bütünlüğünü korumak düşüncesiyle soğukkanlılıkla izlemiştir. Ancak mahkemenin son kararına rağmen yasal olmayan işgalin sürdürülmesi üzerine birlikte hareket eden öğretmen tabanı işgalcilerin anladıkları dilden doğru devrimci tavır koyarak yönetimi devralmıştır. Türkiye'de gelişen devrimci hareket içinde öğretmenler örgütlerine sahip çıkmasını bilmişlerdir."

Nitekim önceki günkü saldırıdan sonra TÖB-DER İstanbul Şubesinin kapıları tutulmuş ve dün şube lokaline gelmek isteyen öğretmenlerin hiçbiri içeri bırakılmamıştır. Girebilen bir kaç kişinin ise Genel Merkez'e yakın olan öğretmenler olması dikkati çekmiştir.

"DÜNYA GENÇLİK

(Baştarafı I'de)

görüşlere yer vermiştir:

"İşte böyle bir dönemde, ülkemizdeki gelişmelerin gençliğe yapılan baskı ve terörün Hitlercilerin Çekoslovakya'yı işgalinden sonraki olayları, kara albaylar cuntasının egemen olduğu tarihlerdeki, Yunanistan'a anımsattığı bir dönemde Türkiye İlerici Gençliğinin tek kitle örgütü İGD 10-17 Kasım tarihlerinde 'Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftası''nı kutluyor.

Günümüzde Türkiye'de gelişen olaylar ile geçmişteki olaylar gözönünde bulundurulduğunda bu haftanın önemi açıkça görülüyor.

-Bu hafta ülkemizdeki faşist tırmanışa karşı bir savaş haftasıdır.

- Bu hafta ülkemizdeki Hitler taklitçilerine karşı bir silahtır.

- Bu hafta anti-faşist ve anti-emperyalistlerin bir kazanımıdır.

-Gençler: Bu haftada Anti-faşist, anti-emperyalist savaşımımızı ve dünya gençliğiyle dayanışmamızı yükseltelim.

-Tüm İlericiler, yurtsever ler, demokratlar: 10-17 Kasım'ın anısına güçlerimizi faşizme ve emperyalizme karşı birleştirelim."

İGD'nin düzenlediği "Gençlik ve Öğrenci Haftasının'programı şöyledir:

11. Kasım 1977 Cuma
Basın Toplantısı Saat: 10.00 Yer: İstanbul Tabip Odası.

12. Kasım. 1977 Cumartesi
Tiyatro, Koro, Türkü, Şiir, Folklor, Gösterileri. Saat 20.00 Yer: Kartal Belediye Sineması.

13. Kasım. 1977 Pazar
Tiyatro, Koro, Türkü, Şiir Folklor Gösterileri, Saat 14.30, Yer: Gaziosmanpaşa, Tunca Sineması.

14. Kasım. 1977 Pazartesi
Film Gösterisi "Çapayev" Saat 18.45, Yer: Yeni Melek Sineması.

15. Kasım. 1977 Salı
Forum 'Faşizme Karşı Gençlik" ve Film gösterisi, Saat 14.00, Yer: Kazablanka Gazinosu,

16. Kasım. 1977 Çarşamba
Sergi, Fotoğraf, Afiş, "Faşizme Karşı Gençliğin Savaşımı" Saat: 14.30, Yer: Harbiye Şehir Tiyatrosu.

17. Kasım. 1977 Perşembe
"Dayanışma Gecesi" Saat: 20.00, Yer: Tepebaşı

DEMİREL'DEN

(Baştarafı I'de)

Küfür etme, dövme, gözleri bağlayarak işkence yapma, çarmıha germe, falakaya yatırma, jop atma, yumruk ve tekme ile dövme, elektrik verme, asitli su dökme, erkeklik organına elektrik verme, kadınların memelerine elektrik verme, tırnakları çekme, vücudunda sigara söndürme ve kum torbalarını ve kalın bezleri sırtasarıp sonra tokmaklarla vurarak ciğerleri parçalama yöntemleri ile karakollarda halkımıza işkenceler yapılmaktadır. Her geçen gün bu işkenceler, giderek artırılmaktadır. Güvenlik kuvvetleri işkence yapmayı olağan bir görev haline getirmişlerdir.

Bu Anayasa ve insanlık dışı uygulamalarına zaman son verilecektir? Bu işkence yöntemleri ile alınan ifadelerine zaman son bulacaktır?

Bu yöntemler tüm ülkenin karakollarında uygulandığına göre, bunların eğitimi kimler, tarafından yapılmaktadır. Bu elektrikli ve mekanik işkence, aygıtları nereden temin edilmektedir. Bu işkence aygıtlarına milli, demokratik, laik ve sosyal hukuk devletimizin bütçesinden [illegible]

[illegible]

dığına ve ilgililerden gereken hesaplar sorulmadığına göre, işkencecilerin yaptıkları yanlarına mı kalacaktır?

Örneğin: Sivas Emniyet Örgütü'nde ve cezaevinde, Yusuf Koçkaya ile Halil Koçkaya'ya aynı yöntemler kullanılarak işkence yapılmıştır. Bu konuda yapılan idari, bir kovuşturma var mıdır? Varsa sonucu ne olmuştur?

Emniyet örgütünü alt üst eden son kıyım kararnameleri ile, işkenceci olarak tanınan, Zeynel Abidin Aksoy adındaki bir amiri Ankara işkencehanelerinin başına getirdiğiniz doğru mudur?"

16-22 Kasım "Çokuluslu Şirketlere Karşı Savaşım Haftası" ilan edildi

İSTANBUL (İSTA) - Dünya Barış Konseyi (DBK) 16-22 Kasım 1977'yi Çokuluslu şirketlere karşı savaşım haftası olarak ilan etmiştir.

DBK hafta nedeniyle bütün ulusal barış komitelerini yerel eylemler düzenlemeye çağırmış, çokuluslu şirketlerin çalışmaları hakkında ayrıntılı bilgi içeren bir kitap yayınlayacağını açıklamıştır.

ÖN SEÇİMDE CHP GENEL MERKEZİ

(Baştarafı I'de)

13., Kotil 250, Bakırköy: İsvan 211, Kotil 179, Gaziosmanpaşa: İsvan 89, Kotil 52, Adalar: İsvan 25, Kotil 25, Eyüp: İsvan 53, Kotil 97, Sarıyer: İsvan 70, Kotil 90, Fatih: İsvan 253, Kotil 263.

Böylece, İstanbul'da Ahmet İsvan'ın 1763 oyuna karşılık 2121 oy alan Aytekin Kotil, Belediye Başkan adaylığını kazanmıştır.

Böylece, İstanbul'da Ahmet İsvan'ın 1763 oyuna karşılık 2121 oy alan Aytekin Kotil, Belediye Başkan adaylığını kazanmıştır.

İZMİT'TE EROL KÖSE KAYBETTİ

İzmit'te ise CHP Genel Merkezinde çeşitli tartışmalara konu olan önseçim "başarılı" Belediye Başkanı Erol Köse'nin kaybetmesi üzerine çok kalabalık bir partili grubu CHP İl Merkezini taşlamış ve parti binası önünde gösteriler yapmışlardır. "Karakadılar İstifa", "Köse Bağımsız Aday" diye bağıran göstericilere karşı polis güvenlik önlemleri almıştır. Gösteriler gece geç saatlere kadar sürmüştür.

İzmit'te "Genel Merkezci" başkan adayı Cemil Karakadılar oy kullanan 367 delegenin, 359 geçerli oyundan 188'ini alırken, Erol Köse 171 oy alabilmiştir. Seçimi böylece 17 oy farkla Cemil Karakadılar kazanmıştır.

Daha sonra eski Belediye Başkanı Erol Köse'nin evi önünde de sevgi gösterileri yapan İzmit'li CHP'lilere, Erol Köse evinin balkonundan konuşmuş ve sonucu sükunetle karşılamaları gerektiğine değinerek, "anti-demokratik uygulamalarla sonuna kadar mücadele edeceğim" demiştir.

YOLSUZLUK OLDU MU?

İzmit'ten İSTA Kocaeli Temsilcisi Levent Özgül'ün bildirdiğine göre Erol Köse'nin sandık müşahidi sabah saat 9.35e kadar sandığın bulunduğu odaya alınmamıştır. Bu saate kadar 62 deleğinin oy kullandığı saptanmıştır. Bu arada bir gece önce bizzat Bülent Ecevit'in Genel Merkez denetiçisi gönderilmeyeceğini bildirmesine rağmen, seçim sabahı CHP Eskişehir Milletvekili İsmail Özel'in "Ecevit tarafındande netici olarak görevlendirildim" diyerek gelmesi dikkati çekmiştir. Özel görev belgesi istendiğinde ibraz edememiş, ancak gene de denetici gibi davranmakta ısrar etmiştir. İsmail Özel'in seçim sırasında, Turan Güneş'le birlikte sandığın bulunduğu odanın bitişiğindeki odaya geçtiği ve uzun süre görüştüğü de dikkati çekmiştir.

Öteyandan CHP İzmit İl Kadın Kolları Yönetim Kurulu üyesi ve önseçim delegesi Sevim Tanören, oy verme kulübesine girdiği sırada, kendisi ile birlikte sandık görevlisi Fikri Tanta'nın da girdiğini ileri sürmüştür. Tanören'in belirttiğine göre Tanta, bayan delegenin oyunu yırtmış ve "Cemil Karakadılar" adını taşıyan bir oy pusulası vermiştir. Tanören, bu pusuladaki Karakadılar adını karalayarak Erol Köse yazmıştır. Ancak bu oy pusulası, sayım sırasında "geçersiz" sayılmıştır.

Erol Köse bu iddiaları doğrulamış ve yasal yollardan itiraz edeceğini söylemiştir.

Ankara'da CHP adayı ancak bu sabah belli olacaktır. Gazetemiz baskıya girerken Ali Dinçer Vedat Dalokay'dan önde gitmekteydi.

ANKARA'DA AP ADAYI: VEDAT ALİ ÖZKAN

Bu arada AP'nin Ankara Belediye Başkan adayı olarak Vedat Ali Özkan seçilmiştir. Dün sabah Gölbaşı sinemasında yapılan ön seçimlere katılan 820 delegenin oy birliği ile seçtiği Özkan'la beraber, belediye meclisi ve il genel meclisi üyelikleri için önseçimde tek liste çıkarılmış ve bu liste de yine oybirliğiyle seçilmiştir.

AP'nin belediye meclisi üyelikleri adayları arasında eski ağır siklet boks şampiyonu Gülali Özbey de bulunmaktadır.

ANKARA'DA ÖN SEÇİM

ANKA Ajansının haberine göre Ankara Belediye Başkan adayını ve Belediye Meclisi ile İl Genel Meclisi adaylarını saptamak için 2500 CHP'li delege dün sabahtan itibaren oylarını kullanmaya başlamışlardır. Dört ilçede yapılan ön seçime aday adaylarının gözlemcileri, izleyici olarak katılmışlardır. CHP İl Başkanı ve Aday adayı Ali Dinçer tüzükte bulunmadığı halde aday adaylarının gözlemcilerinin oylamaları izlemelerinin sağlandığını söylemiş, Belediye Başkanı aday adayı Vedat Dalokay ise "Güzel Ankara'ya en iyi hizmeti yapacak, en güçlü aday sandıktan çıkacaktır" demiştir.

Çankaya ilçesinde 1100, Altındağ ilçesinde 820, Yenimahalle ilçesinde 240 ve Merkez ilçede 326 delegenin ön seçimlere katılacağı bildirilmiştir.

Öteyandan Ankara Belediye Başkanlığı, Belediye Meclisi ve İl Genel Meclisi üyeliği için CHP tarafından yapılacak ön seçim delege listeleri yeniden düzenlenmiştir.

Düzenleme Ankara Belediye Başkan aday adayı Vedat Dalokay ve Selahattin Babüroğlu'nun itirazları üzerine CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit ve bir heyet tarafından yapılmıştır.

Ankara Belediye Başkan aday adayı Vedat Dalokay ve Selahattin Babüroğlu'nun CHP Ankara İl örgütünün hazırladığı delege listelerine itirazı ve olayın adliyeye intikal ettirileceğini söylemeleri üzerine bizzat CHP Genel Başkanı tarafından listelere el konularak listeler düzeltilmiştir.

Düzenlemeyi CHP Genel Başkanı Ecevit, İsmail Hakkı Birler, Mustafa Üstündağ ve Nadir Yavuzkan yapmıştır. Son düzenlemeyle il örgütü tarafından listelere dahil edilen yüze yakın delegenin seçimlere katılma hakkı iptal edilmiştir. CHP'de bu yüzden sabah 9.00'da başlaması gereken oy verme işlemi saat 10'da ertelenmiştir.

Gazetemiz baskıya hazırlandığı sırada derlenen bilgilere göre çeşitli illerde belli olan Belediye Başkan adayları şöyledir:

Adıyaman: CHP Sıtkı Gürsoy, AP Ali Karaluğ, Afyon: CHP Nevzat Atay, AP Nuri Demirayak, MSP İsmail Atıf, MHP Abdi Denizlioğlu, Ağrı: CHP Hayrettin Koç, AP Zübeyir Sarı, Amasya: CHP Gündüz Türen, AP Niyazi Dal, MSP Ali Emiroğlu, Ankara: AP Vedat Ali Özkan, MSP İhsan Sapman. Antalya: CHP Selahattin Tonguç, AP Oktay Önder. Artvin: CHP Kaya Keleş, AP Süleyman Yıldırım. Aydın: CHP Muhterem Ağababaoğlu, AP Nevzat Doyuran MSP Mehmet Çelik, Balıkesir: CHP Mehmet Tiritoğlu, AP Kaya Sağlıkçı. Bilecik: CHP Merkez yoklaması yapılacak, AP Enver Dağıstanlı, Bingöl: CHP Sait Aymaz, AP Faik Ertuğrul Bolu CHP Yener Bardakçıoğlu AP Muzaffer Işık, MSP Mevlüt S. Budak. Burdur CHP Rahmi Tuncağil, AP Çetin Bozcu MSP Hüseyin Ağaoğlu. Bursa AP İsmet Tavgaç, Çanakkale: CHP Reşat Tabak, AP İsmet Sayın MSP Faruk Diker, Çankırı: CHP Kemal Çelik, AP Mehmet Avcı, MSP Satılmış Aslan MHP Necdet Bek. Çorum: AP Kemal Demirel, Denizli: CHP Hasan Gönüllü, AP Feridun Alpat. Diyarbakır: AP Talat Cemiloğlu, Edirne: CHP Güngör Mazlum, AP Burhan Işıkseren. Elazığ: CHP Şükrü Kaçar, AP Turgut Ardıçoğlu, MSP Şeref Erdem, MHP Behçet Susmaz. Erzincan: CHP Turan Özamumcu, AP Nedim Muratoğlu, MSP Mustafa Miroğlu, MHP Adnan Ercan. Erzurum: CHP Orhan Şerifsoy, AP Nihat Kitapçı, MSP Selahattin Ozan, MHP Yusuf Zeyrek, Giresun: CHP Orhan Yılmaz, AP Bekir Çakır. Gümüşhane: CHP Sabahattin Aytaç, AP Aziz Bayraktar Hatay: Şükrü Güçlü, AP Orhan Aksuyu. Isparta: CHP Kemal Çağlar AP Doğan Kımılı MSP Ramazan Toprak, MHP Osman Büyükbezirci İstanbul: CHP Aytekin Kotil, AP Aziz Gümüş. MSP Şevket Kazan İzmir: CHP İhsan Alyanak AP Şinasi Ertan MSP Mehmet A. Acar Kars: CHP Muzeffer Selçuk,. AP Turhan Çelebi Kastamonu: CHP Mustafa Kasım AP Abdurrahim Temizdak MSP Necati Yavuz Kayseri: CHP Niyazi Bahçecioğlu, AP Hacı Ağa Şapçı, MSP Mehmet Tarkuyamar, Kırklareli: CHP Ali N. Üstündağ, AP Ahmet Denktaş Kırşehir: CHP Orhan Baycan, AP Kemal Hemikhanoğlu MSP Mehmet E. Ayak Kocaeli CHP Cemil Karakadılar AP Cevdet Bağdat, Konya CHP Adnan Ertanık AP Mehmet Oktay Kütahya CHP Halit Kelere AP Erdoğan Yavuzalp MSP Selahattin Tolga Malatya AP Hamit Bendoğlu Manisa CHP Mehmet Yeşilyurt AP Ersan Atılgan MSP Şerafettin Tabakcıoğlu Maraş AP Ahmet Uncu Mardin CHP Edip Devrimci AP Edip Albay MSP Kemal Adak Muğla CHP Erhan Şahin AP Hasan Özsoy MSP Turhan Doğan Muş CHP İhsan E. Topçuoğlu AP Sırrı Avşar MSP Necati Karsın. Niğde: CHP Merkez Yoklaması. Ordu: AP Veysel Akgün CHP Kazım Türkmen MSP İlyas Oral

Rize: CHP Ömer Bayar AP Ekrem Orhon, Samsun: AP Vehbi Gül Siirt: CHP Hayrullah Yaşar AP Lütfü Sönmez MSP Tevfik Yazıcı, Sinop: CHP Hüydar Yılmaz AP Sanai Saraç MSP Kemal Sağlam, Sivas: AP Ahmet Tuna MSP Şükrü Günhan, Tekirdağ CHP Ekrem Tansu AP Erol Erdoğan MSP Salih Bodur Tokat: CHP Ethem Çatalbaş, AP Servet Koç, MSP Mesut Mesur Görgeç Trabzon: CHP Sefer Özgür AP Suat Ovman MSP Münif Ustakurt Tunceli: CHP Haldun Yeşil AP Ali Aşkın MSP Hıdır Ataç Urfa: AP Kadri Barut Uşak: CHP Muhterem Kemikli AP Turgut Kalelioğlu MSP Alaattin Kölegil Yozgat: AP Şahin Saygı.

Bilecik: CHP Merkez Yoklaması, Bitlis: CHP Muzaffer Geylani, Bursa: CHP Mustafa Eroğlu, Çorum: Turan Kılıçoğlu, Diyarbakır: CHP Merkez Yoklaması, Eskişehir: Erol Sönmez, AP Hicri Seven, G. Antep: CHP Esat K. Turgay, AP Feridun Demkoy, Hakkari: CHP Abdurrahman Keskin, AP Hamit Adlı, İçel: CHP Kaya Mutlu (Merkez Yoklaması) AP Turan Lokmanoğlu, MSP Muhittin Uyar, Maraş: CHP Mehmet Parlakyiğit, Sakarya: CHP Ahmet Uzan, AP Behçet Deryaoğlu, Samsun: Süleyman Özcan, Urfa: CHP Feridun Hatır, MSP Mehmet Yetkin, Zonguldak: CHP Nadir Bulak AP (Her iki aday da eşit sayıda oy aldığından sonuç kur'a çekimi ile belirlenecektir.)

MSP AP'NİN

(Baştarafı I'de)

nı seçilir. CHP'li başkanın görev yapacağı önümüzdeki iki yıllık süre içine Danışma Kurulu yeni bir centilmen anlaşmasının ilkelerini getirmek için çalışmalar yapsın. Bunda bir sonuca varıldığı takdirde içtüzükte gereken değişiklik gerçekleştirilsin ve iki yıl sonraki başkan seçimi buna göre yapılsın.

AP: Meclis Başkanı için CHP. ve AP en çok sandalyeye sahip gruplar olarak rotasyon usulünü uygulasın. İki yıl CHP'den iki yıl AP'den başkan olsun. Bu anlaşma sağlam ve güvenilir ilkelere bağlanabildiği takdirde ilk iki yılın başkanı CHP'den olabilir.

MSP: Meclis Başkanı Koalisyon partileri içinden olmalıdır. Rotasyon usulü uygulanırsa buna MSP ve MHP'de dahil edilmelidir.. (örneğin, 4 yıllık dönemde grupların kuvvet oranlarına göre 20 ay CHP'den, 16 ay AP'den, 7 ay MSP'den, 5 ay MHP'den bir milletvekilinin meclis başkanlığı görevini yapması gibi.)

MHP: 4 grubun kuvvet oranlarına göre her gruptan belirli sayıda milletvekili saptanarak 10 kişilik bir aday listesi hazırlanmalı, turlara geçilmelidir. Yüzde 30 dan az oy alan adaylar ilk turda elenecek, ikinci turda kalanlardan örneğin yüzde 40 dan az oy alanlar elenecek, her turda bu yüzde oranı arttırılarak nihayet yüzde 70 lere kadar gelinecek. Sonunda kalacak olan tek adaya bütün gruplara dahil milletvekillerinin oy vermesi sağlanarak o milletvekili meclis başkanı olacaktır. Aday listesinde, örneğin CHP'den 6, AP'den 4, MSP ve MHP'den 2'şer milletvekili aday olarak yer alacak.).

Toplantılardan sızan haberlere göre, grupların temsilcileri önerilerde anlaşmaya varamamaktadırlar. CHP liler, durumun sıkışıklığını, şu günlerde bir meclis Başkanı seçilmesinin zorunluluğunu belirterek diğer tekliflerin tümünün önümüzdeki iki yıl içinde sonuca bağlanabileceğini, içtüzük değişikliği yolu ile yeni bir centilmen anlaşmasının yürürlüğe konulabileceğini ifade etmektedirler. Ancak AP bir başka yönden, MSP'de bir başka yönden gerekçelerle buna karşı çıkmaktadırlar.

Grup temsilcilerinin bu [illegible]

İTALYAN

(Baştarafı I'de)

nemesinden geçmediğini belirten Özaydınlı "Hava kuvvetlerinin bu teklifi uygun bulmadığı ileri sürülüyor." şeklindeki soruya şu karşılığı vermiştir:

"Evet.. Hava kuvvetleri, İtalyan şirketinin teklifini 11 Ocak 1973 tarihinde Hv. pp. 6000-62 sayılı yazılarıyla uygun bulmamıştır. Sebep olarak da sürat azlığını buzlama şartlarında uçamamasını, alçak irtifa görevlerinde menzilinin, çok kısa oluşunu bomba ve roket menzilinin çok kısa oluşunu, bomba ve roket menzilinin 50 deniz miline kadar azaldığını, modern havacılık harekat ihtiyaçlarını karşılayacak durumda olmadığını göstermiştir."

Özaydınlı, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Oğuzhan Asiltürk'ün "Uçak sanayiinin kurulmasına kimse karışamaz.". şeklindeki sözlerinin de gayriciddi olduğunu ve "Görev, gaspı niteliği taşıdığını" savunarak şöyle konuşmuştur:

"1324 numaralı Genelkurmay Başkanı'nın görev ve yetkilerine dair kanunun 2. maddesi hiç bir yoruma meydan, vermeyecek kadar açıktır. 1325 numaralı Milli Savunma Bakanlığı görev ve teşkilâtı hakkındaki kanunun ilgili maddesi de çok açıktır. Bunlar muvacehesinde Asiltürk'ün demeci hem ciddi yetten uzaktır, hem de görev gaspıdır. TUSAŞ'ın uçak seçme yetkisi yoktur. Ancak sipariş verilirse onu yapmaya çalışır. Asiltürk bir an önce parlamentoda açıklama, yapmalıdır. Bunu yapacak gücü kendilerinde göremeyenlere ancak istifa yolu kalır."

İtalyan yapımı MB-339 ve İngiliz yapımı "Hawker" uçakları arasındaki farklar üzerindeki görüşlerini ise, Özaydınlı şöyle açıklamıştır:

"MB-339" uçağı ve Hawk uçağı, eğitim uçaklardır. MB-339 Marin motoru, İngiliz Rolls-Royce motorlarıdır. İtalyan Fiat firmasının İngilizlere ne kadar bağlı olduğunu bilmiyorum. MB-339 imalinde İtalyan sanayii, İngiliz ve Amerikan sanayiine bağımlıdır. Biz uçağımızı kendimiz yapmak isterken dışa bağımlılıktan kurtulma niyetiyle hareket etmeli [illegible]

Asgari Ücret Tespit Komisyonu bugün toplanacak

ANKARA - (THA) Asgari Ücret Tespit Komisyonu bugün Çalışma Bakanlığı'nda toplanacaktır. Konu ile ilgili olarak bilgi veren Çalışma Bakanı Fehmi Cumalıoğlu, asgari ücretlerin yeniden, belirlenmesi için gereken ön çalışmaların tamamlandığını ilgili kuruluşların konuya ilişkin görüşlerinin alındığını öne sürmüştür.

İKD VE BARIŞ

(Baştarafı I'de)

Birliği halkına dünyada kalıcı bir barışın kurulabilmesi yolundaki çalışmalarında başarılar dilemiştir. İlerici Kadınlar Derneği'nin açıklamasında da, "İKD olarak Türkiyeli emekçi kadınları adına Ekim Sosyalist Devrimi'nin 60. yılında SSCB'nin kadınlarını ve halkını kutlar Türkiyeli emekçi kadınlarından en içten dostluk ve selamları yollarız" denilmiştir.

BARIŞ DERNEĞİNİN MESAJI

Barış Derneği'nin Büyük Ekim Sosyalist Devriminin 60 yıldönümü nedeniyle Sovyetler Birliği Barış Komitesine gönderdiği mesajda özetle şöyle denilmiştir:

"1917 devrimi barış belgisi altında doğmuş, emperyalizme, sömürgeciliğe ve baskının her biçimine karşı savaşım vermekte olan dünya halklarının tarihinde bir dönüm noktası olmuştur. Türkiye, barış içinde bir arada yaşama politikası izleyen ilk sosyalist devletin doğuşunun etkilerini en yakından duyan ülkelerin başında yer almıştır.

Sovyetler Birliği ve Türkiye halkları arasında, temeli Atatürk ve Lenin tarafından atılan dostluk ve dayanışma, Ulusal Kurtuluş Savaşımızı zafere ulaştıran en önemli etkenlerden biri olmuştur.

Bugün Türkiye Barış Güçleri bu tarihsel gerçeğin [illegible]

[illegible] riminin kadınların kurtuluşunun toplumun sömürüden kurtuluşuna bağlı olduğunu, gösterdiğini belirterek, şu görüşlere yer vermiştir:

Sovyet kadınlarının ana ve emekçi olarak elde ettikleri inanılmaz kazanımlar, kavuştukları, toplumsal eşitlik tüm dünya kadınları için güç ve esin kaynağı olmuştur.

Ülkemizde ve yeryüzünün her köşesinde milyonlarca kadın sovyet kadınlarının kazanımlarının canlı ve yaşayan örneğini bayrak yaparak savaşım vermekte, istemlerinin haklı ve olanaklı olduğunu böylece kanıtlamaktadırlar. Türkiye ve Dünya kadınları Sovyet Kadınlarının yaşamında kendi mutlu geleceklerini görmektedir. Onların bu mutluluğu elde etmek ve hak etmek için verdikleri kahramanca savaşımda ise kendi görevlerini ve sorumluluklarını öğrenmektedirler."

İKD açıklamasını şöyle tamamlamıştır:

"Biz Türkiyeli Emekçi kadınlar için Sovyet kadınlarının kazanımları ve savaşımları her zaman en güçlü örnek olacaktır. Böylesine, mutlu vefakar ve fedakar kadınlara komşu olmak biz Türkiyeli kadınlar için en büyük mutluluktur. İKD olarak Türkiyeli emekçi kadınları adına Ekim Sosyalist Devriminin 60 yılında SSCB'nin kadınlarını ve halkını kutlar, Türkiye [illegible]

ERBAKAN

(Baştarafı I'de)

lesinin siyasi istikrar içinde, gerçekleşmesidir." demiştir.

Erbakan, basın toplantısında MSP'nin yerel seçimlerde, "Yarım milyon milli görüşçü aday tarafından temsil edileceğini, adayların doğru, güzel, iyi ahlâklı kişiler olduğunu öne sürmüştür. Hükümet çalışmaları ile ilgili olarak bilgi veren Erbakan, TRT'ye vekaleten yapılan atamadan iyi bir sonuç umulduğunu ileri sürerek, Yalçıntaş'ın "Bitaraf, milli ve manevi değerlere saygılı bir TRT oluşturacağına inandığını" söylemiştir.

Erbakan, uçak sanayi ile ilgili imza töreninin iptali ile ilgili bir soruya cevap verirken, Sanayi Bakanlığı'nın, Milli Savunma ve Maliye Bakanlıkları ile gerekli temasları yaptığını, ancak ilgili bakanlıklardan henüz bir cevap alınamadığını söylemiş, "Sanayi Bakanlığı konuyla ilgili takvimini hazırlamıştır. 29 Mayıs 1978'de uçak sanayiinin temeli atılacak 29 Ekim 1979'da da ilk uçağımız imal edilmiş olacaktır." demiştir.

DUYURU

İLERİCİ LİSELİLER DERNEĞİ, Mesihpaşa mah. Mesihpaşa cad. No: 9 Daire: 4/A, Kumkapı adresinden Gurabə Hüseyinağa Oyun Sokak No: 10/7 Kat: 3, Fatih-İST. adresine taşınmıştır. İlerici Liseliler Derneği

Kadın öğretmenlerin sorunları daha da büyük...

Kadın öğretmenlerin sorunları tüm öğretmenlerin sorunlarından ayrılabilir mi?

Kuşkusuz kadın öğretmenlerin sorunları, tüm öğretmen sorunlarından ayrı değildir. Ancak genelde aynı olan sorunlar yanında, bir de özel olarak kadın öğretmenlerin «kadın» olmaktan doğan sorunları var. Ev işlerinden tutun da, çocuk bakımına kadar hepsi kadınlara özgü işler birer sorun olarak evde onları bekliyor. Bu sorunların en önemlisi de çocukların bakımı. Ülkemizdeki bütün çalışan analar gibi kadın öğretmenler için de, «çocuk» başlıbaşına bir sorun.

Bir yıl kadar önce Politika'da çıkan bir haberi anımsayalım: «Teneffüste çocuğunu emziren öğretmen görevden uzaklaştırıldı.» Bu ve buna benzer bir sürü olay. Üstelik bu basına yansıyanı, ya yansımayanlar?...

ÖĞRETMEN, ANA OLMAMALI MI?

Tüm çalışan kadınlar gibi, kadın öğretmenler için de, «ana» olmak canalıcı bir sorun. Tüm kadınlar gibi kadın öğretmenler de ana olup çocuk yetiştirerek, toplumsal bir görev yerine getiriyorlar. Ancak toplum adına devlet, çocuklarına bakım olanakları sağlamıyor. Örneğin çalışan kadınların, çocuklarına güvenerek, iç rahatlığıyla bırakabilecekleri kreşler açmamıştır devlet. Kadın işçiler, şimdilik kâğıt üzerinde bile kalsa kreş ve emzirme odası hakkını uzun ve örgütlü uğraşlar, mücadeleler sonunda alabilmişlerdir. Kâğıt üzerinde bile kalsa bu hakkın kabul edilmesi az şey değildir.

Çeşitli sıkıntılarla yüklü kadın öğretmenin sınıfta keyifsiz ve bezgin olması doğal..

Oysa öğretmen ya da memur analar için bu hak kâğıt üzerinde dahi tanınmamıştır. Üstelik de devlet, öğretmenlerin işvereni olarak çalıştırdıklarına çocukları için kreş, yuva açmakla yükümlüdür.

ÇOCUK KİME BIRAKILACAK?

Kadın öğretmenler okula giderken çocuklarını ya yaşlı aile büyüklerine ya da parayla tutulan 15-16 yaşlarındaki deneysiz, bilgisiz kız çocuklarıyla yaşlı kadınlara bırakıyorlar. Eğer bırakacak hiç kimseleri yoksa, maddi olanaklarını zorlayarak özel kreş ve yuvalara veriyorlar. Öte yandan, öğretmen analarıyla beraber okula giden ve sınıflarda, bahçelerde yaşlarının çok üstünde çocukların arasında dolaşıp duran iki, üç ve daha büyük yaştaki çocukların durumu, okullarımızda alışılagelmiş olaylardan olmuştur.

Devletin hizmetlisi olan öğretmen anaların bu çok önemli sorununa kimse eğilmemiştir. Herkes kendi başının çaresine bakmak zorunda bırakılmıştır. Oysa bu sorun ancak devlet denetiminde, eğitilmiş kadrolarla çalışan kreş ve yuvaların açılmasıyla çözümlenir.

KADIN ÖĞRETMENLERİN ÇOCUKTAN BAŞKA SORUNLARI DA VAR

Kadın öğretmenlerin «çocuk» dışında, kadın olmalarından gelen başka sorunları da vardır. Okulda çalışıp yorularak eve geldikleri zaman ev işlerini tek başlarına yapmak zorunda olmalarından tutun da, meslekî eşitsizliğe kadar uzamaktadır bu sorunlar.

Tüm çalışan kadınlar için olduğu gibi, kadın öğretmenler için de doğum izni süresi çok yetersizdir.

Bu yüzden, kadın öğretmen, doğumu yaklaştığı halde okula gidip gelmekte, saatlerce ayakta ders yapmakta, ayrıca günlük nöbet tutmaktadır. Bunlar hamile bir kadın için son derece yorucu işlerdir. Bazı okullarda öğretmenler kendi aralarında anlaşarak hamile arkadaşlarına nöbet tutturmamakta, sorunu böyle bir yardımlaşma yoluyla çözmeye çalışmaktadırlar.

Ayrıca zaten yetersiz olan doğum izinleri bazen doktorların yanlış teşhisleri yüzünden tam olarak kullanılamamaktadır. Doğum izninin, doğumdan önce üç ay, doğumdan sonra üç ay olarak arttırılması zorunluluk halindedir.

Öte yandan çocuğunu belli bir yaşa kadar büyütmek isteyen öğretmen ana ücretsiz izin hakkına sahip olmalıdır. Günde bir saat olan emzirme izinleri de özellikle büyük kentlerde yol ve uzaklık nedeniyle kullanılamamakta, lâfta kalmaktadır. Bu izinler ya arttırılmalı ya da kullanılır bir duruma getirilmelidir.

Bütün çalışan kadınlarda olduğu gibi, kadın öğretmenlerin hem okul, hem ev işlerini bir arada yürütmekte büyük güçlük çektiklerini söylemeye gerek bile yoktur. Bütün bunlara bir öğretmen olarak ders hazırlama ve yazılı kâğıdı okuma yükümlükleri de eklenirse sorunun ağırlığı daha bir önem kazanır. Ve bir çok kadın öğretmenin yeterli mesleki hazırlığa sahip olamamalarının nedenleri açıklanmış olur.

MÜDÜR VE İDARECİ BASKISI

Okul içinde, müdürler kadın öğretmenler üzerinde daha bir rahatlıkla baskı kurabilmektedirler. Örneğin bazı okul müdürleri kadın öğretmenlerin bakıcısız çocuklarını mecburen okula getirmelerini menetmekte; özellikle kadın öğretmenlere yerli yersiz bağırıp çağırmakta, sudan bahanelerle soruşturma açmaktadır. Ayrıca okulu ilgilendiren herhangi bir konuda bilgi isteme gibi durumlarda da kadın öğretmenleri tersleyebilmekte, hatta hakarete varan davranışlarda bulunabilmektedir.

ÖRGÜTLÜLÜK ZORUNLULUĞU

Kadın öğretmenlerin dağ gibi yığılan bu sorunlarının çözüme kavuşturulabilmesinin pek kolay ve yarının işi olmadığı bir gerçektir. Hatta kimilerinin çözümü ekonomik ve toplumsal düzen değişikliğiyle olanaklıdır. Ancak, kısa vadede bir takım güncel sorunların çözüme kavuşturulması olanağı göz ardı edilmemelidir. Örgütlü ve sürekli mücadele pek çok hakların alınmasını sağlayabilir.

Kadın öğretmenlerin genel öğretmen sayısı içinde oranları bir hayli fazla iken örgütlü öğretmen sayısı içinde bu oran oldukça düşüktür.

Gerçekte az denilebilecek sayıda kadın öğretmen, kendi ekonomik, demokratik savaşım örgütleri olan TÖB - DER'de aktif olarak çalışmaktadır. Bu sayı günden güne artmaktaysa da, gene de yetersizdir. Kadın öğretmenlerin sorunlarının çözüme kavuşması daha çok sayıda kadın öğretmenin örgütlü mücadeleye atılması, TÖB - DER içinde gücü yettiğince aktif çalışmalara katılması ile olanaklıdır. Kadın öğretmenin sorunları ülkemizdeki tüm kadınların, tüm çalışanların sorunlarından özünde ayrı değildir. Bu bilinçle verilecek örgütlü savaşım kadın öğretmenlerin hiç değilse acil sorunlarına çözüm getirebilir.

ALT ÖZEL SINIFLARA ÖĞRENCİ SEÇİMİ BİLİMSEL DEĞİLDİR

Ahmet UYSAL

Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinin bulunduğu bazı büyük illerde, geç ve güç öğrenen çocukları eğitmek amacıyla alt özel sınıflar açılabilmektedir. Buralara seçilen çocukları seçme yöntemi ne olursa olsun, sorunların kökeninde, ülkemizin içinde bulunduğu sosyo - ekonomik nedenler yatmaktadır. Yeterince beslenemeyen, maddi olanaklardan yoksun köy ve kent kökenli emekçi çocuklarının, ilk sınıf başarısızlığı göstermeleri kaçınılmaz bir sonuç olmaktadır. Bu gerçek, hemen bütün ilgililerce bilindiği halde, üzerine gidilmekten dikkatle kaçınılmakta ve yalnızca alt özel sınıflar açmanın yeterli olabileceği görüşü önde tutulmaktadır.

Oysa ki, alt özel sınıflara öğrenci seçme işi bile oldukça kuşku uyandırıcıdır. Dr. Doğan Çağlar'ın bir makalesinden (Örgün Eğitimimizde Geri Zekâlı Çocukların Teşhisi Sorunları Konulu Bir Araştırma Üzerine, Ankara Üniversitesi, 1977) öğrendiğimize göre, 1970-76 yılları arasında zekâ bölümleri 50 - 74 arasında **13.321** çocuk saptanmış ve bu çocukların eğitilebilir geri zekâlılar olarak özel sınıflarda eğitilmeleri uygun görülmüştür.

Bu öğrencilerden 3'ü öğretmenin görüşü alınarak, 9706'sı «5-7 ve 7-11 Yaş Temel Kabiliyet Testi» uygulanarak, 313'ü bireysel zekâ testi sonucu, 493'ü bir çeşit grup zekâ testi ve bir çeşit bireysel zekâ testine göre, 669'u iki çeşit bireysel zekâ testine göre, 399'u üç-dört çeşit bireysel zekâ testleri sonuçlarına göre saptanmıştır. Bu öğrencilere ne özel sınıflara ayrılmadan önce, ne de ayrıldıktan sonra öğrenim gördükleri süre içerisinde sosyal olgunluk ve psiko - devimsel yetenek testi uygulanmamıştır.

Daha sonraları teşhisi doğrulamak amacıyla yapılan çalışmalardan alınan sonuçlarsa şöyledir: Özel sınıf öğretmenlerince yeniden incelenen 345 öğrenciden 66'sı, uzmanlarca incelenen 104 öğrenciden 88'i, velilerin başvurmasıyla incelenen 50 çocuktan 24'ü; ilk teşhisi doğrulamak için uygulanan ikinci bireysel zekâ testinde, 229 öğrenciden 67'si normal sınıflara aktarılmıştır.

Görüleceği gibi toplumda geri zekâlı diye nitelenen, geç ve güç öğrenen 13.321 çocuktan 345'i yeniden normal sınıflara dönebilmiştir. Biraz dikkatle üzerinde durulacak olunursa, bu çocukların seçimlerinde ve normaller arasına döndürülmelerinde izlenen yöntem ve kullanılan araçların pek sağlıklı olmadığı anlaşılacaktır. 24.650 öğrenciye uygulanan «5-7 Yaş Temel Kabiliyetler Testi»nin çeşitli basımlarla beş değişik biçim aldığını, ayırt etme hızını ölçen kavram simgelerindeki (resimler) farklılığın ortadan kalktığını öne süren Dr. Doğan Çağlar'la, sözü edilen testi pek çok kez uyguladığımız için, aynı görüşteyiz. «7-11 Yaş Temel Kabiliyetler Testi»nin ise, üç değişik basımı yapılmıştır. Bu basımlardan biri, yasaklanmayı gerektirecek ölçüde, orjinalinden farklı bir biçim almıştır.

SONUÇ OLARAK:

Geç ve güç öğrenen çocukların ortaya çıkışlarında en önemli nedenler ekonomik ve toplumsaldır.

Uygulanan, yabancı ülkelerden adapte edilmiş ölçekler hem kültürümüze yabancıdır, hem de kusurlu basımları yüzünden hatalı sonuçlar vermektedir.

ALT ÖZEL SINIFLAR NEDİR?

Alt özel sınıflar adı verilen eğitim birimleri, bilimsel tanıma göre geri zekâlı olmayan, ancak çeşitli nedenlerle kendi yaşıtlarından daha geç ve güç öğrenen çocuklar için açılmış özel sınıflardır.

Bu sınıflar Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinin bulunduğu bazı büyük illerimizde açılmıştır.

EĞİTİM TARİHİMİZDEN

Eğitimde ileri bir adım : "Latin harflerinin kabulü"

3 Kasım 1928'de çıkarılan bir yasayla ülkemizde Arap harflerinin yerine, batılı ülkelerin kullandığı Latin harfleri resmen kabul edildi. Bu değişiklik, Arap - İslâm kültürüyle kaynaşmış feodal sultanlıkla kültür bağlarını koparmak için, genç Türkiye Cumhuriyetinin attığı adımlardan biri oldu.

1925 - 1929 yılları arasında Maarif Vekili olan Mustafa Necati, emperyalist işgalcilere ilk kurşun sıkan gerillacılar arasındaki İzmirli öğretmenlerden biridir. Maarif Vekili olduktan sonra da ilerici çalışmalarını TBMM içindeki gerici güçlere karşı sürdürmüş, onun zamanında öğretmenlik mesleğine devletçe daha çok önem verilmiş, birçok öğretmen okulundan başka, Gazi Eğitim Enstitüsü bu devrede açılmıştı. Öğretmenlik mesleğine ilişkin değerli uluslararası bilimsel eserler türkçeleştirilmiştir. Bu dönemdeki eğitim reformlarından harf değişikliği başarılı ve kalıcı oldu. 3 Kasım 1928'den sonra Arap harfleri aşama aşama atılarak, yeni harflere geçildi. Her yaştaki yurttaşları kapsayan genel bir okuma - yazma seferberliği başlatıldı. Böylece ülke, geniş bir okul alanı durumuna geldi. Burada öğretmenlerden başka, aydın - ilerici - yurtsever - demokrat kişi ve kuruluşlar özveriyle çalıştılar. Yüzde 1 olan okur - yazar oranı, dört yılda yüzde 13'e çıkarıldı. İki yıl içinde, iki milyon kişi diploma aldı. Kısa sürede okumaz - yazmazlığı gidermek için açılan «Ulus Okulları»nda, sadece 1929 yılında, yaşları 14-15 olan yarım milyondan çok öğrenci yetiştirildi, okur yazar kılındı.

KARALAMA DEFTERİ

112

Şu eğitsel kolların adı var, kendi yok.

Her yılın başında kollara dağıtırlar bizi. Haftada bir saat bir sınıfta toplanırız, sözde kol çalışması yapacağız. Ama ne çalışma yaparız, ne bir şey. Boş boş otururuz öyle.

Beni kitaplık koluna seçti bu yıl sınıf öğretmenimiz. Girmek istemediğim halde zorla seçti, mutlaka bir kolda çalışmak (!) zorundaymışız. Girmek istemedim, çünkü geçen yıl da kitaplık kolundaydım ben. Üstelik, o zaman kendim istemiştim. Sanıyordum ki bir şey yapacağız, kitaplıkta çalışacak, arkadaşlara kitap falan dağıtacağız.

Ama değil çalışmak, bir günden bir güne kitaplığa bile inmedik koca yıl.

Hangi kola gitsen aynı şey. İşin garibi, çalışılıyormuş gibi planlar yapılıyor, raporlar tutuluyor bir de.

HABERLER...

Eyüp ve Alibeyköy öğretmenlerine Eylül ayı ödeneğinin kaymakamlıkça ödenmesi kararlaştırıldı

Bilindiği gibi geçtiğimiz hafta içinde, iş güçlüğü ödeneklerini alamayan Eyüp ve Şişli ilçesi öğretmenleri Kaymakamlıklara topluca dilekçe vererek haksızlığı protesto etmişlerdi. Bunun üzerine, Eyüp Kaymakamı Ali Aydınalp, öğretmenlerin dilekçelerine verdiği yanıtda, sözkonusu ödeneklerin bundan önce üç kez istendiğini, son olarak bizzat telgrafla kendisinin bakanlığa başvurduğunu, fakat karşılık alamadığını söylemiş, Kurban Bayramının yaklaşması nedeniyle yetkisini kullanarak bir defalık ödeme yapılacağını belirtmiştir.

Ülkemizin 3 bin 716 köyünde hâlâ okul yok

Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından yapılan ve 1974-75 öğretim yılını kapsayan ilköğretim istatistiklerine göre, toplam 36 bin 137 köyden 3 bin 716'sında ilkokul olmadığı, ilkokulu bulunan 3 bin 509 köyde ise geçici binalarda eğitim-öğretim yapıldığı belirlenmiştir.

Yine aynı istatistikde, 1974-75 öğretim yılındaki ilkokulların sayısı 41 bin 60, öğretmen sayısı 159 bin 162, ve öğrenci sayısı da 5 milyon 354 bin 593 olarak açıklanmıştır. Toplam 41 bin 60 okuldan 3 bin 750 sinin kentte, 37 bin 310'nunsa kırsal alanlarda bulunduğu belirtilen istatistikte, 29 bin 826'sı kadın, 59 bin 109 öğretmenin kentte, 36 bin 536 kadın 101 bin 162 öğretmenin de kırsal alanlardaki resmi ilkokullarda görev yaptığı anlaşılmıştır.

İstatistikte yer alan bulgulara göre, 41 bin 60 ilkokuldan kırdaki 15 bin 698'i kentteki 130'u bir dersaneli, kırdaki 12 bin 183'ü, kentteki 134'ü iki dersaneli, kırdaki 4 bin 219'u, kentteki 117'si de 3 dersanelidir.

Aynı istatistiğin, okulların yapıları hakkındaki rakamlar, ise şöyledir: Kentteki ilkokullardan 3481'i ve kırdaki 3713 ilkokul planlı bina, kentteki 57, kırdaki 623 ilkokul prefabrike; kentte 52, kırda 519 ilkokulu baraka türündedir. Kentte 143, kırda 5443 ilkokulda eğitim ve öğretim geçici binalarda yapılmaktadır.

İlkokullara atama durumuna göre toplam 159 bin 162 öğretmenden 139 bin 770'i asil, 10 bin 54'ü aday öğretmen, 965'i eğitmen, 743'ü geçici öğretmen, 6973'ü er ve yedeksubay öğretmendir. 667'si de açığa vekillik etmektedir.

Aynı istatistiğe göre, toplam 159 bin 162 ilkokul öğretmeninden 9046'sı sınıf okutmamakta, 99 bin 385'i bir sınıfı 25 bin996 sı iki sınıfı, 12 bin 174'ü 3 sınıfı, 1758'i 4 sınıfı, 25 bini de, 5 sınıfı okutmaktadır.

Silvan' da ilkokul öğrencileri, öğretmen azlığını protesto etmek amacıyla yürüyüş yaptılar

Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde ilkokul öğrencileri, ilçede bir yürüyüş yaparak öğretmen azlığını protesto etmiş ilçe merkezindeki ilkokullarda okuyan 1500'e yakın öğrenci, Gazi Caddesi'nde toplanarak yürüyüşe geçmişlerdir. İlkokullardaki öğretmen sıkıntısını, protesto etmek maksadıyle ellerinde "Öğretmen istiyoruz.", "Okumak istiyoruz", "Bizi okumadan mahrum bırakmayın", cahil kalmak istemiyoruz." şeklinde pankartlar bulunan öğrenciler, daha sonra Kaymakam Rumi Yıldız'ın kaldığı lojmanın önüne gelerek toplanmışlardır. Polis öğrencileri güçlükle dağıtmıştır.

Suruç Lisesi' nde derslerin çoğu boş geçiyor

Birçok liselerde olduğu gibi, Suruç Lisesi'nde de, öğretmen sıkıntısı nedeniyle derslerin büyük bir bölümünün boş geçtiği ilgililerden öğrenilmiştir.

Milli Eğitim Müdürlüğü ilgilileri, 820 öğrencisi bulunan 84 derslikli Suruç Lisesinde, halen 10 öğretmen olduğunu öğretmen açığı nedeniyle haftada 250 saat dersin boş geçtiğini bildirmişlerdir. Geçen yıl öğretmen sıkıntısı yüzünden, Lisede başarı oranının düşük olduğunu hatırlatan ilgililer, açık bulunan öğretmen kadrolarının doldurulması için Milli Eğitim Bakanlığına başvurulduğunu, ancak, bugüne kadar bir sonuç alamadıklarını söylemişlerdir.

İstanbul Milli Eğitim Müdürü, pazarcılık yapan bir öğretmen hakkında soruşturma açtı

Günaydın gazetesinde, seyyar satıcılık (Pazarcılık) yapan bir öğretmenin resminin yayınlanması üzerine, İstanbul Milli Eğitim Müdürü öğretmen hakkında soruşturma açmıştı. Soruşturma resmi bir yol izlemeksizin sözlü olarak sürdürülmüş ve öğretmene Bakırköy İlköğretim Müdürlüğünde "Satıcılık yaparak, yasalara aykırı ticaret yapmasının" nedenleri sorulmuştur. Aynı soruşturmada okul müdürüne de sözkonusu öğretmenin gazeteye demeç verip vermediği sorulmuştur.

1970 yılı fiyatlarına göre gönderilen tahsisat yüzünden Merter Ortaokulu tamamlanamıyor

1970 yılı fiatlarına göre gönderilen tahsisat yüzünden hiç bir müteahhitin tamamlamak için kabul etmediği kaba inşaat, yıkılmaya terk edilmiş.

Fotoğraf: Ender ERKEK

İstanbul'da Merter Ortaokulu inşaatı 1970 yılının fiatlarına göre gönderilen tahsisat yüzünden tamamlanamamaktadır. Kaba inşaatı, "Merter Okul Yaptırma ve Yaşatma Derneği" adıyla faaliyet gösteren bir derneğin çabalarıyla tamamlanan ortaokulda çatı, sıva, sıhhi tesisat, kapı, pencere gibi gerekli kısımlar gönderilen tahsisat yetersizliği nedeniyle, henüz tamamlanamamıştır..

Merter Ortaokulu Müdürü Türkân Diriz, yarım kalan inşaatın tamamlanabilmesi için gönderilen tahsisatın yetersizliği yüzünden, hiç bir müteahhitin inşaatı, kabul etmediğini belirtmiştir.